

ครั้งที่ 1

บทที่ 1

ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์พระราชินี
รัชทายาทและผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

1. ความผิดฐานปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์

“มาตรา 107 ผู้ใดปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ ต้อง
ระวางโทษประหารชีวิต”

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ปลงพระชนม์
3. พระมหากษัตริย์

องค์ประกอบภายใน

เจตนา

1.1 องค์ประกอบภายนอก

1.1.1 ผู้กระทำความผิด จะเป็นผู้ใดก็ได้

1.1.2 การกระทำที่เป็นความผิด คือ ปลงพระชนม์

พระมหากษัตริย์

“ปลงพระชนม์” คือ การทำให้ตายโดยไม่จำกัดวิธี

1.1.3 วัตถุประสงค์หรือกรรมของการกระทำ คือ

พระมหากษัตริย์ หมายถึง พระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นประมุขของรัฐ
ในขณะกระทำความผิด

1.1.4 ผลของการกระทำ คือ สิ้นพระชนม์ หรือเกิด

ความตาย

1.2 องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด คือ รู้ว่าการกระทำของตนเป็นการ
ปลงพระชนม์และรู้ว่ากรรมของการกระทำเป็นพระมหากษัตริย์
และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือ
ย่อมนឹងเห็นผล)

1.3 การพยายามปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์

มาตรา 107 วรรคสอง บัญญัติให้ ผู้พยายามปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

พยายามกระทำความผิดนี้ ย่อมรวมทั้งพยายามตาม
มาตรา 80 และ 81

ส่วนการพยายามกระทำความผิดตามมาตรา 82 ผู้กระทำ
ได้รับประโยชน์ ไม่ต้องรับโทษฐานพยายาม แต่หากการกระทำที่
ได้กระทำไปแล้วต้องตามบทบัญญัติที่เป็นความผิด ผู้กระทำยัง
ต้องรับโทษ ดังนั้น หากผู้กระทำความผิดได้ผ่านการเตรียม
การจนถึงขั้นลงมือกระทำความผิดแม้ไม่ต้องรับโทษฐาน
พยายาม แต่ก็ไม่อาจอ้างมาตรา 82 ดังว่าเพื่อให้พ้นจากความผิด
ในวรรคสามที่จะกล่าวต่อไปได้

1.4 การเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์
มาตรา 107 วรรคสาม บัญญัติให้ ผู้กระทำการใดอันเป็น
การเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ ต้องระวางโทษ
จำคุกตลอดชีวิต

การเตรียม คือ การทำให้เกิดความสะดวกในการ
กระทำความผิดต่อไป

1.5 การปกปิดการปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์

มาตรา 107 วรรคสาม บัญญัติให้ผู้ที่รู้ว่ามีผู้จะปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ แต่กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

การปกปิดอาจกระทำโดยเคลื่อนไหวร่างกาย หรือ ไม่เคลื่อนไหวร่างกายตามมาตรา 59 วรรคท้ายก็ได้

การปกปิดต้องกระทำก่อนมีการปลงพระชนม์ หากเป็นการปกปิดภายหลังการปลงพระชนม์แล้ว อาจเป็นความผิดฐานช่วยเหลือผู้อื่นซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา 189

1.6 ผู้สนับสนุนในการปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์
มาตรา 111 บัญญัติให้ผู้สนับสนุนในการกระทำ
ความผิดฐานปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ต้องระวางโทษ
เช่นเดียวกับตัวการ
สนับสนุนในที่นี้ มีความหมายหมายถึงผู้สนับสนุนตาม
มาตรา 86

2. ความผิดฐานประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพขององค์พระมหากษัตริย์

“มาตรา 108 ผู้ใดกระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ ต้องระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต”

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพ
3. พระมหากษัตริย์

องค์ประกอบภายใน

เจตนา

2.1 องค์ประกอบภายนอก

2.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

2.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดกระทำการ

ประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพของ

การประทุษร้ายต่อองค์พระมหากษัตริย์นี้ แม้จะไม่
เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ก็เป็นความผิดคำว่าประทุษร้าย ดู
มาตรา 1(6)

การประทุษร้ายต่อเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ คือ
การทำให้พระมหากษัตริย์สูญเสียเสรีภาพ ซึ่งได้แก่ เสียเสรีภาพใน
การตัดสินใจและกระทำการตามที่ตัดสินใจ และเสรีภาพในการ
เคลื่อนไหวร่างกาย

2.1.3 กรรมของการกระทำคือ พระมหากษัตริย์
ซึ่งเป็นประมุขของรัฐในเวลาที่มีการกระทำความผิด

2.1.4 ผลของการกระทำการประทุษร้ายต่อองค์
พระมหากษัตริย์ แม้จะไม่เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ก็เป็น
ความผิดสำเร็จ ส่วนการประทุษร้ายต่อเสรีภาพองค์
พระมหากษัตริย์ ต้องเกิดผลเป็นการตัดสินใจหรือไม่ตัดสินใจ
โดยขาดเสรีภาพหรือไม่สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างใจ
ต้องการ

2.2 องค์ประกอบภายใน

เจตนารมณ์ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

2.3 การพยายามประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพต่อพระมหากษัตริย์

มาตรา108 วรรคสองบัญญัติให้ผู้ที่พยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

2.4 การรับโทษหนักขึ้น

มาตรา 108 วรรคสาม บัญญัติให้การกระทำความผิดตามวรรคแรกหรือวรรคสอง หากมีลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนม์ ผู้กระทำความต้องระวางโทษประหารชีวิต

2.5 การเตรียมเพื่อประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์

มาตรา 108 วรรคสี่ บัญญัติให้ผู้กระทำการใดอันเป็นการเตรียมเพื่อประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบหกปีถึงยี่สิบปี

2.6 การช่วยปกปิดการประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือ เสรีภาพของพระมหากษัตริย์

มาตรา 108 วรรคสี่บัญญัติให้ผู้ที่รู้ว่ามีผู้จะกระทำการ
ประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์
กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่สิบหกปีถึงยี่สิบปี

2.7 การสนับสนุนการประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือ เสรีภาพของพระมหากษัตริย์

มาตรา 111 บัญญัติให้ ผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด
ฐานประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์
ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการ

สนับสนุนในที่นี้ มีความหมายหมายถึงผู้สนับสนุนตาม
มาตรา 86

3. ความผิดฐานปลงพระชนม์พระราชินี รัชทายาท หรือฆ่า ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

“มาตรา 109 ผู้ใดปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท
หรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษประหารชีวิต”

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ปลงพระชนม์หรือฆ่า

3. พระราชินี รัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

องค์ประกอบภายใน

เจตนา

3.1 องค์ประกอบภายนอก

3.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

3.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดปลงพระชนม์หรือฆ่า

กรณีเช่นเดียวกับความผิดฐานปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์

3.1.3 กรรมของการกระทำพระราชินี รัชทายาทหรือ

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

พระราชินี คือ พระราชินีในพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็น
ประมุขของรัฐในขณะกระทำความผิด

รัชทายาท คือ ผู้ที่จะสืบราชสันตติวงศ์ต่อไป ไม่ว่าจะเป็นมี
การแต่งตั้งเป็นรัชทายาทอย่างเป็นทางการแล้วหรือไม่ก็ตาม

ผู้สำเร็จราชการแทน คือ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจแทนพระมหากษัตริย์ในเมื่อพระมหากษัตริย์จะไม่
ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือจะทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ด้วย
เหตุใดก็ตาม ซึ่งจะทรงแต่งตั้งบุคคลคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นคณะ
ขึ้น ให้เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือไม่ก็ได้

3.1.4 ผลของการกระทำคือ สิ้นพระชนม์หรือตาย
แล้วแต่กรณี

3.2 องค์ประกอบภายใน

เจตนารมณ์ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

3.3 การพยายามปลงพระชนม์พระราชินี รัชทายาท หรือ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา 109 วรรคสองบัญญัติให้ผู้พยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

3.4 การเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระราชินี รัชทายาท หรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา 109 วรรคสามบัญญัติให้ผู้กระทำการใดอันเป็นการเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือเพื่อฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี

3.5 การปกปิดการปลงพระชนม์พระราชินี รัชทายาท หรือ ข้าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา 109 วรรคสาม ผู้ที่รู้ว่ามีผู้จะปลงพระชนม์พระราชินี
หรือรัชทายาท หรือจะข้าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
แต่กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
สิบสองปีถึงยี่สิบปี

3.6 การสนับสนุนการปลงพระชนม์พระราชินี รัชทายาท หรือข้าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา 111 บัญญัติให้ ผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดฐานการปลงพระชนม์พระราชินี รัชทายาท หรือข้าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการสนับสนุนในที่นี้ มีความหมายหมายถึงผู้สนับสนุนตามมาตรา 86

4. ความผิดฐานประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพของพระราชนิ รัชทายาท หรือประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

“มาตรา 110 ผู้ใดกระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชนิหรือรัชทายาท หรือต่อร่างกายหรือ เสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุก ตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบหกปีถึงยี่สิบปี”

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพ

3. พระราชินี รัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

องค์ประกอบภายใน

เจตนา

4.1 องค์ประกอบภายนอก

4.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

4.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดกระทำการ
ประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพ

4.1.3 กรรมของการกระทำพระราชินี รัชทายาท
หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เช่นเดียวกับหัวข้อที่ 3.

4.1.4 ผลของการกระทำเช่นเดียวกับหัวข้อที่ 2.

4.2 องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

4.3 การพยายามกระทำประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพของพระราชินี รัชทายาท หรือประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา 110 วรรคสอง บัญญัติให้ผู้พยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

4.4 การรับโทษหนักขึ้น

มาตรา 110 วรรคสามถ้าการกระทำนั้นมีลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนม์หรือชีวิต ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

4.5การเตรียมเพื่อกระทำประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพของพระราชินี รัชทายาท หรือประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา 110 วรรคสี่บัญญัติให้ผู้กระทำการใดอันเป็นการเตรียมเพื่อประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชินีหรือรัชทายาท หรือต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี

4.6 ผู้ที่ปกปิดกระทำประทุษร้ายต่อพระองค์หรือ เสรีภาพของพระราชินี รัชทายาท หรือประทุษร้ายต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา 110 วรรคสี่ บัญญัติให้ผู้ที่รู้ว่ามีผู้จะประทุษร้าย
ต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชินีหรือรัชทายาท หรือ
ประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทน
พระองค์ กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษ
จำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี

4.7 การสนับสนุนการปลงพระชนม์พระราชินี รัชทายาท หรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา 111 บัญญัติให้ ผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดฐานประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพของพระราชินี รัชทายาท หรือประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการสนับสนุนในที่นี้ มีความหมายหมายถึงผู้สนับสนุนตาม มาตรา 86

5. ความผิดฐานหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความ
อาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาทและ
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

“มาตรา 112 ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดง
ความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท
หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
สามปีถึงสิบห้าปี”

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. หมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย
3. พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จ

ราชการแทนพระองค์

องค์ประกอบภายใน

เจตนา

5.1 องค์ประกอบภายนอก

5.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

5.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดได้แก่ หมิ่น
ประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย

5.1.3 กรรมของการกระทำพระมหากษัตริย์ พระ
ราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

5.1.4 ผลของการกระทำ

5.2 องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น
(ประสงค์ต่อผลหรือย่อมนิ่งเห็นผล)

บทที่ 2

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐ ภายในราชอาณาจักร

1. ความผิดฐานเป็นกบฏ

“มาตรา 113 ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

(1) ล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ

(2) ล้มล้างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร หรืออำนาจตุลาการแห่งรัฐธรรมนูญ หรือให้ใช้อำนาจดังกล่าวแล้วไม่ได้ หรือ

(3) แบ่งแยกราชอาณาจักรหรือยึดอำนาจปกครองในส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งราชอาณาจักร

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นกบฏ ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต”

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา

2. มุลเหตุชักจูงใจ (เจตนาพิเศษ) เพื่อ

2.1 ล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ

2.2 ล้มล้างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร หรืออำนาจ

ตุลาการแห่งรัฐธรรมนูญ หรือให้ใช้อำนาจดังกล่าวแล้วไม่ได้ หรือ

2.3 แบ่งแยกราชอาณาจักรหรือยึดอำนาจปกครองใน

ส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งราชอาณาจักร

1.1 องค์ประกอบภายนอก

1.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

1.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดใช้กำลังประทุษร้าย
หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย

1.1.3 ผลของการกระทำเป็นความผิดที่ไม่ต้องการ
ผลที่ปรากฏ

1.2 องค์ประกอบภายในได้แก่

2.2.1 เจตนารมณ์ คือ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2.2.2 มูลเหตุชักจูงใจ คือ

(1) ล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ

(2) ล้มล้างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร

หรืออำนาจตุลาการแห่งรัฐธรรมนูญ หรือให้ใช้อำนาจดังกล่าวแล้วไม่ได้ หรือ

(3) แบ่งแยกราชอาณาจักรหรือยึดอำนาจปกครองในส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งราชอาณาจักร

2. ความผิดฐานตระเตรียมเป็นกบฏ

“มาตรา 114 ผู้ใดสะสมกำลังพลหรืออาวุธ ตระเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อเป็นกบฏ หรือกระทำความผิดใด ๆ อันเป็นส่วนของการเป็นกบฏ หรือยุยงราษฎรให้เป็นกบฏ หรือรู้ว่ามีผู้จะเป็นกบฏ แล้วกระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี”

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. สะสมกำลังพลหรืออาวุธ ตระเตรียมการอื่นใด หรือ
สมคบกันเพื่อเป็นกบฏ หรือกระทำความผิดใด ๆ อันเป็นส่วน
ของแผนการเพื่อเป็นกบฏ หรือยุยงราษฎรให้เป็นกบฏ หรือรู้ว่ามี
ผู้จะเป็นกบฏ แล้วกระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา

2.1 องค์ประกอบภายนอก

2.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

2.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดได้แก่การกระทำอย่าง
หนึ่งอย่างใดดังนี้

(1) สะสมกำลังพลหรืออาวุธ หรือเตรียมการ
อื่นใด

(2) สมคบกันเพื่อเป็นกบฏ

(3) กระทำความผิดใด ๆ อันเป็นส่วนของ
แผนการเพื่อเป็นกบฏ

(4) ยุยงราษฎรให้เป็นกบฏ

(5) รู้ว่ามีผู้จะเป็นกบฏ แล้วกระทำการใดอันเป็น
การช่วยปกปิดไว้

2.2 องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือย่อมนิ่งเห็นผล)

3. ความผิดฐานทำลายวินัยทหารหรือตำรวจ

มาตรา 115 ผู้ใดยุยงทหารหรือตำรวจให้หนีราชการ ให้
ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่ หรือให้ก่อการกำเริบ ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินห้าปี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ยุยงให้หนีราชการ ให้ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่
หรือให้ก่อการกำเริบ

3. ทหารหรือตำรวจ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา

3.1 องค์ประกอบภายนอก

3.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

3.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดยุยงให้หนีราชการ
ให้ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่ หรือให้ก่อการกำเริบ

3.1.3 กรรมของการกระทำทหารหรือตำรวจ

3.1.4 ผลของการกระทำเป็นความผิดที่ไม่ต้องการ

ผลที่ปรากฏ

3.2 องค์ประกอบภายใน

เจตนารมณ์ตาม ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

3.4 การรับโทษหนักขึ้น

มาตรา 115วรรคสอง บัญญัติให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้นเพราะมูลเหตุชักจูงใจ คือ ถ้าความผิดนั้นได้กระทำลงโดยมุ่งหมายจะบ่อนทำลายวินัยและสมรรถภาพของกรมกองทหารหรือตำรวจเสื่อมทรามลง ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

4. ความผิดฐานบ่อนทำลายความสงบภายใน

มาตรา 116 ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต

(1) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย

(2) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ

(3) เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใด
อันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่
เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา

2. มูลเหตุชักจูงใจ (เจตนาพิเศษ) เพื่อ

2.1 ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือ
รัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย

2.2 ให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่
ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ

2.3 ให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน

4.1 องค์ประกอบภายนอก

4.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

4.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต

4.2 องค์ประกอบภายในได้แก่

(1) เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือย่อมนឹងเห็นผล)

(2) มูลเหตุชักจูงใจ (เจตนาพิเศษ) เพื่อ

- 1) ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจหรือใช้กำลังประทุษร้าย
- 2) ให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักรหรือ
- 3) ให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน

5. ความผิดฐานยุยงให้หยุดงานหรือปิดงานงดจ้าง

มาตรา 117 ผู้ใดยุยงหรือจัดให้เกิดการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้าง หรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขาย หรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน เพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อข่มขู่ประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน เจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ยุยงหรือจัดให้เกิดการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้าง หรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขาย หรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา

2. มูลเหตุชักจูงใจ (เจตนาพิเศษ) เพื่อ

2.1 เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน

2.2 เพื่อบังคับรัฐบาลหรือ

2.3 เพื่อข่มขู่ประชาชน

5.1 องค์ประกอบภายนอก

5.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

5.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดคือ ยุยงหรือจัดให้
เกิดการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้าง หรือการร่วมกัน
ไม่ยอมค้าขาย หรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ

5.2 องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

6. ความผิดฐานร่วมกันหยุดงานหรือปิดงานจ้าง

มาตรา 117 วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใดทราบความมุ่งหมายดังกล่าวและเข้ามีส่วนหรือเข้าช่วยในการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้างหรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขายหรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทราบความมุ่งหมายดังกล่าวและเข้ามีส่วนหรือเข้าช่วยในการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้างหรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขายหรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา

6.1 องค์ประกอบภายนอก

5.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

5.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดคือ เข้าไปมีส่วนร่วมหรือส่วนช่วยให้เกิดการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้าง หรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขาย หรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ

6.2 องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

7. ความผิดฐานข่มขืนใจให้เกิดการหยุดงานหรือปิดงานจ้าง

มาตรา 117 วรรคสาม บัญญัติว่า “ผู้ใดทราบความมุ่งหมายดังกล่าว และใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชื้ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายหรือทำให้หวาดกลัวด้วยประการใด ๆ เพื่อให้บุคคลเข้ามีส่วนหรือเข้าช่วยในการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้างหรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขายหรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

8. ความผิดฐานลบหลู่ธงหรือเครื่องหมายอันมีความหมายถึงรัฐ
มาตรา 118 ผู้ใดกระทำการใด ๆ ต่อธงหรือเครื่องหมายอื่น
ใดอันมีความหมายถึงรัฐ เพื่อเหยียดหยามประเทศชาติ ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

8.1 องค์ประกอบภายนอก

8.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

8.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดกระทำการใด ๆ

8.1.3 กรรมของการกระทำหรือเครื่องหมายอื่นใด

อันมีความหมายถึงรัฐ

8.2 องค์ประกอบภายในได้แก่

(1) เจตนาธรรมดา คือ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น

(ประสงค์ต่อผลหรือย่อมนឹងเห็นผล)

(2) มูลเหตุชักจูงใจ คือ เพื่อเหยียดหยามประเทศชาติ

บทที่ 3

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐ ภายนอกราชอาณาจักร

1. ความผิดฐานกระทำการเพื่อให้รัฐเสียเอกราช

มาตรา 119 ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้ราชอาณาจักร หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของราชอาณาจักรตกไปอยู่ใต้อำนาจ อธิปไตยของรัฐต่างประเทศ หรือเพื่อให้เอกราชของรัฐเสื่อมเสีย ไป ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

1.1 องค์ประกอบภายนอก

1.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

1.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดได้แก่ กระทำการใด ๆ ก็ได้

1.2 องค์ประกอบภายในได้แก่

(1) เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือย้อมเล็งเห็นผล)

(2) มูลเหตุชักจูงใจได้ ได้แก่ เพื่อให้ราชอาณาจักรหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของราชอาณาจักรตกไปอยู่ใต้อำนาจอธิปไตยของรัฐต่างประเทศ หรือเพื่อให้เอกราชของรัฐเสื่อมเสียไป

1.3 การเตรียมการและการพยายามกระทำ ความผิดฐานกระทำการเพื่อให้รัฐเสียเอกราช

มาตรา 128 ผู้ใดเตรียมการ หรือพยายามกระทำ
ความผิดใด ๆ ในหมวดนี้ ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้
สำหรับความผิดนั้น

1.4 การสนับสนุนการกระทำความผิดฐานกระทำ การเพื่อให้รัฐเสียเอกราช

มาตรา 129 ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำ
ความผิดใด ๆ ในหมวดนี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการ
ในความผิดนั้น

2. ความผิดฐานคบคิดกับกบฏภายนอก

มาตรา 120 ผู้ใดคบคิดกับบุคคลซึ่งกระทำการเพื่อประโยชน์ของรัฐต่างประเทศ ด้วยความประสงค์ที่จะก่อให้เกิดการดำเนินการรบต่อรัฐ หรือในทางอื่นที่เป็นปรปักษ์ต่อรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

2.1 องค์ประกอบภายนอก

2.1.1 ผู้กระทำจะเป็นผู้ใดก็ได้

2.1.2 การกระทำที่เป็นความผิดได้แก่ การคบคิดกับบุคคลซึ่งกระทำการเพื่อประโยชน์ของรัฐต่างประเทศ ด้วยความประสงค์ที่จะก่อให้เกิดการดำเนินการรบต่อรัฐ หรือในทางอื่นที่เป็นปรักซ์ต่อรัฐ

2.2 องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือย่อมนឹងเห็นผล)

3.ความผิดฐานทำการรบต่อประเทศ

มาตรา 121 คนไทยคนใดกระทำการรบต่อประเทศหรือเข้าร่วมเป็นข้าศึกของประเทศ ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

องค์ประกอบภายนอก

1.คนไทยคนใด

2. กระทำการรบต่อประเทศหรือเข้าร่วมเป็นข้าศึกของประเทศ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผล)

4. ความผิดฐานอุปการะการรบหรือการเตรียมการรบของข้าศึก
มาตรา 122 ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่ออุปการะแก่การ
ดำเนินการรบหรือการเตรียมการรบของข้าศึก ต้องระวางโทษ
จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำการใด ๆ เพื่ออุปการะแก่การดำเนินการรับ
หรือการเตรียมการรับของข้าศึก

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

เหตุรับโทษหนักขึ้น

ถ้าการอุปการะนั้นเป็นการ

(1) ทำให้ป้อม ค่าย สนามบิน ยานรบ ยานพาหนะ ทาง
คมนาคม สิ่งที่ใช้ในการสื่อสาร ยุทธภัณฑ์ เสบียงอาหาร อยู่เรือ อาคาร
หรือสิ่งอื่นใดสำหรับใช้เพื่อการสงครามใช้การไม่ได้หรือตกไปอยู่ในเงื้อม
มือของข้าศึก

(2) ยุยงทหารให้ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่ ก่อการกำเริบ
หนีราชการหรือละเมิดวินัย

(3) กระทำจารกรรม นำหรือแนะทางให้ข้าศึก หรือ

(4) กระทำโดยประการอื่นใดให้ข้าศึกได้เปรียบในการรบ

5. ความผิดฐานกระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งความลับของประเทศ

มาตรา 123 ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อความ เอกสารหรือสิ่งใด ๆ อันปกปิดไว้เป็นความลับสำหรับความปลอดภัย ของประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำการใด ๆ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อความเอกสารหรือสิ่งใด ๆ อันปกปิดไว้เป็นความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ

6. ความผิดฐานกระทำการเพื่อให้ผู้อื่นรู้ความลับของประเทศ

มาตรา 124 ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้ผู้อื่นล่วงรู้ หรือได้ไปซึ่งข้อความ เอกสารหรือสิ่งใด ๆ อันปกปิดไว้เป็น ความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสิบปี

ถ้าความผิดนั้นได้กระทำในระหว่างประเทศอยู่ในการรบ หรือการสงคราม ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบ ห้าปี

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในสองวรรคก่อน ได้กระทำเพื่อให้ รัฐต่างประเทศได้ประโยชน์ ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำการใด ๆ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิด
นั้น (ประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ผู้อื่นล่วงรู้ หรือได้ไปซึ่งข้อความ เอกสารหรือ
สิ่งใด ๆ อันปกปิดไว้เป็นความลับสำหรับความปลอดภัยของ
ประเทศ

7. ความผิดฐานปลอมเอกสารลับเกี่ยวกับส่วนได้เสียของ ประเทศ

มาตรา 125 ผู้ใดปลอม ทำเทียมขึ้น กักไว้ ช่อนเร้น
ปิดบัง ยักย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้สูญหายหรือรั่ว
ประโยชน์ซึ่งเอกสารหรือแบบใด ๆ อันเกี่ยวกับส่วนได้เสียของรัฐ
ในการระหว่างประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ปลอม ทำเทียมขึ้น กักไว้ ช้อนเร้น ปิดบัง ยักย้าย

ทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์

3. เอกสารหรือแบบใด ๆ อันเกี่ยวกับส่วนได้เสียของ
รัฐในการระหว่างประเทศ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือย่อมนิ่งเห็นผล)

8. ความผิดฐานทุจริตไม่ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล

มาตรา 126 ผู้ใดได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้กระทำการกิจการของรัฐกับรัฐบาลต่างประเทศ ถ้าและโดยทุจริตไม่ปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้กระทำการของรัฐ
กับรัฐบาลต่างประเทศ

2. ไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. โดยทุจริต

9. ความผิดฐานกระทำการเพื่อให้เกิดเหตุร้ายจากภายนอก
มาตรา 127 ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้เกิด
เหตุร้ายแก่ประเทศจากภายนอก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
สิบปี

ถ้าเหตุร้ายเกิดขึ้น ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต
หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สองปีถึงยี่สิบปี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำการใด ๆ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้เกิดเหตุร้ายแก่ประเทศจากภายนอก

ครั้งที่ 2

บทที่ 4

ความผิดต่อสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ

1. ความผิดฐานทำร้ายร่างกายหรือเสรีภาพประมุขรัฐ ต่างประเทศ

มาตรา 130 ผู้ใดทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อ
เสรีภาพของราชาธิบดี ราชนินี ราชสามี รัชทายาทหรือประมุข
แห่งรัฐต่างประเทศ ซึ่งมีสัมพันธไมตรี ต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี

ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษ
เช่นเดียวกัน

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพ
3. ราชานิธิ ราชนิธิ ราชสามิ รัชทายาทหรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ ซึ่งมีสัมพันธไมตรี

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ ฐู้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. ความผิดฐานทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพของ ทูต

มาตรา 131 ผู้ใดทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อ
เสรีภาพของผู้แทนรัฐต่างประเทศ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่
พระราชสำนัก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี
ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพ
3. ผู้แทนรัฐต่างประเทศ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่

พระราชสำนัก

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

3. ความผิดฐานฆ่าประมุขแห่งรัฐต่างประเทศหรือทูตต่างประเทศ

มาตรา 132 ผู้ใดฆ่าหรือพยายามฆ่าบุคคลหนึ่งบุคคลใดตั้งระบุไว้ในมาตรา 130 หรือมาตรา 131 ต้องระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ฆ่าหรือพยายามฆ่า

3. บุคคลหนึ่งบุคคลใดตั้งระบุไว้ใน

- 3.1 มาตรา 130 (ราชาธิบัติ ราชนี ราชสามี รัชทายาท หรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ ซึ่งมีสัมพันธไมตรี)หรือ
- 3.2 มาตรา 131(ผู้แทนรัฐต่างประเทศ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ มาสู่พระราชสำนัก)

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอม เล็งเห็นผล)

4. ความผิดฐานหมิ่นประมาท ดูหมิ่นหรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายประมุขรัฐต่างประเทศ

มาตรา 133 ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายราชาธิบดี ราชนินี ราชสามี รัชทายาท หรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. หมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย
3. ราชบัณฑิต ราชินี ราชสามี รัชทายาท หรือประมุขแห่งรัฐ
ต่างประเทศ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

5. ความผิดฐานหมิ่นประมาท ดูหมิ่นหรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย

มาตรา 134 ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายผู้แทนรัฐต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. หมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย
3. ผู้แทนรัฐต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่

พระราชสำนัก

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น
(ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

6. ความผิดฐานลบหลู่ธงหรือเครื่องหมายอันมีความหมายถึงรัฐ ต่างประเทศ

มาตรา 135 ผู้ใดกระทำการใด ๆ ต่อธงหรือเครื่องหมายอื่นใด อันมีความหมายถึงรัฐต่างประเทศซึ่งมีสัมพันธไมตรี เพื่อเหยียดหยามรัฐนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำการใด ๆ ต่อ
3. ชงหรือเครื่องหมายอื่นใด อันมีความหมายถึงรัฐ
ต่างประเทศซึ่งมีสัมพันธไมตรี

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อ
ผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อเหยียดหยามรัฐนั้น

บทที่ 5

ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

1. ความผิดฐานก่อการร้าย

มาตรา 135/1 ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดอาญาดังต่อไปนี้

(1) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใด ๆ

(2) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ

(3) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดลอม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ

ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือ บังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้ กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วน โดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุก ตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาท ถึงหนึ่งล้านบาท

การกระทำในการเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง โต้แย้ง หรือ เคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือหรือให้ได้รับความเป็นธรรม อันเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดฐาน ก่อการร้าย

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำการอันเป็นความผิดอาญาดังต่อไปนี้

(1) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใด ๆ

(2) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ

(3) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เชิญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน

การรับโทษของผู้สนับสนุน
มาตรา 135/3 ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา 135/1 หรือมาตรา 135/2 ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น ๆ

2. ความผิดฐานขู่เข็ญว่าจะกระทำการก่อการร้าย

มาตรา 135/2 ผู้ใด

(1) ขู่เข็ญว่าจะกระทำการก่อการร้าย โดยมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะกระทำการตามที่ขู่เข็ญจริง
ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ชู้เจ้าจะกระทำการก่อการร้าย โดยมีพฤติการณ์อันควร
เชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะกระทำการตามที่ชู้เจ้าจริง หรือ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

3. ความผิดฐานสะสมกำลัง

มาตรา 135/2 ผู้ใด

(2) สะสมกำลังพลหรืออาวุธ จัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สินให้หรือรับการฝึกการก่อการร้าย ตระเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกัน เพื่อก่อการร้าย หรือกระทำความผิดใด ๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของแผนการเพื่อก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามามีส่วนในการก่อการร้าย หรือรู้ว่ามีผู้จะก่อการร้ายแล้วกระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้

ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. สะสมกำลังพลหรืออาวุธ จัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สิน ให้หรือรับการฝึกการก่อการร้าย ตระเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกัน หรือกระทำความผิดใด ๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของแผนการเพื่อก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามามีส่วนในการก่อการร้าย หรือรู้ว่ามีผู้จะก่อการร้ายแล้วกระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)

2. เพื่อก่อการร้าย

4. ความผิดฐานเป็นสมาชิกคณะบุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย

มาตรา 135/4 ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นคณะบุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายและรัฐบาลไทยได้ประกาศให้ความรับรองมติหรือประกาศดังกล่าวด้วยแล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. เป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งมีมติของหรือประกาศ
ภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นคณะ
บุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายและรัฐบาลไทยได้
ประกาศให้ความรับรองมติหรือประกาศดังกล่าวด้วยแล้ว

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

บทที่ 6

ความผิดต่อเจ้าพนักงาน

1. ความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงาน

มาตรา 136 ผู้ใดดูหมิ่นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. คู่มือ
3. เจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

การดูหมิ่น หมายถึง การด่า ดูถูกเหยียด
หยามหรือสบประมาทให้อับอาย ดังนี้ การใช้
ถ้อยคำที่เป็นการทำนายเจ้าพนักงานตำรวจให้มา
ต่อสู้กัน เป็นเพียงคำกล่าวที่ไม่สุภาพและไม่สมควร
เท่านั้น ไม่เป็นความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงาน
(ฎ.4327/2540)

ข้อสังเกต

1. แต่การที่จำเลยเปลี่ยกายและให้ของลับเจ้าพนักงาน เป็นการดูหมิ่นเจ้าพนักงานแล้ว (ฎ.352/2465)
2. จำเลยเห็นรถยนต์ตำรวจขอทางเพื่อจะไปปฏิบัติหน้าที่ ไม่ยอมหลีกทาง กลับกล่าวว่า **รถยนต์ตำรวจกลัวแม่มันทำไม** เป็นถ้อยคำดูถูกเหยียดหยามแล้ว (ฎ.637/2504)
3. กล่าวถ้อยคำมีลักษณะเป็นการ**เปรียบเทียบ** **ประชดประชัน หรือตัดพ้อ** ไม่เป็นการดูหมิ่นเจ้าพนักงาน (ฎ.501/2537)

4. คำกล่าว**ประท้วงการกระทำของเจ้าพนักงานโดยมี**
เหตุผล เป็นเพียงคำพูดไม่สุภาพ หรือกล่าวโดยนัยใจ ไม่
เป็นการดูหมิ่นเจ้าพนักงาน (ฎ.860/2521 (ประชุมใหญ่))

เช่น มิ่งเป็นนายอำเภออย่างไรไม่รับผิดชอบ
เนื่องจากนายอำเภอบอกปัดให้ไปหาปลัดอำเภอแทน **แต่ไม่**
สุภาพ ไม่ถึงขั้นดูหมิ่น

5. การกล่าวหาเจ้าพนักงานว่าปฏิบัติหน้าที่ไม่ให้เป็น
ธรรมโดย**ไม่มีเหตุผล** เป็นการดูถูกเหยียดหยามเจ้าพนักงาน มิใช่
เป็นเพียงคำกล่าวที่ไม่สุภาพและไม่สมควร **เป็นดูหมิ่น**เจ้าพนักงาน

เช่น ถ้อยคำที่ว่า

“พวกมึงเป็นข้าราชการรังแกประชาชน แก่ลึงจับกู”

“คุณแก่ลึงจับผม”

“รถคันนี้ทำไมไม่จับ คนก็แน่นเหมือนกันหรือจะแก่ลึงจับ
เฉพาะคันผมเท่านั้น จราจรลำพูนไม่ให้ความยุติธรรม”

6. กล่าวว่าร่ำรวยเพราะเชื่อโดยสุจริตว่าถูกตำรวจ
กลั่นแกล้ง ไม่เป็นความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงาน
(ฎ.3231/2531)

เช่น จำเลยเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับเจ้าพนักงาน
ตำรวจคนนั้นมาก่อน จึงไม่ให้คันรถของจำเลย โดนกล่าว
ว่ากลัวตำรวจจะเอาของผิดกฎหมายใส่มาในรถด้วย เป็น
การป้องกันตัวเองเพื่อไม่ให้ตำรวจกระทำเรื่องดังกล่าว ไม่
เป็นความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงาน ตามมาตรา 136

7. การไปขอให้เจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอยู่นอกเวลาราชการ แล้วกล่าวดูหมิ่นเจ้าพนักงานเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ (ฎ.920/2508)

8. การกล่าวดูหมิ่นเจ้าพนักงานในเรื่องนอกหน้าที่ ของเจ้าพนักงานไม่เป็นความผิดเช่นกัน (ฎ.2113/2516)

9. การรายงานข่าวเรื่องการฟ้องร้องคดีกันที่ศาล
โดยนำข้อความตามฟ้องไปลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ เป็นการ
รายงานข่าวเรื่องการดำเนินการโดยเปิดเผยในศาลโดย
สุจริต ไม่เป็นความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงาน
(ฎ.3654/2543)

10. คำเบิกความในศาลถ้าเป็นการใส่ความทำให้
ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง เป็นการดูหมิ่นเจ้า
พนักงานและหมิ่นประมาทได้ (ฎ.1006/2542)

เช่น “ไอ้ทนายเฮงซวย” “ไอ้หน้าโง่” “ตอแหล”

2. ความผิดฐานแจ้งความเท็จแก่เจ้าพนักงาน

มาตรา 137 ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. แจ้งข้อความอันเป็นเท็จ
3. เจ้าพนักงาน
4. ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

นิติบุคคล อาจจะกระทำความผิดฐานแจ้งความเท็จโดยร่วมกระทำความผิดกับผู้แทนนิติบุคคลนั้น

“ความเท็จ” หมายความว่า **ข้อความที่ไม่ตรงต่อความจริงตามความรู้ความเข้าใจของผู้แจ้ง** ด้วยเหตุนี้หากเพิกเฉยไปตรงกับความจริงเข้าก็ถือเป็น “ความเท็จ” ได้ (ฎ.3702/2526)

- ข้อสังเกต

1. การแจ้งความเท็จอาจจะเป็นการแจ้งความต่อเจ้าพนักงานเอง หรือตอบคำถามเจ้าพนักงานก็ได้

(ฎ.492/2509)

แต่การที่เจ้าพนักงานสอบถามแล้วจำเลยไม่รับหรือปฏิเสธมิใช่การ แจ้งความตามความหมายแห่ง มาตรา 137

(ฎ.1744/2505)

2. การให้การต่อเจ้าพนักงานในฐานะที่เป็น
พยานก็ถือว่าเป็นการ “แจ้งความ” ได้เช่นกัน

เช่น พนักงานสอบสวนหมายเรียกนายแดงมาให้
พบเพื่อให้ถ้อยคำ การให้ถ้อยคำของนายแดงต่อ
พนักงานสอบสวน ก็อยู่ในความหมายของคำว่า “แจ้ง
ความ” เช่นกัน (ฎ.1706/2546)

3. การกรอกข้อความเท็จในเอกสารแล้วนำ
เอกสารนั้นไปยื่นต่อเจ้าพนักงาน ก็เป็นการแจ้งความ
เท็จแก่เจ้าพนักงาน (ฎ.605/2546) ตามมาตรา 137
ต่อมาได้ให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จเพื่อให้เจ้า
พนักงาน**ลงบันทึกการสอบสวน** เป็นความผิดฐานแจ้ง
ให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จในเอกสาร
ราชการ ตาม มาตรา 267 (ฎ.2752/2519)

4. การรับรองตัวบุคคลเพื่อเป็นหลักฐานแก่
ทางราชการ เป็นการแจ้งความแก่เจ้าพนักงาน
หากเป็นความเท็จ ก็ผิดฐานแจ้งความเท็จและแจ้ง
ให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงใน
เอกสารราชการ (ฎ.557/2550)

- ข้อความอันเป็นเท็จ

ความเท็จที่เจ้านั้นจะต้องเป็นข้อเท็จจริงอัน**เป็น**
องค์ประกอบความผิด หรือเป็นข้อสำคัญในคดี มิใช่เป็น
เพียงรายละเอียด

เช่น แจ้งความเรื่องออกเช็คไม่มีเงิน ได้แจ้งสถานที่
ออกเช็คหรือรับมอบเช็คเป็นเท็จ ก็ไม่เป็นความผิดฐานแจ้ง
ความเท็จ (ฎ.284/2507)

- ข้อสังเกต

1. ทายาทไปขอรับมรดกโดยแจ้งเท็จแก่เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องกับจำนวนทายาท น้อยกว่าความจริง เป็นข้อสำคัญ ผิดฐานแจ้งความเท็จ (ฎ.2141/2532)

2. การแจ้งความเท็จ ต้องเป็นการแจ้งใน
ข้อเท็จจริง ไม่เกี่ยวกับข้อกฎหมาย ดังนั้น การแจ้ง
ความที่ตรงกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏ แม้จะไม่ใช่
ความผิดตามข้อหาที่แจ้ง ก็ไม่เป็นความผิดฐานแจ้ง
ความเท็จ เพราะเป็นเพียงความเห็นในข้อกฎหมาย
เท่านั้น (ฎ.2465/2555)

- คำให้การของผู้ต้องหา (ชั้นสอบสวน) ที่เป็นเท็จ ไม่
พิดฐานแจ้งความเท็จ

ในชั้นสอบสวน ผู้ต้องหาจะให้การอย่างไรหรือไม่ให้การเลยก็ได้ (ป.วิ.อ. มาตรา 134) ดังนั้น แม้ผู้ต้องหาจะให้การเท็จ ก็ไม่มีความพิดฐานแจ้งความเท็จ

นอกจากไม่เป็นความพิดตามมาตรา 137 นี้แล้ว ยัง
ไม่พิดฐานใช้หรืออ้างเอกสารเท็จอีกด้วย (ฎ.4048/2528)

แต่ถ้าจำเลยได้ให้แจ้งความเท็จแก่เจ้าพนักงาน
ก่อนที่จะตกเป็นผู้ต้องหา ไม่ถือว่าให้การในฐานะผู้ต้องหา
เป็นความพิดฐานแจ้งความเท็จได้ (ฎ.5346/2540)

หรือการที่จำเลยไปกล่าวหาผู้เสียหายว่าการ
กระทำความผิดอาญาข้อหาอื่น มิใช่ให้การในฐานะผู้ต้องหา
เป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จได้ (ฎ.481/2484)

เช่น จำเลยถูกจับฐานทำร้ายร่างกาย จำเลย
กลับแจ้งว่าผู้เสียหายลักมอม่วงของตนด้วย ซึ่งเป็นเท็จ
ทำให้พนักงานสอบสวนต้องทำการสอบสวนเป็นอีกคดี
หนึ่ง

- แจ้ง....แก่เจ้าพนักงาน

ที่จะเป็นความผิดตามมาตรานี้ ต้องเป็นการแจ้ง
ข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน และต้องเป็นเจ้า
พนักงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องที่แจ้งความนั้นด้วย
การแจ้งความเท็จในเรื่องที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ
เจ้าพนักงานที่รับแจ้ง ย่อมไม่เป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จ

เช่น พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบ แต่ฝ่าย
หนึ่งมิใช่ผู้ต้องหาในคดีนั้นพนักงานสอบสวนย่อมไม่มีหน้าที่
เปรียบเทียบ การแจ้งความเท็จเกี่ยวกับการเปรียบเทียบ ไม่
เป็นความผิด (ฎ.2413/2521)

- การยื่นคำคู่ความอันเป็นเท็จ

การยื่นคำคู่ความต่อศาลเพื่อตั้งประเด็นในการ
พิจารณาคดีของศาล ไม่ใช่เป็นการแจ้งความต่อเจ้า
พนักงาน ดังนี้ แม้ข้อความในคำคู่ความนั้นจะเป็นเท็จก็ไม่
เป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จ (ฎ.2940/2529)

- การแจ้งความเท็จนั้นอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย

การแจ้งความอันจะเป็นความผิดตาม มาตรา 137 ต้องเป็นข้อความซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหายด้วย

เช่น นำที่ดินไปขายแล้ว กลับไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจว่าโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์หายไปเพื่อไปขอออกใบแทน ทำให้เจ้าของที่ดินเสียหาย (ฎ.1955/2546)

- องค์ประกอบภายใน

กระทำโดย **เจตนา** หมายถึง ผู้แจ้งต้องรู้ว่าข้อเท็จจริงที่แจ้งนั้นเป็นความเท็จ ดังนี้ ถ้าผู้แจ้งเข้าใจโดยสุจริตว่าข้อเท็จจริงที่แจ้งเป็นความจริงถือว่าไม่มีเจตนาแจ้งความเท็จไม่เป็นความผิด (ฎ.1047/2514)

- ความผิดตามมาตรา 137 กับมาตรา 267

ความผิดตามมาตรา 137 นั้น อาจจะเป็นความผิดตามมาตรา 267 ด้วย ถ้าเป็นการแจ้งข้อความให้เจ้าพนักงานจดลงในเอกสารราชการ หรือเอกสารมหาชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ใช้เป็นพยานหลักฐาน

เช่น จำเลยกรอกใบสมัครเพื่อสมัครรับเลือกเป็น ส.ส. ว่าจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ความจริงแล้วไม่จบการศึกษาดังกล่าว เป็นแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้รับสมัครจดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จในเอกสารราชการ (ฎ.6099/2531)

3. ความผิดฐานต่อสู้อย่างผิดกฎหมาย ช่วยเจ้าพนักงานตามกฎหมาย

มาตรา 138 ผู้ใดต่อสู้ หรือขัดขวางเจ้าพนักงานหรือผู้
ซึ่งต้องช่วยเจ้าพนักงานตามกฎหมายในการปฏิบัติการตาม
หน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน
สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ต่อสู้ หรือขัดขวาง

3. เจ้าพนักงานหรือผู้ซึ่งต้องช่วยเจ้าพนักงานตาม

กฎหมายในการปฏิบัติการตามหน้าที่

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

เหตุรับโทษหนักขึ้น

1. ถ้าการต่อสู้หรือขัดขวางนั้น ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่
เจ็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับ
ไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. ถ้าความผิดตามมาตรา 138 วรรคสอง หรือมาตรา 139 ได้กระทำโดยมี
หรือใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำ
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้ากระทำโดยอั้งยี่หรือซ่องโจร ไม่ว่าอั้งยี่หรือซ่องโจรนั้นจะมี
อยู่หรือไม่ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่
หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด
ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในสองวรรคก่อนถึง
หนึ่ง

- ข้อสังเกต

1. จำเลยผลักและดันตำรวจ แล้วแย่งถุงใส่ยาเสพติดจากมือตำรวจไปใส่ปากเคี้ยวเพื่อทำลายหลักฐาน เป็นความผิดฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานโดยใช้กำลังประทุษร้าย ตามมาตรา 138 วรรคสอง (ฎ.3850/2543)

2. การ^๕ดิ้นรนขัดขืนเพื่อให้หลุดพ้นจากการ
จับกุมเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของการหลบหนี ไม่เป็น
การต่อสู้ขัดขวาง (ฎ.2401/2545)

แม้มือหรือเท้าของจำเลยจะไป^๕ถูกหรือเหยียบ
^๕ตำรวจที่จับกุมก็ไม่ใช่การต่อสู้ขัดขวาง
(ฎ.1240/2554, 5980/2540)

3. การ**ปกป้อง**ไม่ยอมให้เจ้าพนักงานตำรวจเข้าจับกุม
ตัว ไม่เป็นการต่อสู้หรือขัดขวาง (ฎ.8198/2550)

4. ตำรวจตรวจค้นอาวุธปืนที่ตัวจำเลย จำเลย**ใช้มือ**
กดอาวุธปืนไม่ให้ตำรวจดึงออกมาจากเอวจำเลย เพื่อยึดเป็น
ของกลาง เป็นการขัดขวางเจ้าพนักงานโดยใช้กำลัง
ประทุษร้ายตามมาตรา 138 วรรคสอง (ฎ.9212/2539)

5. การต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงาน ต้องมี
การกระทำทางกายภาพต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้า
พนักงาน ดังนี้ การนิ่งเฉยหรือการพูดขอร้องตำรวจ
ไม่ให้จับกุมผู้กระทำผิด จึงไม่เป็นความผิดฐานนี้
(ฎ.900/2536, 128/2515)

6. ผู้กระทำความผิดใช้อาวุธปืน¹เล็งมาทางเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อมิให้เข้าจับกุม เป็นการต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติตามหน้าที่ (ฎ.5249/2537)

7. ขณะเกิดเหตุยัง¹ไม่มีการทะเลาะวิวาทกัน เจ้าพนักงานตำรวจจึงยังไม่มีหน้าที่เข้าไประงับเหตุ ดังนี้ การที่เจ้าพนักงานตำรวจไปมีเรื่องกับจำเลย¹เป็นส่วนตัวและมีการต่อสู้กัน จำเลยไม่ผิดฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงาน (ฎ.3178/2540)

8. ถ้าเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมบุคคลโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ที่ถูกจับกุมต่อสู้หรือขัดขวางไม่
เป็นความผิดฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ (ฎ.1035/2536)

เช่น การจับกุมแม้จะมีหมายจับแต่กระทำด้วยความรุนแรงเกินความจำเป็น จับกุมการพนันโดยผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ใช้ปืนตีหัวจำเลยโดยไม่มีเหตุอันสมควรการที่จำเลยต่อสู้กลับมาไม่ถือเป็นความผิดฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงาน

9. ในกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจจับกุม
ผู้กระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ ถ้าผู้กระทำความ
ผิดต่อสู้ขัดขวางก็เป็นความผิดได้ (ฎ.4950/2540)

10. เจ้าพนักงานตำรวจเข้าจับกุมโดยไม่ได้แต่ง
กายเครื่องแบบตำรวจและไม่ได้แสดงหลักฐานยืนยันการ
เป็นเจ้าพนักงานตำรวจผู้ทำการตามหน้าที่ กรณีจึงถือว่า
อาจจะทำให้จำเลยเข้าใจผิดไปได้ ผู้ถูกตรวจค้นทำร้ายเจ้า
พนักงานตำรวจ เป็นการกระทำโดยไม่มีเจตนา ไม่เป็น
ความผิดฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงาน (ฎ.1954/2546)

- กรณีต้องรับโทษหนักขึ้นตามมาตรา 140

กรณีที่จะต้องรับโทษหนักขึ้นตามมาตรา 140 นั้น ได้แก่ กรณีที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 138 วรรคสอง ได้แก่ การต่อสู้ขัดขวางโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธหรือโดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป

ในกรณีที่ต้องรับโทษหนักขึ้นเพราะร่วมกระทำความผิดตั้งแต่สามคนขึ้นไปนั้น ต้องปรากฏว่าผู้กระทำความผิดคบคิดกันต่อสู้ขัดขวางในลักษณะเป็นตัวการด้วย ถ้าแต่ละคนกระทำโดยตัดสินใจกระทำลำพัง ก็จะลงโทษตามมาตรา 140 ไม่ได้ (ฎ.8308/2544)

4. ความผิดฐานข่มขืนใจเจ้าพนักงาน

มาตรา 139 ผู้ใดข่มขืนใจเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติการอันมิชอบด้วยหน้าที่ หรือให้ละเว้นการปฏิบัติการตามหน้าที่โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ช่มชื่นใจให้ปฏิบัติการอันมิชอบด้วยหน้าที่ หรือให้
ละเว้นการปฏิบัติการตามหน้าที่โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่
เจ็ดว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย

3. เจ้าพนักงาน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- ถ้ากระทำโดยมีหรือใช้อาวุธหรือร่วมกระทำ
ความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ต้องรับโทษตาม
มาตรา 140 วรรคแรก

- ถ้ากระทำโดยอ้างอำนาจอั้งยี่หรือช่องโจร
ไม่ว่าอั้งยี่หรือช่องโจรนั้นจะมีอยู่หรือไม่ ต้องรับโทษ
ตามมาตรา 140 วรรคสอง

- ความผิดตามมาตรา 140 วรรคแรกและ
วรรคสองนี้ ถ้ากระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุ
ระเบิด ต้องรับโทษตามมาตรา 140 วรรคท้าย

- พฤติการณ์ที่แสดงถือว่าเป็นการข่มขืนใจเจ้าพนักงาน โดยเชื่อว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย

เช่น ตำรวจจะเข้าทำการจับกุมเจ้าของรถเข็นใน
ขี้อ่านารถที่ไม่ได้เสียภาษีมาใช้ในทางและกีดขวางทาง
จราจร จำเลยพูดว่า **“ถ้าจับมีเรื่องแน่”** พร้อมกับชี้มือใน
ลักษณะของการข่มขู่ และพวกของจำเลยประมาณ 30-40
คน ได้เดินเข้าไปหาเจ้าพนักงานตำรวจ ทำให้ตำรวจกลัวว่า
จำเลยและพวกจะเข้าทำร้าย (ฎ.1266/2530)

ถ้าชมชื่นใจเจ้าพนักงาน แต่เจ้าพนักงานไม่กระทำ
ตาม เป็นพยายามชมชื่นใจเจ้าพนักงานเท่านั้น

เช่น จำเลยชู้ว่าจะฆ่าเจ้าพนักงานป่าไม้ ถ้าจับกุม
จำเลยแต่เจ้าพนักงานป่าไม้ไม่กลัว จำเลยก็มีความผิดฐาน
พยายามเท่านั้น (ฎ.2989/2537)

เหตุรับโทษหนักขึ้น

มาตรา 140 ถ้าความผิดตามมาตรา 138 วรรคสอง หรือมาตรา 139 ได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้ากระทำโดยอ้างอำนาจอั้งยี่หรือช่องโจร ไม่ว่าอั้งยี่หรือช่องโจรนั้นจะมีอยู่หรือไม่ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในสองวรรคก่อนถึงหนึ่ง

5. ความผิดฐานทำอันตรายตราหรือเครื่องหมายอันเจ้าพนักงานประทับหรือหมายไว้

มาตรา 141 ผู้ใดถอน ทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งตราหรือเครื่องหมายอันเจ้าพนักงานได้ประทับหรือหมายไว้ที่สิ่งใด ๆ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการยึดอายัดหรือรักษาสิ่งนั้น ๆ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ถอน ทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้ไร้ประโยชน์

3. ตราหรือเครื่องหมายอันเจ้าพนักงานได้ประทับหรือ
หมายไว้ที่สิ่งใด ๆ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เพื่อเป็น
หลักฐานในการยึดอายัดหรือรักษาสิ่งนั้น ๆ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

6. ความผิดฐานทำอันตรายทรัพย์สินหรือเอกสารที่เป็น พยานหลักฐาน

มาตรา 142 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย
หรือทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน หรือเอกสารใด ๆ
อันเจ้าพนักงานได้ยึด รักษาไว้ หรือสั่งให้ส่งเพื่อเป็นพยานหลักฐาน
หรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ว่าเจ้าพนักงานจะ
รักษาทรัพย์สินหรือเอกสารนั้นไว้เอง หรือสั่งให้ผู้นั้นหรือผู้อื่น ส่ง
หรือรักษาไว้ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่
เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำให้เสียหาย ทำลาย ช้อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

3. ทรัพย์สิน หรือเอกสารใด ๆ อันเจ้าพนักงานได้ยึด รักษาไว้ หรือสั่งให้ส่งเพื่อเป็นพยานหลักฐาน หรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ว่าเจ้าพนักงานจะรักษาทรัพย์สินหรือเอกสารนั้นไว้เอง หรือสั่งให้ผู้นั้นหรือผู้อื่น ส่งหรือรักษาไว้ก็ตาม

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

7. ความผิดฐานเป็นคนกลางเรียกสินบน

มาตรา 143 ผู้ใดเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจเข้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตนให้กระทำการ หรือไม่กระทำการ ในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. เรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด
สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้
จงใจเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด
หรือสมาชิกสภาเทศบาลโดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดย
อิทธิพลของตนให้กระทำการ หรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็น
คุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

- ข้อสังเกต

1. ความผิดตามมาตรา^๑นี้ อยู่^๑ที่การเรียก รับ หรือ
ยอมรับทรัพย์สินฯ ดังนี้ จำเลยเพียงแต่เรียกเอา
ทรัพย์สินจากผู้^๑อื่นโดยอ้างว่าจะ^๑สนใจเจ้าพนักงาน **ก็**
เป็นความผิดตามมาตรา^๑นี้แล้ว แม้ผู้ถูกเรียกจะไม่เชื่อ
หรือไม่มีเจตนาจะมอบเงินให้ แต่หลอกให้รับเงินไว้เป็น
หลักฐานการจับกุมก็ตาม (ฎ.2715/2531)

2. ผู้เรียกทรัพย์จะได้ไปจงใจเจ้าพนักงานหรือไม่ ก็
ไม่สำคัญ หรือผู้เรียกไม่ตั้งใจจะเอาทรัพย์ที่เรียกไปให้เจ้า
พนักงานเลย ก็เป็นการกระทำที่ครบองค์ประกอบความผิด
แล้ว (ฎ.537/2523)

3. ขณะเรียกฯ เจ้าพนักงานได้กระทำการตามหน้าที่ไป
ก่อนแล้ว เช่น เรียกเงินอ้างว่าจะไปจูงใจผู้พิพากษาให้ตัดสินคดี
ให้ตนชนะคดี แต่ศาลได้อ่านคำพิพากษาไปก่อนแล้ว หรือเรียก
เงินอ้างว่าเพื่อให้เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตให้ แต่ปรากฏว่า
เจ้าพนักงานได้ออกใบอนุญาตให้แล้ว ก็เป็นความผิดตาม
มาตรานี้ได้ (ฎ.4846/2536, 1332/2537)

4. เรียกเงินอ้างว่าจะนำไปจูงใจผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์
แม้ผู้พิพากษาที่อ้างถึงจะมีได้เป็นเจ้าของสำนวนหรือองค์คณะ
ที่พิจารณาคดีนั้น ก็เป็นความผิด (ฎ.4586/2531)

หรือ เรียกรับเงินอ้างว่าเพื่อตอบแทนในการจูงใจ
พนักงานอัยการให้สั่งไม่ฟ้องคดีอาญา แม้อัยการที่อ้างถึงมิใช่
เจ้าของสำนวนคดีนั้น ก็เป็นความผิดตามมาตรา 143 แล้ว
(ฎ.661/2554)

5. ความผิดตามมาตรา 143 นี้จะต้องเป็นการจงใจให้เจ้าพนักงาน ฯลฯ กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่ **การเบิกความไม่** **ถือเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานโดยตรง** ดังนั้น หากเรียกทรัพย์คืนโดยอ้างว่าจะนำไปจงใจเจ้าพนักงานให้เบิกความผิดไปจากความจริง **ไม่** **ผิดมาตรา 143** (ฎ.511/2516)

6. การจงใจนั้นจะต้องจงใจต่อตัวเจ้าพนักงานโดยตรง การจงใจตัว **ภริยาของเจ้าพนักงาน ไม่เป็นความผิดตามมาตรา** **นี้** (ฎ.313/2490)

8. ความผิดฐานให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน

มาตรา 144 ผู้ใดให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์
อื่นใด
3. เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิก
สภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิด
นั้น (ประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิง
การกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

- ข้อสังเกต

- ความแตกต่างระหว่าง มาตรา 143 กับ 144

ความผิดตามมาตรา 144 เป็นการเอาผิดแก่ผู้ที่ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้สินบนแก่เจ้าพนักงานโดยตรง

ส่วนความผิดตามมาตรา 143 เป็นการเอาผิดคนกลางซึ่งเป็นผู้ที่เรียก รับหรือยอมจะรับสินบนจากผู้เสียหายเพื่อนำไปให้แก่เจ้าพนักงานอีกทอดหนึ่ง

สำหรับตัวเจ้าพนักงานเอง ถ้ามีการให้สินบนเจ้าพนักงานจริง เจ้าพนักงานจะมีความผิด มาตรา 149

- ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่
เจ้าพนักงาน

1. การเสนอให้เงินเพื่อขอร้องให้เจ้าพนักงานสอบสวนใช้
ดุลยพินิจเปรียบเทียบปรับเพื่อให้คดีเสร็จสิ้นในชั้นพนักงาน
สอบสวน มิใช่เป็นการขอให้ หรือรับว่าจะให้เงิน ทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใดแก่พนักงานสอบสวนเพื่อจูงใจไม่ให้กระทำการตาม
หน้าที่ (ฎ.3700/2529)

2. แต่การขอให้เงินแก่เจ้าพนักงานตำรวจเพื่อให้เปลี่ยนข้อหา
หนักเป็นข้อหาเบา เป็นความผิดมาตรา 144 (ฎ.3096/2552)

3. ให้สินบนแก่เจ้าพนักงานที่พ้นอำนาจหน้าที่ไปแล้ว ไม่เป็น
ความผิด มาตรา 144 (ฎ.342/2506)

4. ตำแหน่งเจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจสืบสวนคดีอาญาตาม
ป.วิ.อ.มาตรา 17 แม้ขณะเกิดเหตุจะมีคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่อื่น ก็ยังมี
อำนาจสืบสวนคดีอาญาอยู่ ดังนี้ การที่ผู้กระทำความผิดให้เงินแก่เจ้า
พนักงานตำรวจดังกล่าว ก็เป็นความผิดมาตรานี้ (ฎ.2390/2527)

5. สำหรับการให้สินบนแก่เจ้าพนักงานที่เป็นพนักงานสอบสวน เพื่อจูงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ ย่อมเป็นความผิดมาตรา 167 ซึ่งเป็นบทเฉพาะ ไม่เป็นความผิดมาตรานี้อีก

แต่อย่างไรก็ตาม คำว่า “พนักงานสอบสวน” ตามมาตรา 167 จะต้องเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในคดีนั้นเท่านั้น การให้สินบนแก่เจ้าพนักงานตำรวจที่ไม่ได้เป็นพนักงานสอบสวนในคดีนั้น จึงไม่เป็นความผิดตาม มาตรา 167 คงเป็นความผิดตามมาตรา 144 นี้ เท่านั้น (ฎ.8181/2544)

- เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการ
กระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

การเบิกความต่อศาล แม้เป็นการเบิกความในเรื่องที่
เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน แต่การเบิกความก็**ไม่**
เป็นการกระทำในหน้าที่ของเจ้าพนักงานโดยเฉพาะ ดังนั้น การให้
สินบนแก่เจ้าพนักงานเพื่อจูงใจให้เบิกความเท็จ จึง**ไม่เป็น**
ความผิดฐานให้สินบนเจ้าพนักงาน (ฎ.1262/2547)

9. ความผิดฐานแสดงตนและกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน

มาตรา 145 ผู้ใดแสดงตนเป็นเจ้าพนักงาน และกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน โดยตนเองมิได้เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจกระทำการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. แสดงตนเป็นเจ้าพนักงาน และกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน โดยตนเองมิได้เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจกระทำการนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

10. ความผิดฐานปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่ฝ่าฝืน คำสั่งห้าม

มาตรา 145 วรรคสอง เจ้าพนักงานผู้ใดได้รับคำสั่งมิให้
ปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่ต่อไปแล้ว ยังฝ่าฝืนกระทำ
การใด ๆ ในตำแหน่งหน้าที่นั้น ต้องระวางโทษตามที่
กำหนดไว้ในวรรคแรกด้วย

- แสดงตนเป็นเจ้าพนักงาน

1. มีผู้แนะนำว่าจำเลยเป็นเจ้าพนักงาน จำเลย^{นี้}เคยไม่ปฏิเสธ เป็นการแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานแล้ว (ฎ.5096/2540)
2. อ้างว่าเคยเป็นเจ้าพนักงาน ไม่ถือว่าเป็นการแสดงตนว่าเป็นเจ้าพนักงาน^{นี้}ไม่เป็นความผิดตามมาตรา^{นี้} (ฎ.3431-3433/2526)
3. การเอา^{นี้}กฎหมายมือแบบของตำรวจใส่และตรวจค้น เป็นการแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงานแล้ว (ฎ.60/2502)

4. การแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานอาจจะกระทำโดยการแต่งกายให้คล้ายกับเจ้าพนักงาน แล้วกระทำการเป็นเจ้าพนักงานก็เป็นความผิดตามมาตรา^๙นี้ (ฎ.2099/2527)

5. เจ้าพนักงานที่ทางราชการมีคำสั่งไล่ออก แต่ตนยังไม่ทราบถือว่าไม่มีเจตนา ไม่ผิด (ฎ.804/2486)

6. การกระทำความผิดตามมาตรา^๙นี้ นอกจากการแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานแล้ว ยังต้องกระทำการเป็นเจ้าพนักงานโดยตนไม่อำนาจหน้าที่ด้วย (ฎ.385/2508)

11. ความผิดฐานใช้เครื่องแบบเครื่องหมายของเจ้าพนักงาน

มาตรา 146 ผู้ใดไม่มีสิทธิที่จะสวมเครื่องแบบหรือ
ประดับเครื่องหมายของเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติ
แห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล หรือไม่มี
สิทธิใช้ยศ ตำแหน่ง เครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือสิ่ง
หมายถึงเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กระทำการเช่นนั้นเพื่อให้
บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ไม่มีสิทธิที่จะสวมเครื่องแบบหรือประดับเครื่องหมาย
ของเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด
หรือสมาชิกสภาเทศบาล หรือไม่มีสิทธิใช้ยศ ตำแหน่ง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือสิ่งที่มีหมายถึงเครื่องราชอิสริยาภรณ์
กระทำการเช่นนั้นเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

ครั้งที่ 3 - 4

บทที่ 7

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

1. ความผิดฐานเจ้าพนักงานยกยอกทรัพย์

มาตรา 147 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด เบียดบังทรัพย์นั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่น โดยทุจริต หรือ โดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอา ทรัพย์นั้นเสีย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่ แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใด
2. เบียดบังเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่น หรือยอมให้ผู้อื่นเอาเสีย
3. ทรัพย์สินนั้น

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. โดยทุจริต

- ผู้กระทำความผิดต้องเป็นเจ้าพนักงาน

1. ลูกจ้างชั่วคราวหรือลูกจ้างประจำของหน่วยงานราชการ ไม่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จึงไม่อาจกระทำความผิดฐานเป็นตำรวจตามมาตรา 147 ได้ คงเป็นความผิดฐาน ยักยอก ตามมาตรา 352 เท่านั้น (ฎ.6591/2537)

2. ผู้แต่งตั้งไม่มีอำนาจตามกฎหมาย จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ได้รับการแต่งตั้งไม่เป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย (ฎ.7188/2538)

- **หน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์**

อาจเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย หรือได้รับมอบหมาย
จากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ก็ได้

1. **หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา** เช่น
อาจารย์ใหญ่มอบให้ครูน้อยเป็นหัวหน้าแผนกการเงินแล้ว
ครูน้อยเบิกดบังเงินที่ได้รับไว้ มีความผิดตามมาตรา
(ฎ.396/2528)

2. หน้าที่ตามมาตรานี้ หากเกิดจากคำสั่งของข้าราชการด้วยกันโดยมิได้เป็นผู้บังคับบัญชาหรือจากผู้ที่ไม่ใช้อำนาจตามกฎหมาย เป็นการออกคำสั่งโดยไม่มีอำนาจ ผู้ได้รับการแต่งตั้งไม่เป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจกระทำตามคำสั่งดังกล่าว

หากยกยกอรรถพจน์ ไม่เป็นความผิดตามมาตรา 147, 157 และ 161 คงเป็นความผิดตามมาตรา 352 แม้ภายหลังจะมีการแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชาก็ตาม (ฎ.3680/2531)

3. เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ขับรถยนต์ ย่อมมีหน้าที่รักษา
รถยนต์และน้ำมันในรถยนต์ด้วย ดังนี้ จำเลยเบียดบังน้ำมันใน
รถยนต์ จึงเป็นความผิดตามมาตรา 147 (ฎ.1092/2505)

4. เจ้าพนักงานตำรวจมีหน้าที่เก็บของกลางในคดี แล้ว
เบียดบังไปเป็นของตนเอง เป็นความผิดตามมาตรา 147
(ฎ.2729/2532)

5. แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจเวรยามไม่มีหน้าที่รักษาของกลางที่
เก็บไว้ที่สถานีตำรวจโดยตรง เมื่อลักเอาของกลางไป ไม่ผิด
มาตรา 147 (ฎ.228/2534)

6. เงินสวัสดิการของข้าราชการ มิได้มุ่ง

หมายใช้จ่ายในทางราชการ แต่เป็นการใช้จ่าย
ช่วยเหลือข้าราชการเป็นการส่วนตัว เจ้าพนักงานที่
ได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษาเงินดังกล่าว จึงมิใช่เจ้า
พนักงานปฏิบัติราชการตามตำแหน่งหน้าที่ เมื่อผู้นั้น
ยกยอกเงินดังกล่าว จึงไม่เป็นความผิดมาตรานี้ แต่
ผิด มาตรา 352 (ฎ.5964/2537)

7. เงินที่ประชาชนมอบให้**เป็นค่าบริการ** มิใช่ทรัพย์สิน
ที่จำเลยมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษา จำเลยนำเอาไป
เป็นส่วนตัว ไม่เป็นความผิดมาตรานี้ (ฎ.3410/2525)

8. ถ้าเป็นเงินของราชการและจำเลยมีหน้าที่รักษา
เงินนั้น **แม้จะไม่ใช้เงินของหน่วยงานที่จำเลยสังกัดอยู่**
หรือเป็นเงินบำรุงนอกงบประมาณ จำเลยมีความผิด
(ฎ.7797/2538)

9. ทรัพย์ที่จำเลยมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษา
นั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ
เท่านั้น (ฎ.3224-3225/2527)

10. แต่ถ้าเจ้าพนักงานเรียกค่าธรรมเนียมเกินกว่า
จำนวนที่กฎหมายกำหนดแล้วเอาส่วนที่เกินไว้ ดังนี้ ทรัพย์
ส่วนเกินไม่อยู่ในความหมายของทรัพย์ตามมาตรา 147
(ฎ.1272/2506)

- **การเบียดบังทรัพย์**

การเอาทรัพย์ไปจำหน่าย เป็นการเบียดบัง ผิดตาม
มาตรา 147 (ฎ.1264/2518)

แต่ถ้าเอาทรัพย์ไปจำหน่ายเพียงชั่วคราวโดยมี
เจตนาไถ่ออกมาคืน ไม่มีลักษณะเป็นการตัดกรรมสิทธิ์
ไม่เป็นการเบียดบัง (ฎ.1376/2482)

ข้อสังเกต

1. เมื่อเบี้ยดบังเอาทรัพย์สินเป็นของตนเองแล้ว แม้จะนำเอามาคืนในภายหลัง การกระทำของจำเลยก็ยังคงมีความผิด (ฎ.958/2534)
2. เมื่อจำเลยมีเจตนาเบี้ยดบังยักยอกเอาเงินค่าภาษีบำรุงท้องที่ไว้เป็นประโยชน์ของจำเลยแล้ว แม้ต่อมาจำเลยจะนำเงินมาลงบัญชีและฝากธนาคารจนครบถ้วนตามระเบียบ ก็ไม่ทำให้การกระทำของจำเลยที่เป็นความผิดแล้วกลับไม่เป็นความผิด (ฎ.473/2527)

- **การปรับบทความผิดมาตรา 147 และมาตรา 157**

การกระทำอันเป็นความผิดตามมาตรา 147 นี้ เข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา 157 ด้วย เดิมมีฎีกาที่บอกว่าเมื่อเป็นความผิดมาตรา 147 นี้ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้วก็จะไม่เป็นความผิดมาตรา 157 ซึ่งเป็นบททั่วไปอีก (ฎ.4296/2528)

แต่มีฎีกาที่ 1146/2537 วินิจฉัยว่าเป็นการกระทำความผิดเดียวผิดกฎหมายหลายบทให้ลงโทษตามมาตรา 147 ซึ่งเป็นบทหนัก

2. ความผิดฐานเจ้าพนักงานกรโชกทรัพย์

มาตรา 148 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจู่ใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน
2. ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

3. ความผิดฐานเจ้าพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับสินบน

มาตรา 149 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเอง หรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และ ปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล
2. เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมีขอบ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

- **ข้อแตกต่าง ความผิดมาตรา 148 และ 149**

ความผิดมาตรา 148 เป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ จึงเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานมีเจตนามาตั้งแต่แรกที่จะกระทำความทุจริตโดยใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

เช่น กรณีที่ผู้อื่นมิได้กระทำความผิดหรือไม่มีความผิดเกิดขึ้น แต่เจ้าพนักงานไปแกล้งกล่าวหาว่าเขาทำผิดแล้วเรียกร้องให้ผู้นั้นมอบทรัพย์สินให้เพื่อจะไม่จับกุม หรือแกล้งจับกุมแล้วเรียกเอาทรัพย์สินเพื่อปล่อยตัวไป

ส่วนความผิดตามมาตรา 149 เป็นเรื่องที่เจ้าพนักงาน
เริ่มต้นใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของตนโดยชอบแล้ว **กลับทุจริต**
ในภายหลัง

เช่น กรณีที่ผู้ถูกจับกระทำความผิดจริง เจ้าพนักงานได้
จับกุมตามอำนาจหน้าที่แล้วเรียกหรือรับทรัพย์สินแล้วปล่อยตัว
ไป (ฎ.1749/2545, 3470/2543, 1170/2542)

- ข้อสังเกต

1. โดยเหตุที่ความผิดตามมาตรา 148 นี้ เกิดจากเจ้าพนักงาน**แก๊งจับกุมโดยเขาไม่มีความผิด**นี้เอง การกระทำดังกล่าวจึงอาจเป็นความผิดฐานกรรโชก ตามมาตรา 337 ด้วย ซึ่งเป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท ลงโทษตามมาตรา 148 ซึ่งเป็นบทที่หนักที่สุด ตามมาตรา 90

เพราะฉะนั้น ถ้าเป็นข้อสอบต้องพิจารณามาตรา 337 ด้วย และบางกรณีความผิดตามมาตรา 149 ก็เป็นความผิดฐานกรรโชกได้ด้วยเช่นกัน

2. กรณีที่ผู้กระทำความผิดขึ้นแล้ว แต่เจ้าพนักงานเรียก หรือรับเงินจากผู้นั้นเพื่อไม่จับกุมตามหน้าที่ เป็นความผิดมาตรา 149 (ฎ.1524/2551, 5973/2537)

3. แต่ถ้าผู้อื่นไม่ได้กระทำความผิด กลับแก้งกล่าวหาว่า เขากระทำความผิดและข่มขู่ให้นำเงินมามอบให้เพื่อที่จะไม่จับกุม เป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ เป็นความผิดตามมาตรา 148 (ฎ.2573/2553)

4. จับผู้กระทำผิดแล้วเรียกเงินแล้ว **ละเว้นไม่แจ้งข้อหา**
เป็นความผิดตามมาตรา 149 ได้ (ฎ.2345/2536)

5. การกระทำของเจ้าพนักงาน จะเป็นความผิดตาม
มาตรา 148 หรือ 149 ต้องเป็นกรณีที่ **เจ้าพนักงานมีอำนาจหน้าที่**
ในการนั้นด้วย (ฎ.1074/2532)

6. **ตำรวจไปขอเงินโดยมิได้แถลงกล่าวหาว่ากระทำผิด** ซึ่ง
ผู้เสียหายจะให้หรือไม่ให้ก็ได้ ไม่ผิดมาตรา 148 (ฎ.753-
758/2539)

- ความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ (มาตรา 148)

1. ความผิดฐานนี้ ต้องเป็นกรณีเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่โดยตรง

เช่น กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านพูดทำนองไกล่เกลี่ยเพื่อให้เลิกคดีอาญาต่อกัน มิฉะนั้นจะส่งตัวไปดำเนินคดี ไม่เป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ (ฎ.1722/2524)

2. ความผิดตามมาตรา 148 นี้

เพียงแต่ผู้กระทำความผิดมีเจตนาจะให้เขาส่งมอบทรัพย์สินให้ ก็เป็นความผิดสำเร็จแล้ว แม้ผู้ถูกข่มขืนใจจะไม่ยอมทำตามนั้นก็ตาม (ฎ.2406-2408/2519)

- **ความผิดฐานเจ้าพนักงานเรียกกินบน (มาตรา 149)**

เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจสืบสวนคดีอาญาตาม ป.วิ.อ.
มาตรา 17 แม้จะมีคำสั่งให้ทำหน้าที่อย่างอื่นโดยเฉพาะ

เช่น ให้เป็นช่าง หรือพนักงานดับเพลิง ก็ยังมีหน้าที่ตรวจ
ค้นจับกุมผู้กระทำความผิด (ฎ.500/2537)

- ข้อสังเกต

1. ถ้าเป็นกรณีที่พ้นจากหน้าที่ของเจ้าพนักงานไปแล้ว ก็ถือว่าเป็นการกระทำนอกตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่เป็นความผิดมาตรา 149 (ฎ.1651/2532)

2. เจ้าพนักงานตำรวจเรียกเงินจากผู้กระทำความผิด โดยไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับคดีนั้นด้วย ถือว่าเป็นการปฏิบัตินอกหน้าที่ ไม่เป็นความผิดตามมาตรา 149 แต่ถือว่าสนับสนุนในความผิดดังกล่าว (ฎ6263/2531)

3. ราษฎรชำระเงินค่าใช้จ่ายจดทะเบียนที่เกินไปจาก
จำนวนเงินที่ต้องชำระ แต่เจ้าพนักงานรับเงินส่วนเกินไว้แล้วหนึ่งเคย
เสีย ผิดตาม มาตรา 149 (ฎ.1532/2543)

4. พฤติการณ์ที่ฟังได้ว่าเป็นการเรียกสินบนแล้ว แม้จำเลย
ยังไม่ได้กำหนดจำนวนเงินที่เรียกร้องก็ตาม (ฎ.3155/2531(ญ.))

5. ในความผิดฐานเจ้าพนักงานเรียกสินบนตามมาตรา 149
นั้น เพียงแต่เรียกก็เป็นความผิดสำเร็จแล้ว แม้จะยังไม่ได้ทรัพย์ที่
เรียกก็ตาม (ฎ.1246/2510)

- เพื่อกระทำการ หรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่

แสดงว่าแม้การกระทำในตำแหน่งจะชอบด้วยกฎหมายก็เป็นความผิดตามมาตรานี้ได้

ความผิดมาตรา 148, 149 ผู้กระทำความผิดจะต้องเป็นเจ้าพนักงานเท่านั้น ส่วนราษฎรที่ร่วมกระทำความผิดกับเจ้าพนักงาน มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนเท่านั้น (ฎ.367/2529)

4. ความผิดฐานเจ้าพนักงานกระทำการหรือไม่กระทำการโดยเห็นแก่สินบนที่เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อน

มาตรา 150 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งโดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน

2. กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างไรในตำแหน่งโดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

5. ความผิดฐานเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต

มาตรา 151 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาลหรือเจ้าของทรัพย์นั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ

2. ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาลหรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- **เปรียบเทียบความผิดมาตรา 151 กับมาตรา 147**

ความแตกต่างกัน คือ ความผิดตามมาตรา 147 เป็นเรื่องเบียดบังตัวทรัพย์สินหรือเอาตัวทรัพย์สินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว

แต่ มาตรา 151 เป็นเรื่องอาศัยอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินหาประโยชน์อื่นนอกเหนือตัวทรัพย์สิน นั้น (ฎ.1682/2516)
เช่น คำพิพากษาฎีกาที่ 4828/2533 เจ้าพนักงานสั่งอนุญาตให้ใช้รถและเบิกน้ำมันของทางราชการ ไปใช้ในกิจการส่วนตัว เป็นความผิด ตามมาตรา 151

6. ความผิดฐานเจ้าพนักงานหาประโยชน์จากกิจการในหน้าที่
มาตรา 152 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือ
ดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเอง
หรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้านักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด
2. เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น
เนื่องด้วยกิจการนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- คำพิพากษาฎีกาที่ 7776/2540

จำเลยที่ 1 เป็นปลัดสุขาภิบาล ได้รับคำสั่งแต่งตั้งจาก
สุขาภิบาลให้เป็นผู้ตรวจงานจ้างในการจ้างเหมาขุดลอกและ
ล้างทางระบายน้ำในเขตสุขาภิบาล จำเลยที่ 1 ได้เข้า
ดำเนินการขุดลอกและล้างทางระบายน้ำโดยใช้คนงานของ
สุขาภิบาลทำงานให้ ถือว่าจำเลยที่ 1 เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อ
ประโยชน์สำหรับตนเองและผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการดังกล่าว
เป็นความผิดมาตรา 152, 157

7. ความผิดฐานเจ้าพนักงานจ่ายทรัพย์สินเกินกว่าที่ควรจ่าย

มาตรา 153 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สิน จ่ายทรัพย์สินนั้นเกินกว่าที่ควรจ่ายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่จ่ายทรัพย์
2. จ่ายทรัพย์นั้นเกินกว่าที่ควรจ่าย

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

8. ความผิดฐานเจ้าพนักงานทุจริตในการเรียกเก็บรายได้
มาตรา 154 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่หรือ
แสดงว่าตนมีหน้าที่เรียกเก็บหรือตรวจสอบภาษีอากร
ค่าธรรมเนียม หรือเงินอื่นใด โดยทุจริตเรียกเก็บหรือละ
เว้นไม่เรียกเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมหรือเงินนั้น
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุก
ตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่หรือแสดงว่าตนมีหน้าที่เรียกเก็บหรือตรวจสอบภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือเงินอื่นใด
- 2 เรียกเก็บหรือละเว้น ไม่เรียกเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือเงินนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

9. ความผิดฐานเจ้าพนักงานช่วยเหลือบุคคลผู้เสียหาย

มาตรา 154 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่หรือแสดงว่าตนมีหน้าที่เรียกเก็บหรือตรวจสอบภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือเงินอื่นใด ...กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นไม่ต้องเสีย หรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่หรือแสดงว่าตนมีหน้าที่เรียกเก็บหรือตรวจสอบภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือเงินอื่นใด
- 2 หรือกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. โดยทุจริต หรือเพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นมิต้องเสีย หรือเสียน้อยไปกว่าที่จะต้องเสีย

10. ความผิดฐานเจ้าพนักงานทุจริตในการกำหนดราคา ทรัพย์สินหรือสินค้า

มาตรา 155 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่กำหนดราคา
ทรัพย์สินหรือสินค้าใด ๆ เพื่อเรียกเก็บภาษีอากรหรือ
ค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย โดยทุจริตกำหนดราคาทรัพย์สิน
หรือสินค้านั้น เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือ
ค่าธรรมเนียมนั้นมิต้องเสียหรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต
และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่กำหนดราคาทรัพย์สินหรือสินค้าใด ๆ เพื่อเรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย
2. กำหนดราคาทรัพย์สินหรือสินค้านั้นเพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นมิต้องเสียหรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. โดยทุจริต

11. ความผิดฐานเจ้าพนักงานทุจริตช่วยเหลือหรือเกี่ยวกับการ บัญชี

มาตรา 156 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชี
ตามกฎหมาย โดยทุจริต แะนะนำ หรือกระทำการหรือไม่กระทำ
การอย่างใด เพื่อให้มีการละเว้นการลงรายการในบัญชี ลงรายการ
เท็จในบัญชี แก้ไขบัญชี หรือซ่อนเร้น หรือทำหลักฐานในการ
ลงบัญชีอันจะเป็นผลให้การเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นมิ
ต้องเสีย หรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาท
ถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีตามกฎหมาย
2. แนะนำ หรือกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อให้มีการละเว้นการลงรายการในบัญชี ลงรายการเท็จในบัญชี แก้ไขบัญชี หรือซ่อนเร้น หรือทำหลักฐานในการลงบัญชีอันจะเป็นผลให้การเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นมิต้องเสีย หรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. โดยทุจริต

12. ความผิดฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

มาตรา 157 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด... ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน
2. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

13. ความผิดฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดย ทุจริต

มาตรา 157 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ..ปฏิบัติหรือละเว้นการ
ปฏิบัติหน้าที่ โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี
หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน
2. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

- เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติหน้าที่ โดยมีชอบหรือโดยทุจริต (มาตรา 157)
- องค์ประกอบ แบ่งออกเป็น 2 กรณี
 1. เป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด
 2. เป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยทุจริต

- “เจ้าพนักงาน”

หมายถึง ผู้ได้รับการแต่งตั้งโดยกฎหมาย ซึ่งอาจเป็นกฎหมายเฉพาะหรือกฎหมายทั่วไปให้เป็นเจ้าพนักงาน

หน้าที่ของเจ้าพนักงานอาจเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย หรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายก็ได้ หน้าที่โดยได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา (ฎ.3215/2538, 1161/2538)

- ข้อสังเกต

1. ผู้ใหญ่บ้านไม่มีหน้าที่ทำหนังสือขอลาออก ได้ทำปลอมหนังสือขอลาออกของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จึงไม่ใช้การปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีความผิด ตามมาตรา 157 (ฎ.262/2543)
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำต่อผู้ต้องหาในทางชั่วสาว ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ ไม่ผิดมาตรา 157 (ฎ.737/2504)

3. การทำร้ายร่างกายไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ
เจ้าพนักงานตำรวจ จึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา 157
(ฎ.364/2531)

4. ถ้าเจ้าพนักงานสอบสวนทำร้ายร่างกายผู้ต้องหา
เพื่อให้ยอมรับสารภาพในความผิดที่กล่าวหา เป็นการกระทำที่
เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน เป็นความผิด
มาตรา 157 (ฎ.1399/2508)

5. แต่งเครื่องแบบตำรวจ ไปลักรถยนต์ของผู้อื่น ไม่เกี่ยวกับ
หน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ ไม่เป็นความผิดมาตรา 157
(ฎ.1005/2549)

6. นอกจากผู้กระทำจะต้องเป็นเจ้าพนักงานแล้ว ยังต้อง
เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้
นั้นเองโดยตรงด้วย ถ้าเป็นการกระทำนอกหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้
นั้นก็ไม่เป็นความผิด มาตรา 157 (ฎ.6564/2542)

7. การเบิกความเป็นพยานในการพิจารณาคดีของศาล มิใช่
หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยตรง แม้จะเบิกความเท็จก็ไม่เป็น
ความผิดมาตรา 157 (ฎ.1033/2533)

8. เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุม กรอกบันทึกการจับกุมมี
ข้อความเท็จว่าผู้ต้องหาให้การรับสารภาพ เป็นการปฏิบัติหน้าที่
เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ต้องหา เป็นความผิดมาตรา 157 และ
มาตรา 161 (ฎ.1797/2536)

9. เจ้าพนักงานตำรวจมีหน้าที่สืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดคดีอาญา ถ้าพบเห็นการกระทำความผิดไม่จับกุม เป็นความผิดมาตรา 157 ได้ (ฎ.999/2527)

10. แต่ถ้าไม่ใช่ความผิดซึ่งหน้า เจ้าพนักงานตำรวจยังไม่มีหน้าที่จับคนร้าย ดังนี้ การที่เจ้าพนักงานตำรวจไปเรียกเงินจากผู้เสียหายเพื่อจะให้รู้ว่าใครเป็นคนร้าย ไม่เป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต (ฎ.5053/2530)

11. การที่เจ้าพนักงานพบเห็นการกระทำความผิด
อาญาแล้วไม่จับกุม เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้น
และเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อย ไม่เป็นการละเว้นการ
ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่ง
ผู้ใด (ฎ.786/2532)

12. การที่เจ้าพนักงานประวิงการปฏิบัติหน้าที่ให้
ดำเนินไปอย่างล่าช้า หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่มา
ติดต่อตามที่ควรจะเป็น และกระทำไปเพื่อให้เกิดความ
เสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติหน้าที่
โดยมิชอบ (ฎ.2577/2534)

13. เจ้าพนักงานตำรวจไม่ยอมรับแจ้งความหรือคำร้อง
ทุกข์ เป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 157
(ญ.7630/2549)

14. เจ้าพนักงานตำรวจจับคนร้ายมาได้แล้วปล่อยตัว
คนร้ายไป ก็เป็นความผิด ตามมาตรา 157 และมาตรา 200
วรรคแรก (ญ.4436/2531)

“การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ”

ต้องมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด
ถ้าขาดเจตนาพิเศษดังกล่าว ไม่เป็นความผิดมาตรา 157

เช่น จำเลยมีหน้าที่ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ แต่
ไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร เป็นเหตุให้ออกหนังสือ
รับรองการทำประโยชน์ให้แก่ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของที่ดิน โดยจำเลยไม่มี
เจตนาเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เป็นเพียงการปฏิบัติ
หน้าที่บกพร่องเท่านั้น ไม่มีความผิดมาตรา 157 (ฎ.3295/2543)

14. ความผิดฐานเจ้าพนักงานทำอันตรายทรัพย์หรือเอกสารในปกครอง

มาตรา 158 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์หรือเอกสาร ใดอันเป็นหน้าที่ของตนที่จะปกครองหรือ รักษาไว้ หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน
2. ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์
3. ทรัพย์หรือเอกสารใดอันเป็นหน้าที่ของตนที่จะปกครองหรือรักษาไว้ หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

15. ความผิดฐานเจ้าพนักงานทำอันตรายตราหรือเครื่องหมายที่ประทับที่ทรัพย์สินหรือเอกสาร

มาตรา 159 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ดูแล รักษาทรัพย์สินหรือเอกสารใด กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยฉ้อฉล ทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือโดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ซึ่งตราหรือเครื่องหมายอันเจ้าพนักงานได้ประทับหรือหมายไว้ที่ทรัพย์สินหรือเอกสารนั้นในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการยึดหรือรักษาสิ่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่ดูแล รักษาทรัพย์สินหรือเอกสารใด
2. กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยฉ้อฉล ทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือโดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น
3. ตราหรือเครื่องหมายอันเจ้าพนักงานได้ประทับหรือหมายไว้ที่ทรัพย์สินหรือเอกสารนั้นในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการยึดหรือรักษาสิ่งนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

16. ความผิดฐานเจ้าพนักงานใช้ดวงตราหรือรอยตราโดยมิชอบ

มาตรา 160 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่รักษาหรือใช้ดวงตราหรือรอยตราของราชการหรือของผู้อื่น กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยใช้ดวงตราหรือรอยตรานั้น หรือโดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่รักษาหรือใช้ดวงตราหรือรอยตราของราชการหรือของผู้อื่น
2. กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยใช้มัน หรือ โดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น
3. ดวงตราหรือรอยตราของราชการหรือของผู้อื่นนั้น
4. ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

17. ความผิดฐานเจ้าพนักงานปลอมเอกสาร

มาตรา 161 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร กรอกข้อความลงในเอกสารหรือดูแลรักษาเอกสาร กระทำการปลอมเอกสาร โดยอาศัย โอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้น ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร

2. กรอกข้อความลงในเอกสารหรือดูแลรักษาเอกสาร

กระทำการปลอมเอกสาร โดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ

ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น

(ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- “เจ้าพนักงาน” ตามมาตรา 161 นี้

ต้องเป็นเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ทำเอกสารด้วย มิฉะนั้นจะ
ไม่เป็นความผิดมาตรา 161 (ฎ.3680/2531)

เช่น เป็นเพียงเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่รักษาแบบพิมพ์ของ
ราชการ อาศัยโอกาสดังกล่าวกรอกข้อความลงในแบบพิมพ์ ไม่
เป็นความผิดตามมาตรา 161 นี้ (ฎ.1385/2522)

การปลอมเอกสาร โดยทั่วไปต้องเป็นการปลอมแปลงในเอกสารอันแท้จริงของผู้อื่นหรือเป็นเอกสารที่ตนเองทำขึ้นโดยไม่มีอำนาจที่จะทำเอกสารนั้น

ดังนั้น ถ้าเจ้าพนักงานได้ทำเอกสารในนามของตนเองตามอำนาจหน้าที่ แม้ข้อความจะเป็นเท็จก็ไม่เป็นการปลอมเอกสาร จึงไม่เป็นความผิด มาตรา 161 (ฎ.2302/2523)

จำเลยในฐานะเลขานุการสหภาพเทศบาล เป็นผู้มีหน้าที่ทำ
รายงานประชุมของสหภาพเทศบาล จำเลยทำรายงานการประชุมขึ้น
ตามอำนาจหน้าที่ของตนและลงลายมือชื่อตัวเองเป็นผู้ทำ มิได้ทำ
ในนามของบุคคลอื่น

เอกสารนั้นจึงเป็นเอกสารที่แท้จริงที่จำเลยทำขึ้น แม้
ข้อความในเอกสารจะไม่ใช่ความจริง ก็ไม่ทำให้เป็นเอกสาร
ปลอมตามมาตรา 161 แต่เป็นการทำเอกสารอันเป็นเท็จ ตาม
มาตรา 162

อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจทำ
เอกสารนั้น แต่ถ้าเอกสารนั้นได้ทำขึ้นจนสมบูรณ์แล้ว เจ้าพนักงาน
ดังกล่าวก็ไม่มีอำนาจแก้ไขอีก การที่ไปเติมข้อความลงในเอกสาร
ดังกล่าวอีก ก็เป็นความผิดมาตรา 161 (ฎ.1797/2536)

แต่ถ้าแก้ไขเอกสารที่ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการของ
เจ้าพนักงาน ไม่เป็นความผิดฐานปลอมเอกสาร (ฎ.197/2509)

18. ความผิดฐานเจ้าพนักงานรับรองเป็นหลักฐานเท็จ

มาตรา 162 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการดังต่อไปนี้ในการปฏิบัติการตามหน้าที่

(1) รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้กระทำการอย่างใดขึ้น หรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ

(2) รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง

(3) ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น หรือ

(4) รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร
2. กระทำการดังต่อไปนี้ในการปฏิบัติการตามหน้าที่
 - (1) รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้กระทำการอย่างใดขึ้น หรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ
 - (2) รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง
 - (3) ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น หรือ
 - (4) รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ

องค์ประกอบภายใน
เจตนาธรรมดา ได้แก่ ฐิขื้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

19. ความผิดฐานเจ้าพนักงานเปิดจดหมายหรือโทรเลขของผู้อื่น

มาตรา 163 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ในการไปรษณีย์ โทรเลขหรือโทรศัพท์ กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เปิด หรือยอมให้ผู้อื่นเปิด จดหมายหรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข

...

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ในการไปรษณีย์ โทรเลข หรือโทรศัพท

2. กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยเปิด หรือยอมให้ผู้อื่นเปิด จดหมายหรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

20. ความผิดฐานเจ้าพนักงานทำอันตรายจดหมายหรือโทรเลข

มาตรา 163 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ในการไปรษณีย์ โทรเลขหรือโทรศัพท์ กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ดังต่อไปนี้

...

(2) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้สูญหาย ซึ่งจดหมายหรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข

...

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ในการไปรษณีย์ โทรเลข หรือโทรศัพท์
2. กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่โดยทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้สูญหาย ซึ่งจดหมายหรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือ โทรเลข

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

21. ความผิดฐานเจ้าพนักงานกักจดหมายหรือโทรเลขของผู้อื่น

มาตรา 163 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ในการไปรษณีย์ โทรเลขหรือโทรศัพท์ กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ดังต่อไปนี้

...

(3) กัก ส่งให้ผิดทาง หรือส่งให้แก่บุคคลซึ่งรู้ว่ามิใช่เป็นผู้ควรรับซึ่งจดหมาย หรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข หรือ

...ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ในการไปรษณีย์ โทรเลข หรือโทรศัพท
2. กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยกัก ส่งให้ผิดทาง หรือส่งให้แก่บุคคลซึ่งรู้ว่ามิใช่เป็นผู้ควรรับซึ่งจดหมาย หรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือ โทรเลข หรือ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

22. ความผิดฐานเจ้าพนักงานเปิดเผยข้อความที่ส่งทางไปรษณีย์ โทรเลขหรือโทรศัพท์

มาตรา 163 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ในการ
ไปรษณีย์ โทรเลขหรือโทรศัพท์ กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่
ดังต่อไปนี้

...

(4) เปิดเผยข้อความที่ส่งทางไปรษณีย์ ทางโทรเลขหรือ
ทางโทรศัพท์

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่ง
แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ในการไปรษณีย์ โทรเลข หรือโทรศัพท์

2. กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยเปิดเผยข้อความที่ส่งทางไปรษณีย์ ทางโทรเลขหรือทางโทรศัพท์

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

23. ความผิดฐานเจ้าพนักงานทำให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับ ในราชการ

มาตรา 164 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน รู้หรืออาจรู้
ความลับในราชการ กระทำโดยประการใด ๆ อันมิชอบ
ด้วยหน้าที่ ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน
2. รู้หรืออาจรู้ความลับในราชการ กระทำโดยประการใด ๆ
อันมิชอบด้วยหน้าที่ ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

24. ความผิดฐานเจ้าพนักงานป้องกันหรือขัดขวางการปฏิบัติ ตามกฎหมาย

มาตรา 165 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือคำสั่ง ซึ่งได้สั่งเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้านักงาน มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือคำสั่ง ซึ่งได้สั่งเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

2. ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่งนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

25. ความผิดฐานเจ้าพนักงานละทิ้งงาน

มาตรา 166 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ละทิ้งงานหรือกระทำการอย่างใด ๆ เพื่อให้งานหยุดชะงักหรือเสียหาย โดยร่วมกระทำการเช่นนั้นด้วยกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดนั้นได้กระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน เพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อข่มขู่ประชาชน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้านักงาน
2. ละทิ้งงานหรือกระทำการอย่างใด ๆ โดยร่วมกระทำการเช่นนั้นด้วยกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อให้งานหยุดชะงักหรือเสียหาย

ครั้งที่ 5- 6

บทที่ 8

ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม

1. ความผิดฐานให้สินบนเจ้าพนักงานในการยุติธรรม

มาตรา 167 ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน เพื่อบังคับให้ กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำใดอันมิชอบ ด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกิน หนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

3. แก่เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่า
คดีหรือพนักงานสอบสวน

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อ
ผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการ
กระทำใดอันมิชอบด้วยหน้าที่

2. ความผิดฐานขัดขึ้นคำบังคับให้มาให้ถ้อยคำ

มาตรา 168 ผู้ใดขัดขึ้นคำบังคับตามกฎหมายของพนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน ซึ่งให้มาเพื่อให้ถ้อยคำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. จัดขึ้นคำบังคับตามกฎหมายของพนักงานอัยการ
ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน ซึ่งให้มาเพื่อให้ถ้อยคำ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น
(ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

3. ความผิดฐานขัดขึ้นคำบังคับให้ส่งทรัพย์สินหรือเอกสาร ให้ สถาบัน ให้พิสูจน์หรือให้ถ้อยคำ

มาตรา 169 ผู้ใดขัดขึ้นคำบังคับตามกฎหมายของ
พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน ซึ่งให้ส่งหรือ
จัดการส่งทรัพย์สินหรือเอกสารใด ให้สถาบัน ให้พิสูจน์ หรือให้
ถ้อยคำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้า
พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. จัดขึ้นคำบังคับตามกฎหมายของพนักงานอัยการ
ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน ซึ่งให้ส่งหรือจัดการส่งทรัพย์สิน
หรือเอกสารใด ให้สาบาน ให้ปฎิญาณ หรือให้ถ้อยคำ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

4. ความผิดฐานขัดขึ้นหมายหรือคำสั่งของศาลให้มาให้อ้อยคำ

มาตรา 170 ผู้ใดขัดขึ้นหมายหรือคำสั่งของศาลให้มาให้อ้อยคำ ให้มาเบิกความหรือให้ส่งทรัพย์หรือเอกสารใดในการพิจารณาคดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. จัดขึ้นหมายหรือคำสั่งของศาลให้มาให้อัยคำ ให้มา
เบิกความหรือให้ส่งทรัพย์หรือเอกสารใดในการพิจารณาคดี

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

5. ความผิดฐานขัดขึ้นคำสั่งของศาลให้สาบาน ปฏิญาณ ให้ ถ้อยคำหรือเบิกความ

มาตรา 171 ผู้ใดขัดขึ้นคำสั่งของศาลให้สาบาน
ปฏิญาณ ให้ถ้อยคำหรือเบิกความ ต้องระวางโทษจำคุกไม่
เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้ง
ปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. จัดขึ้นคำสั่งของศาลให้สาบาน ปฏิญาณ ให้ถ้อยคำหรือ
เบิกความ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

6. ความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญากรณี ธรรมดา

มาตรา 172 ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. แจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา

3. แก่พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวนหรือเจ้า

พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

4. ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อ
ผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

7. ความผิดฐานร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเท็จกรณีธรรมดา

มาตรา 173 ผู้ใดรู้ว่ามิได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความแก่พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาว่า ได้มีการกระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. รู้ว่ามีได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความ
แก่พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน
คดีอาญาว่า ได้มีการกระทำความผิด

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น
(ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

8. ความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดทางอาญากรณีพิเศษ

มาตรา 174 ถ้าการแจ้งข้อความตามมาตรา 172 หรือมาตรา 173 เป็นการเพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลใดต้องถูกบังคับตามวิธีการเพื่อความปลอดภัย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

ถ้าการแจ้งตามความในวรรคแรก เป็นการเพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลใดต้องรับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

9. ความผิดฐานร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเท็จกรณีพิเศษ

มาตรา 174 ถ้าการแจ้งข้อความตามมาตรา 172 หรือ มาตรา 173 เป็นการเพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลใดต้องถูกบังคับตามวิธีการเพื่อความปลอดภัย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน สามปี และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

ถ้าการแจ้งตามความในวรรคแรก เป็นการเพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลใดต้องรับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ผู้กระทำต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

- แจ้งความเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา (มาตรา 172, 173, 174)
- องค์ประกอบ

มาตรา 172 แจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย

มาตรา 173 รู้ว่ามีได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความแก่พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาว่าได้มีการกระทำความผิด

ส่วนมาตรา 174 นั้น...

- องค์ประกอบ

มาตรา 174 วรรคแรก ถ้าการแจ้งข้อความตามมาตรา 172 หรือมาตรา 173 เพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลใดต้องถูกบังคับตามวิธีการเพื่อความปลอดภัย

มาตรา 174 วรรคสอง ถ้าแจ้งข้อความตามมาตรา 172 หรือ 173 เพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลใดต้องรับโทษ หรือรับโทษหนักขึ้น

- ความแตกต่าง ระหว่างมาตรา 172 กับ มาตรา 137

คือ ตามมาตรา 137 เป็นการแจ้งความเท็จในเรื่องทั่วๆ ไป ส่วนมาตรา 172 เป็นการแจ้งความเท็จ เฉพาะที่เกี่ยวกับความผิดอาญาเท่านั้น

อีกประการหนึ่ง ตามมาตรา 137 เป็นการแจ้งเท็จแก่เจ้าพนักงานทั่วๆ ไป ไม่จำกัดประเภท ส่วนตามมาตรา 172 จำกัดเฉพาะการแจ้งความแก่พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

- ข้อสังเกต

1. จำเลยทำหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ในฐานะผู้บังคับบัญชาของโจทก์ มิใช่ในฐานะ
เป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนหรือสืบสวนคดีอาญา ไม่
เป็นความผิดมาตรา 172 (ฎ.133/2548)

ถ้าหนังสือร้องเรียนเป็นเท็จ เป็นความผิดฐานแจ้งความ
เท็จตามมาตรา 137 (ฎ.1489/2530)

2. ผู้แจ้งความเท็จว่าผู้อื่นลักทรัพย์ มีความผิดตาม
มาตรา 172, 173

ส่วนผู้ที่ให้การเป็นพยานในชั้นสอบสวนมีความผิดฐาน
แจ้งความเท็จ ตามมาตรา 137 (1706/2546)

3. ไม่เห็นคนร้ายลักทรัพย์แต่ไปแจ้งว่าเห็นผู้ลักทรัพย์

แม้ความจริงผู้นั้นจะลักทรัพย์จริงก็ตาม จำเลยก็มี

ความผิด ตามมาตรา 172, 174 แล้ว (ฎ.3702/2526)

จำเลยให้การเท็จว่าเห็นเหตุการณ์ แล้วขอถอนคำให้การ
อ้างว่าที่ให้การไว้เพราะได้รับการล่ยมสอน จำเลยก็ยังมี
ความผิดฐานแจ้งความเท็จตาม มาตรา 172, 174

แต่ แจ้งความเท็จในฐานะผู้ต้องหา ไม่มีความผิดตาม
มาตรานี้เช่นเดียวกับมาตรา 137 (ฎ.225/2508)

4. การแจ้งความเท็จ หมายถึง การแจ้งข้อเท็จจริงไม่
เกี่ยวกับข้อกฎหมาย เมื่อฟังว่าข้อความที่จำเลยแจ้งเป็นไปตาม
ข้อเท็จจริงที่ปรากฏ หรือจำเลยเข้าใจว่ามีข้อเท็จจริงเช่นนั้น

แม้การกระทำของโจทก์ตามที่แจ้งจะไม่ใช่ความผิดตาม
กฎหมาย ก็ไม่ทำให้การแจ้งความเท็จ ไม่เป็นความผิดตาม
มาตรา 172 (ฎ.5236/2549)

5. การแจ้งความเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาต่อพนักงานสอบสวน เป็นการแก้งกล่าวข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาให้ผิดไปจากความเป็นจริง

ส่วนการตั้งข้อหา นั้นเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ไม่จำเป็นต้องตั้งข้อหาของผู้แจ้งเสมอไป กรณีที่ผู้แจ้งแจ้งข้อกล่าวหาคลาดเคลื่อน จะถือว่าผู้แจ้งแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเสมอไปหาได้ไม่ (ฎ.4669/2530)

6. การแจ้งข้อความที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าข้อเท็จจริงจะเป็นเช่นนั้น ไม่เป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จ ตามมาตรา 172 (ฎ.4669/2530)

7. การแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนซึ่งจะเป็นความผิดตาม มาตรา 172 ต้องเป็นกรณีที่ผู้แจ้งแจ้งข้อความให้ผิดไปจากความจริง การที่แจ้งข้อกล่าวหาคลาดเคลื่อนไปจะถือว่าแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเสมอไปหาได้ไม่

เช่นเดียวกับการตั้งข้อหาเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ซึ่งไม่จำเป็นต้องตั้งข้อกล่าวหาของผู้แจ้งความเสมอไปเช่นกัน

8. การแจ้งความเท็จเกี่ยวกับการ**บังคับคดีแพ่ง** ไม่มีความผิดตามมาตรา 172, 173, 174 (ฎ.1146/2520)

9. ข้อความที่จะแจ้งแล้วเป็นความผิดนั้น **จะต้องเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับความผิดอาญา**ซึ่งต้องเป็นข้อสำคัญในคดี (ฎ.513-514/2534)

10. กรณีที่มีความผิดอาญาเกิดขึ้นจริง แต่แจ้งความให้ผิดไปจากความจริง

เช่น แจ้งความกล่าวหาผู้อื่นว่าเป็นผู้กระทำผิดอันเป็นเท็จ **ผิด**
มาตรา 172 ไม่ผิดมาตรา 173 (ฎ.1275/2519)

11. เมื่อการกระทำของจำเลยต้องด้วยมาตรา 172 ซึ่ง
บัญญัติเป็นความผิดไว้โดยเฉพาะแล้ว ย่อม**ไม่เป็นความผิดตาม**
มาตรา 137 ซึ่งเป็นบทบัญญัติทั่วไปอีก

การที่จำเลยแจ้งความกล่าวหาเป็นเรื่องมีคนร้ายฆ่าคน
ตาย ซึ่งได้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นจริง มิใช่แจ้งความกล่าวหา
โดยมิได้มีการกระทำผิดเกิดขึ้น จึงไม่ผิดมาตรา 173

12. จำเลยแจ้งความโดยเล่าเรื่องตามที่เกิดขึ้น ส่วนข้อความ
นั้นเป็นข้อความที่ตำรวจเขียนตามที่พนักงานสอบสวนบอก ไม่ใช่
ถ้อยคำที่จำเลยแจ้งโดยแท้จริง ไม่เป็นความผิด (ฎ.897/2507)

13. ความผิดฐานแจ้งความเท็จตามมาตรา 172, 174 วรรค
สอง จะเป็นความผิดสำเร็จเมื่อพนักงานสอบสวนได้ทราบข้อความที่
จำเลยแจ้ง โดยไม่จำเป็นต้องทราบว่าข้อความนั้นเป็นเท็จ (ฎ.1076/2551)

- แจ้งข้อความเท็จว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้น (มาตรา 173)
- องค์ประกอบ

มาตรา 173 รู้ว่ามีได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้ง
ข้อความแก่พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน
คดีอาญาว่าได้มีการกระทำความผิด

- ข้อสังเกต

1.ความผิด ตามมาตรา 172 เป็นการแจ้งความแก่พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

แต่มาตรา 173 เป็นการแจ้งความเท็จแก่พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา แต่ไม่รวมถึงพนักงานอัยการด้วย

2.ตัวอย่าง ความผิดมาตรา 173

เช่น จำเลยรู้ว่ามิได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แต่กลับ
แจ้งความต่อเจ้าพนักงานสอบสวนว่ามีคนร้ายสองคนร่วมกันชิง
ทรัพย์รถจักรยานยนต์ที่จำเลยเช่าซื้อจากผู้ให้เช่าซื้อไปเพื่อมิให้
บริษัทผู้ให้เช่าซื้อรถจักรยานยนต์คืนจากจำเลย เนื่องจากจำเลย
ค้างค่าชำระค่าเช่าซื้อ เป็นความผิดตาม มาตรา 173 นี้
(ฎ.7799/2543)

3.ความผิดฐานแจ้งความเท็จตามมาตรา 173 เป็นกรณีที่
ไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นเลย ถ้าได้มีการกระทำความผิด
เกิดขึ้นจริง แต่จำเลยไปแจ้งความเท็จให้ผิดไปจากความจริง

เช่น จำเลยเห็น ส. และ ฮ. เป็นคนร้ายเพียง 2 คน แต่ไป
แจ้งความว่าเห็น ห. เป็นคนร้ายด้วย ดังนี้ คงเป็นความผิดตาม
มาตรา 172 ไม่ผิดมาตรา 173 เพราะมีความผิดเกิดขึ้นจริง
(ฎ.2249/2515)

4. เจ้าพนักงานตำรวจ 191 ที่ทำหน้าที่รับโทรศัพท์แจ้งเหตุ ยังคงมีอำนาจสืบสวนคดีอาญา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 17 ผู้ที่โทรศัพท์แจ้งเหตุว่ามีความผิดอาญาเกิดขึ้น **ย่อมมีความผิดตามมาตรา 173 (ฏ.7008/2548)**

5. แจ้งความว่าผู้อื่นกระทำความผิดกฎหมาย **แต่แจ้งข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วน** ซึ่งถ้าแจ้งให้ครบถ้วนแล้ว การกระทำดังกล่าวไม่มีความผิดอาญา เป็นแจ้งความเท็จตามมาตรา 173 เช่น จำเลยแจ้งความว่า โจทก์กระทำความผิดอาญาโดยการโฆษณาด้วยเครื่องขยายเสียงโดยไม่ได้รับอนุญาต **แต่ไม่ได้แจ้งว่าเป็นการใช้ในกิจการของเทศบาลซึ่งเข้าข่ายยกเว้นไม่ผิดกฎหมายมีมูลความผิด** ตามมาตรา 173 (ฏ.400/2508)

6. จำเลยร้องเรียนผู้บังคับบัญชาของโจทก์โดยมีเจตนาให้
ลงโทษทางวินัยแก่โจทก์โดยมิได้เจตนาจะเอาผิดแก่โจทก์ใน
คดีอาญา

การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จ
ตามมาตรา 173 และ 174 แต่เป็นความผิดตามมาตรา 137
(ฎ.1489/2530)

- ข้อสังเกตเพิ่มเติม

1. การแจ้งความเท็จว่ามีความผิดอาญาเกิดขึ้นเพื่อแกล้งให้ผู้อื่นได้รับโทษ นอกจากเป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จ ยังเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วย (ฎ.8511/2553)

2. การแจ้งความเท็จ ต้องเป็นการแจ้งข้อเท็จจริง ไม่ใช่ข้อกฎหมาย การแจ้งความตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ไม่เป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จ (ฎ.5600/2541)

3. แจ้งความเท็จว่ารถยนต์หาย แล้วนำรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีไปใช้เป็นหลักฐานขอรับเงินจากบริษัทประกันภัย เป็นความผิดตามมาตรา 173, 267, และ 268 เป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท (ฎ.5584/2543)

4. แจ้งความเท็จว่ามีสิ่งของผิดกฎหมายซุกซ่อนอยู่ในสถานที่ใด เท่ากับเป็นการแจ้งว่ามีความผิดอาญาเกิดขึ้น ผู้ครอบครองยอมเป็นผู้เสียหาย (ฎ.1041/2542)

5. **ให้การเป็นพยาน**ต่อพนักงานสอบสวนว่าโจทก์กระทำผิดอาญา เป็นความผิดตามมาตรา 173 (ฎ.5966/2538)

- แจ้งความเท็จเพื่อเกลี้ยบุคคลอื่น (มาตรา 174)
- องค์ประกอบ

มาตรา 174 วรรคแรก ถ้าการแจ้งข้อความตามมาตรา 172 หรือมาตรา 173 เพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลใดต้องถูกบังคับตามวิธีการเพื่อความปลอดภัย

มาตรา 174 วรรคสอง ถ้าแจ้งข้อความตามมาตรา 172 หรือ 173 เพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลใดต้องรับโทษ หรือรับโทษหนักขึ้น

- ข้อสังเกต

1. สมอ้างว่าเป็นผู้รับโอนเช็คจึงไม่เป็นผู้ทรงเช็คไม่มีมูลความผิดทางอาญาแล้วไปแจ้งความเท็จว่าตนเป็นผู้ทรง ผิดมาตรา 173, 174 (ฎ.1088/2536)

2. ถ้าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดมาตรา 173 ประกอบมาตรา 174 ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว **ย่อมไม่เป็นความผิดตามมาตรา 137** ซึ่งเป็นบททั่วไปอีก และไม่เป็นความผิดมาตรา 172

10. ความผิดฐานฟ้องเท็จ

มาตรา 175 ผู้ใดเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา หรือว่ากระทำความผิดอาญาแรงกว่าที่เป็นความจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. เอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำ
ความผิดอาญา หรือว่ากระทำความผิดอาญาแรงกว่าที่เป็น
ความจริง

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

เหตุผลโทษ

มาตรา 176 ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 175 แล้วอุกแกโทษต่อศาล และขอถอนฟ้องหรือแก้ฟ้องก่อนมีคำพิพากษา ให้ศาลลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้หรือศาลจะไม่ลงโทษเลยก็ได้

- ข้อสังเกต

1. ในคดีที่ผู้เสียหายขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ ถ้าฟ้องของพนักงานอัยการเป็นเท็จ ผู้เสียหายที่เป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ ก็มีความผิดฐานฟ้องเท็จ ตามมาตรา 175 ด้วย (ฎ.3887/2533)

2. การเอาความอันเป็นเท็จมาฟ้องกล่าวหาผู้อื่นในทางอาญา ก็เป็นความผิดฐานฟ้องเท็จแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่า ข้อความที่กล่าวหาคดีก่อนนั้นจะทำให้มีความผิดทางอาญาหรือไม่ (ฎ.161/2505)

3. แต่ถ้าเป็นคำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหาชั่วคราวไม่เป็นคำฟ้องจึงไม่ผิดตามมาตรา 175 (ฎ.2453/2521)

4. ถ้าเริ่มต้นเป็นฟ้องเดิมที่ไม่เท็จ แต่กลับแก้ไขฟ้องกลับ เป็นเท็จก็เป็นความผิดได้ (ฎ.434-435/2478)

5. ความผิดฐานฟ้องเท็จอยู่ที่ว่าเป็นการกล่าวหาว่าผู้อื่น กระทำความผิดอาญา จึงต้องเป็นฟ้องเท็จในองค์ประกอบ ความผิด การฟ้องเท็จเพื่อให้เห็นว่าตนมีอำนาจฟ้อง ไม่ใช่การ กล่าวหาว่าผู้อื่นกระทำความผิดอาญา ไม่เป็นความผิดฐานฟ้อง เท็จ (ฎ.243/2511)

6. ความผิดฐานออกเช็คไม่มีเงิน ผู้ที่นำเช็คไปเข้าบัญชี ไม่ใช่องค์ประกอบความผิด ดังนี้ ฟ้องที่บรรยายเกี่ยวกับผู้ที่นำเช็ค ไปเข้าบัญชีเป็นเท็จ ไม่เป็นความผิดฐานฟ้องเท็จเช่นกัน (ฎ.1460/2522)

7. การพิจารณาว่าเป็นฟ้องเท็จหรือไม่ ต้องพิจารณาจากเนื้อหาแห่งความผิดที่บรรยายในฟ้องเป็นสำคัญ ดังนี้ ฟ้องที่บรรยายสถานที่เกิดเหตุเป็นเท็จ หรือคำขอท้ายฟ้องที่อ้างบทลงโทษหนักกว่าที่บรรยายในฟ้อง ไม่เป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ (ฎ.2843/2523)

8. ฟ้องเท็จเป็นความผิดทันทีที่ยื่นฟ้องต่อศาล แม้จะถอนฟ้องระหว่างการไต่สวนมูลฟ้องก่อนศาลประทับฟ้องก็มีความผิดแล้ว (ฎ.1815/2537)

แม้ต่อมาศาลจะพิพากษายกฟ้องในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ก็ยังเป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ (ฎ.55 58/2534)

9. ถ้าจำเลยไม่รู้ว่ข้อความที่ฟ้องนั้นเป็นเท็จ การกระทำของจำเลยย่อม**ขาดเจตนากระทำผิดฐานฟ้องเท็จ** เช่น มีเหตุทำให้เชื่อโดยสุจริตว่าตนมีสิทธิตามกฎหมาย (ฎ.8520/2544)

10. สำหรับทนายความที่ทำหน้าที่**เรียงคำฟ้อง** ไปตามที่ได้รับจาก**คำบอกเล่า**ของลูกค้าโดยไม่ทราบว่าเป็นความเท็จ ถือว่าไม่มีเจตนากระทำผิดฐานฟ้องเท็จ (ฎ.426/2512)

- เหตุบรรเทาโทษ มาตรา 176

- องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ถ้ากระทำความผิดฐานฟ้องเท็จแล้วลู่แกโทษต่อศาล
- และ 3. ขอลองฟ้องหรือแก้ฟ้องก่อนมีคำพิพากษา
4. ให้ศาลลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้หรือศาลจะไม่ลงโทษเลยก็ได้

- องค์ประกอบภายใน เจตนาธรรมดา

11. ความผิดฐานเบิกความเท็จในการพิจารณาคดี

มาตรา 177 ผู้ใดเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดี ต่อศาล ถ้าความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. เบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล
3. ถ้าความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

รับโทษหนักขึ้น

ถ้าความผิดดังกล่าวนั้นในวรรคแรก ได้กระทำใน
การพิจารณาคดีอาญา ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่
เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

- ข้อสังเกต

1. ถ้าเป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ ต้องเป็นการฟ้องเท็จในคดีอาญาเท่านั้น

ส่วนความผิดฐานเบิกความเท็จ ไม่ว่าจะเบิกความในคดีอาญาหรือคดีแพ่งก็เป็นความผิดทั้งสิ้น

2. ความผิดฐานเบิกความเท็จ ความมุ่งหมายอยู่ที่ความเท็จนั้นต้องเป็นข้อสำคัญในคดี แม้จำเลยจะมีได้สาบานหรือปฏิญาณตนก่อนเบิกความก็เป็นความผิด (ฎ.130/2508)

3. การเบิกความต่อศาล ศาลมีดุลพินิจที่จะจดคำเบิกความของพยานอย่างไรก็ได้ จึงมิใช่การแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จ ไม่ผิดตามมาตรา 267

เมื่อเบิกความต่อศาลก็เป็นความผิดในทันที โดยพยานไม่จำเป็นต้องลงชื่อในคำให้การพยานก่อน

การที่จำเลยลงชื่อปลอมในคำให้การ เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารตามมาตรา 264 ไม่ใช่ปลอมเอกสารราชการ เพราะเป็นเอกสารที่ศาลทำขึ้น (ฎ.561/2508)

4. ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ก็ถือว่าเป็นชั้นพิจารณาของศาล
เช่นกัน การเบิกความเท็จในชั้นไต่สวนมูลฟ้องก็เป็นความผิด
ตามมาตรา 177 วรรคสอง (ฎ.4900/2537)

5. ถ้าได้มีการเบิกความเท็จในข้อสำคัญในคดีแล้ว แม้
ภายหลังจะได้ทำยอมและศาลพิพากษาตามยอมแล้ว ก็ยังคง
เป็นความผิด (ฎ.126-127/2523)

- **จำเลยในคดีอาญาก็มีความผิดฐานเบิกความเท็จได้**

ในชั้นสอบสวน ผู้ต้องหาจะให้การหรือไม่ให้การ
อย่างไรก็ได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 134 ดังนั้น แม้จะให้การเท็จ
ต่อพนักงานสอบสวน ก็ไม่เป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จ
ตามมาตรา 137, 172 หรือ 173

แต่ถ้าผู้ต้องหาถูกฟ้องแล้ว และอ้างตนเองเป็นพยาน
หากเบิกความเท็จ มีความผิดฐานเบิกความเท็จได้

(ฎ.224/2532)

- **ความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี**

ข้อสำคัญในคดี หมายถึง ข้อเท็จจริงที่มีผลทำให้ศาลพิพากษาให้แพ้หรือชนะคดี

ข้อสำคัญในคดีอาญา คือ ข้อเท็จจริงที่มีผลทำให้แพ้หรือชนะคดีในคดีอาญา ข้อเท็จจริงที่ไม่มีผลต่อผลของคดี ไม่ถือเป็นข้อสำคัญในคดี

เช่น คำรับสารภาพชั้นสอบสวนเป็นเพียงพยานประกอบ เมื่อโจทก์ไม่มีพยานอื่นประกอบ จึงลงโทษจำเลยไม่ได้ **คำรับสารภาพในชั้นสอบสวนจึงไม่เป็นข้อสำคัญในคดี** (ฎ.563-565/2508)

- ข้อสังเกต

1. ถ้าคดีก่อนศาลยกฟ้อง **เพราะเหตุฟ้องที่ไม่สมบูรณ์** จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัยว่าคำเบิกความในคดีนั้นเป็นข้อสำคัญในคดีหรือไม่อย่างไร ไม่เป็นความผิดฐานเบิกความเท็จ (ฎ.3200/2533)

2. ความผิดอันยอมความได้ ผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดที่พยานเบิกความเท็จว่าผู้เสียหายเพิ่งรู้เรื่องความผิด เพื่อพิสูจน์ว่าคดียังไม่ขาดอายุความ **เป็นข้อสำคัญในคดี** (ฎ.1673/2529)

3. เนื่องจากข้อสำคัญในคดีอาญาเป็นข้อที่มีผลต่อการแพ้หรือชนะคดี ดังนั้น ถ้าในคดีก่อนศาลไม่ได้หยิบคำเบิกความขึ้นวินิจฉัยเป็นข้อแพ้ชนะ ถือว่าไม่เป็นข้อสำคัญในคดี (ฎ.558/2548)

4. ข้อสำคัญในคดี อาจเป็นคำเบิกความในฐานะพยานโดยตรงหรือพยานแวดล้อมก็ได้

พยานโดยตรง เช่น ไม่เห็นเขาทุบเงินกันแต่เบิกความว่าเห็น

พยานแวดล้อม เช่น พยานเบิกความในคดีฟ้องเรียกเงินกู้ว่า ผู้กู้พักอยู่กับตน ผู้กู้ได้บอกกับพยานว่าไปบ้านผู้ให้กู้ได้เงินมาเพื่อส่งเสริมให้น่าเชื่อว่าผู้กู้ได้กู้เงินจากผู้ให้กู้จริง ถือเป็นข้อสำคัญในคดี มีความผิดฐานเบิกความเท็จ (ฎ.408/2537)

- **ข้อสำคัญในคดีแพ่ง**

ในคดีแพ่ง ข้อที่ทำให้แพ่งชนะคดีกันขึ้นอยู่กับประเด็นแห่งคดีด้วย ข้อที่เบิกความจึงต้องเกี่ยวกับประเด็นข้อพิพาทที่ศาลกำหนดไว้ (กรณีมีการชี้สองสถาน) หรือประเด็นตามคำฟ้องหรือคำให้การ (กรณีไม่มีการชี้สองสถาน) จึงจะเป็นข้อสำคัญในคดี (ฎ.8691/2550)

คำเบิกความในเรื่องนอกประเด็นข้อพิพาท ไม่มีผลทำให้แพ่งชนะคดีกันได้ ไม่ใช่ข้อสำคัญในคดี (ฎ.4498/2539)

- **คดีร้องขอจัดการมรดก**

การขอให้ศาลตั้งเป็นผู้จัดการมรดก ปัญหาที่ว่าผู้ร้องเป็นทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียที่จะยื่นคำร้องหรือไม่ เป็นข้อสำคัญในคดี (ฎ.3122/2523)

แต่ปัญหาว่าผู้ตายจะมีทายาทกี่คนหรือมีทรัพย์สินมรดกเท่าใด นั้น ไม่ใช่ข้อสำคัญในคดี (ฎ.75/2544)

- **คดีฟ้องหย่า**

มีประเด็นที่ศาลต้องชี้ขาดว่าฝ่ายใดเหมาะสมเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตร

ดังนั้น การที่จำเลยเบิกความถึงพฤติการณ์เพื่อให้ศาลเห็นว่า โจทก์ไม่เหมาะสมเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตร จึงเป็นข้อสำคัญในคดี (ฎ.2795/2539)

- ในชั้นพิจารณาคำร้อง คำขอต่าง ๆ

ถือว่าประเด็นตามคำร้อง คำขอนั้นๆ เป็นข้อสำคัญในคดี จึงอาจเป็นความผิดฐานเบิกความเท็จได้

โดยต้องพิจารณาว่าข้อที่เบิกความนั้น มีผลทำให้แพ้หรือชนะตามคำร้องคำขอนั้นหรือไม่ (ฎ.1474/2517)

ดังนั้น ในการพิจารณาว่าเป็นข้อสำคัญในคดีหรือไม่ ก็ต้องดูว่าเป็นการพิจารณาคดีในเรื่องอะไร ข้อที่เบิกความมีผลต่อการมีคำสั่งของศาลในเรื่องนั้นๆ หรือไม่ ถ้ามีผลก็เป็นข้อสำคัญในคดี เป็นความผิดฐานเบิกความเท็จได้

เพราะฉะนั้น คำเบิกความที่**ไม่ทำให้ผลของคดี**
เปลี่ยนแปลง ไม่เป็นข้อสำคัญในคดี เช่น จำเลยให้การรับว่าได้ทำ
สัญญาที่โจทก์นำมาฟ้องจริง ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามนั้น
ดังนั้น แม้จำเลยจะเบิกความว่าลายมือชื่อจำเลยใน
สัญญาเป็นลายมือชื่อปลอม ก็ไม่มีผลทำให้ผลของคดี
เปลี่ยนแปลงเพราะคู่ความรับกันแล้ว (ฎ.3504/2531)

- **กระทำโดยเจตนา**

เบิกความตามคำบอกเล่าจากผู้อื่น ซึ่งจะเป็นจริงหรือไม่จำเลย
ไม่ยืนยัน ไม่ผิดฐานเบิกความเท็จ (ฎ.2722/2541)

- **การฟ้องคดีขอหาเบิกความเท็จ**

ไม่จำเป็นต้องรอให้คดีที่จำเลยเบิกความเท็จพิพากษาเสียก่อน
(ฎ.3091/2533)

คำพิพากษาฎีกา 3870/2550

การที่จำเลยใช้หรืออ้างสัญญาเงินกู้ที่เป็นเอกสารสิทธิปลอมก็เพื่อนำคดีไปฟ้องศาล ต่อมาที่จำเลยเข้าเบิกความในการพิจารณาคดีอาญาว่าโจทก์ส่งจ่ายเช็คจำนวน 3 ฉบับ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ แม้จะเป็นความเท็จแต่จำเลยกระทำโดยมีเจตนาที่จะให้ศาลพิพากษาลงโทษโจทก์ตามฟ้องเป็นสำคัญ

การกระทำของจำเลยในความผิดฐานใช้หรืออ้างเอกสารปลอมกับความผิดฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาจึงเป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท

คำพิพากษาฎีกาที่ 3107/2552

จำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานเบี่ยงความเท็จพร้อมกันไปกับการกระทำความผิดฐานนำสืบ หรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดี และฐานใช้เอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการปลอมโดยกระทำในวันเวลาและคดีเดียวกัน การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท

12. ความผิดฐานเป็นล่ามเท็จ

มาตรา 178 ผู้ใดซึ่งเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน ให้แปลข้อความ หรือความหมายใด แปลข้อความหรือความหมายนั้นให้ผิดไปในข้อสำคัญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดซึ่งเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน ให้แปลข้อความหรือความหมายใด

2. แปลข้อความหรือความหมายนั้นให้ผิดไปในข้อสำคัญ
องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

13. ความผิดฐานทำพยานหลักฐานเท็จ

มาตรา 179 ผู้ใดทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ เพื่อให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาเชื่อว่า ได้มีความผิดอาญาอย่างใดเกิดขึ้น หรือเชื่อว่าความผิดอาญาที่เกิดขึ้นร้ายแรงกว่าที่เป็นความจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาเชื่อว่าได้มีความผิดอาญาอย่างใดเกิดขึ้น หรือเชื่อว่าความผิดอาญาที่เกิดขึ้นร้ายแรงกว่าที่เป็นความจริง

● ข้อสังเกต

1. ผู้ใหญ่บ้านทำบันทึกมีข้อความตรงกับความจริง แม้จะลงวันที่ทำบันทึกย้อนหลังเพื่อให้ตรงกับวันที่มีผู้มาแจ้งความ ไม่เป็นการทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ (ฎ.3025/2526)

2. จำเลยไปแจ้งความโดยมีเหตุสงสัยตามสมควรว่าโจทก์เป็น **คนร้าย** และได้ทำบันทึกมีข้อความทำนองเดียวกับที่แจ้งความ แม้จะไม่มีพยานหลักฐานพิสูจน์ ก็ไม่มีความผิดฐานแจ้งความเท็จและทำพยานหลักฐานเท็จ (ฎ.4669/2530)

3. ให้การต่อพนักงานสอบสวนขัดทอดว่าผู้อื่นร่วมกระทำความผิดด้วย พนักงานสอบสวนเป็นผู้ทำบันทึกคำให้การ จำเลยที่ให้การไม่ใช่ผู้ทำ ไม่ผิดฐานทำพยานหลักฐานเท็จตามมาตรา 179 (ฎ.262/2475)

14. ความผิดฐานนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานเท็จในการพิจารณาคดี

มาตรา 180 ผู้ใดนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดี ถ้าเป็นพยานหลักฐานในข้อสำคัญในคดีนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ได้กระทำการในการพิจารณาคดีอาญา ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. นำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในการ
พิจารณาคดี

3. ถ้าเป็นพยานหลักฐานในข้อสำคัญในคดีนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- ข้อสังเกต

1. ผู้ที่จะมีความผิดฐานนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ จะมีได้เฉพาะโจทก์และจำเลยเท่านั้น (ฎ.198-199/2528)

2. นำสัญญากู้ยืมเป็นเท็จมาฟ้อง แล้วมีการทำสัญญา ประนีประนอมยอมความกันในศาลและศาลได้พิพากษาไปตามยอม ถือไม่ได้ว่าเป็นการนำสืบหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีของศาล (ฎ.3066/2527)

3. แม้จะได้แนบภาพถ่ายเช็คที่อ้างว่าปลอมมาทำยฟ้องด้วยก็ตาม และมีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความในภายหลัง ก็ยังไม่ถือว่าเป็นการนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ ตามมาตรา 180 (ฎ.4297/2530)

4. แต่ถ้าได้แสดงหลักฐานอันเป็นเท็จต่อศาล แม้มิได้นำสืบก็มี ความผิดตามมาตรา^๕นี้แล้ว เพราะตัวบทใช้คำว่า ...นำสืบหรือแสดง หลักฐานอันเป็นเท็จ... (ฎ.305/2508)

5. ถ้าการแสดงพยานหลักฐานของจำเลย^๕ไม่ทำให้ผลของคดี เปลี่ยนแปลงไป ถือว่าพยานหลักฐานนั้นไม่ใช่ข้อสำคัญในคดี เช่น ศาลพิพากษายกฟ้องโดยเหตุคดีขาดอายุความ พยานหลักฐานที่ จำเลยแสดงต่อศาลจึงไม่เป็นการแสดงพยานหลักฐานในข้อสำคัญแห่ง คดี (ฎ.162/2532)

6. การนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานในข้อสำคัญอันเป็นเท็จใน การพิจารณาคดี ^๕รวมถึงชั้นพิจารณาคำร้องคำขอต่างๆ ด้วย

เช่น ชั้นพิจารณาคำขอเฉลี่ยทรัพย์ (ฎ.1474/2517) ชั้นพิจารณาคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษา (ฎ.173/2514)

15. ความผิดฐานบิดเบือนพยานหลักฐานในการกระทำความผิด

มาตรา 181 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 174 มาตรา 175 มาตรา 177 มาตรา 178 หรือมาตรา 180

(1) เป็นการกระทำในกรณีแห่งข้อหาว่า ผู้ใดกระทำความผิดที่มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

(2) เป็นการกระทำในกรณีแห่งข้อหาว่า ผู้ใดกระทำความผิดที่มีระวางโทษถึงประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

- กรณีต้องรับโทษหนักขึ้น (มาตรา 181)
- องค์ประกอบ

เป็นการกระทำความผิด ตามมาตรา 174 175 177 178 หรือ 180

ตามมาตรา 181 (1) คำว่า “เป็นการกระทำในกรณีแห่งข้อหาว่าผู้ใดกระทำความผิดที่มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไป” นั้น หมายความว่า กรณีแห่งข้อหาว่าผู้ใดกระทำความผิดจะต้องมีอัตราโทษขั้นต่ำจำคุกสามปีอย่างน้อยที่สุด (ฎ.5377/2546)

ทำลายพยานหลักฐาน

มาตรา 184 ผู้ใดเพื่อจะช่วยเหลือผู้อื่นมิให้ต้องรับโทษ หรือให้รับโทษน้อยลง ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งพยานหลักฐานในการกระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

3. พยานหลักฐานในการกระทำความผิด

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อจะช่วยเหลือผู้อื่นมิให้ต้องรับโทษ หรือให้รับโทษน้อยลง

- ข้อสังเกต

1. ผู้ที่จะมีความผิดตามมาตรา 184 นี้ จะต้องกระทำเพื่อช่วยผู้อื่นมิให้ต้องรับโทษ ถ้ากระทำเพื่อช่วยตนเองมิให้ต้องรับโทษ ก็ไม่เป็นความผิดตามมาตรา 184 นี้ แม้ผู้อื่นจะได้รับประโยชน์ด้วยก็ตาม (ฎ.786/2522)

แต่การกระทำของจำเลยอาจเป็นความผิดตามมาตรา 142 ได้ หากเจ้าพนักงานมีการยึดและรักษาทรัพย์นั้นไว้ เป็นพยานหลักฐานแล้ว

2. การนำรถจักรยานยนต์ที่ผู้กระทำความผิดขับไปยังผู้อื่นไปซ่อนเร้น เป็นการซ่อนเร้นพยานหลักฐานตามมาตรา 184 นี้ได้ (ฎ.5811/2550)

16. ความผิดฐานทำอันตรายทรัพย์หรือเอกสารที่ได้ส่งไว้ต่อศาล หรือที่ศาลให้รักษาไว้

มาตรา 185 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไว้ประ โยชน์ ซึ่งทรัพย์หรือเอกสารใดที่ได้ส่งไว้ต่อศาล หรือที่ศาลให้รักษาไว้ในกรณีพิพาทคดีต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์
3. ทรัพย์หรือเอกสารใดที่ได้ส่งไว้ต่อศาล หรือที่ศาลให้รักษาไว้ในการพิจารณาคดี

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

- ข้อสังเกต

1. ทรัพย์หรือเอกสารตามมาตรานี้หมายถึง ทรัพย์หรือเอกสารที่จะต้องส่งหรือรักษาไว้เพื่อวินิจฉัยประเด็นในการพิจารณาประเด็น
แห่งคดีเท่านั้น

ดังนั้น สมุดเงินฝากที่ใช้เป็นหลักประกันตัวจำเลยอื่นในคดีอาญา มิใช่ทรัพย์หรือเอกสารที่จะเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลย การที่จำเลยไปแจ้งความว่าสมุดเงินฝากที่เป็นหลักประกันตัวจำเลยหายไปเพื่อใช้เป็นหลักฐานไปเบิกเงินจากบัญชี จึงไม่เป็นความผิดมาตรานี้ (ฎ.1036/2533)

2. การที่เจ้าหนี้คดีหนึ่งฟ้องบังคับชำระหนี้จากลูกหนี้ โดยได้ขอ
ยึดทรัพย์ไว้ชั่วคราวก่อนพิพากษา **ทรัพย์ที่ยึดไว้นี้มีใช้ทรัพย์ที่ส่งไว้
ต่อศาลหรือที่ศาลรักษาไว้ในการพิจารณาคดีตามมาตรา 185**

การที่เจ้าหนี้ในคดีหลังขอบังคับคดีโดยขออายัดเงินที่ได้จาก
การขายทอดตลาด จึงไม่เป็นความผิดมาตรา 185 และถือว่าเป็นการ
กระทำโดยอาศัยและตามคำสั่งศาลมิได้เอาทรัพย์ไปโดยพลการ จึง
ไม่เป็นความผิดตามมาตรา 187 (ฎ.7332/2540)

3. การที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่น **ยึดหรืออายัดซ้ำ** เป็น
การกระทำตามคำสั่งศาลในชั้นบังคับคดี ไม่เป็นความผิดมาตรา
185, 187 (ฎ.1300/2539)

17. ความผิดฐานทำอันตรายทรัพย์สินที่มีคำพิพากษาให้ริบ

มาตรา 186 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไป
เสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินที่ได้มีคำ
พิพากษาให้ริบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่
เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์

3. ทรัพย์สินที่ได้มีคำพิพากษาให้ริบ

องค์ประกอบภายใน

เจตนารมณ์ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

18. ความผิดฐานทำอันตรายทรัพย์ที่ถูกยึดหรืออายัด

มาตรา 187 ผู้ใดเพื่อจะมีให้การเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์ที่ถูกยึดหรืออายัด หรือที่ตนรู้ว่าจะถูกยึดหรืออายัด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ทำให้เสียหาย ทำลาย ช้อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์
3. ทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัด หรือที่ตนรู้ว่าจะถูกยึดหรืออายัด

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อจะมีให้การเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

- ข้อสังเกต

1. องค์ประกอบความผิดของมาตรานี้ ต้องมีเจตนาพิเศษเพื่อมิให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล แสดงว่า **จะต้องมีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแล้ว** (ฎ.1284/2519)
2. การปฏิบัติตามหมายของศาลอีกคดีหนึ่ง ที่ให้จำเลยรื้อถอนบ้าน ไม่เป็นความผิดมาตรานี้ (ฎ.1485/2513)
3. สามัญถูกฟ้องคนเดียว ภริยาไฉนทรัพย์ของตนเองได้ ไม่ผิดมาตรา 187 (ฎ.2626/2535)

19. ความผิดฐานทำลายพินัยกรรมหรือเอกสาร

มาตรา 188 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งพินัยกรรมหรือเอกสารใด ของผู้อื่น ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือ ประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่ง แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ทำให้เสียหาย ทำลาย ช้อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์
3. พินัยกรรมหรือเอกสารใดของผู้อื่น
4. ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- ข้อสังเกต

1. การที่จำเลยส่งจำเลยเช็คมอบให้ผู้อื่นไปแล้ว ถือว่าเช็คคนนั้นตกเป็นของผู้อื่นแล้ว จำเลยแย่งเช็คกลับมาทำลาย เป็นการทำลายเอกสารของผู้อื่น (ฎ.2218/2533)

2. ใช้อุบายนำโฉนดที่ดินปลอมไปแลกโฉนดที่ดินฉบับจริง เป็นการเอาเอกสารของผู้อื่นไป (ฎ.8490/2552)

3. บัตรเครดิต บัตรเอ ที เอ็ม มีลักษณะเป็นเอกสารตามมาตรา 1 (7) เมื่อจำเลยเอาไป มีความผิด ตามมาตรา 188 (ฎ.6820/2552)

4. ข่ายรถยนต์ไปแล้ว ถือว่าสมุดคู่มือเป็นของผู้ซื้อแล้ว การที่ผู้ขายเอาสมุดคู่มือไปจดทะเบียนใส่ชื่อผู้อื่น เป็นความผิดมาตรา ๒๓๒ (ฎ.๒๓๒/๒๕๓๔)

5. ผู้เช่าทำสัญญาเช่ามอบให้ผู้ให้เช่าไป สัญญาเช่าตกเป็นของผู้ให้เช่า การที่ผู้ให้เช่าทำลาย ไม่ผิดตามมาตรา ๒๓๒ (ฎ.๖๐/๒๔๘๙)

6. สัญญาที่ยกเลิกกันไปแล้ว ยังเป็นเอกสารตามความหมายมาตรา ๒๓๒ การเอาสัญญาดังกล่าวไปปลอมเป็นความผิด ตามมาตรา ๒๓๒ (ฎ.๑๓๖๗/๒๕๓๑(ป.))

คำว่า “**เอาไปเสีย**” ตาม มาตรา 188

หมายถึง **การเอาไปจากที่เอกสารเคยอยู่**การที่ตัวแทนยึดถือเอกสารของตัวการไว้แล้ว ไม่ยอมส่งมอบคืนให้ตัวการเมื่อสัญญาตัวแทนสิ้นสุดลง

จึงไม่ใช่เป็นการเอาไปตามความหมายของมาตรานี้ คงเป็นความรับผิดชอบทางแพ่งเท่านั้น (ฎ.8450/2548)

20. ความผิดฐานช่วยผู้อื่นกระทำความผิดเพื่อไม่ให้ถูกจับกุม

มาตรา 189 ผู้ใดช่วยผู้อื่นซึ่งเป็นผู้กระทำความผิด หรือเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด อันมิใช่ความผิดลหุโทษ เพื่อไม่ให้ต้องโทษ โดยให้พำนักแก่ผู้นั้น โดยซ่อนเร้นหรือโดยช่วยผู้นั้นด้วยประการใดเพื่อไม่ให้ถูกจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ช่วยผู้อื่นซึ่งเป็นผู้กระทำความผิด หรือเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด อันมิใช่ความผิดหลุโทษ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อไม่ให้ต้องโทษ โดยให้พยานแก่ผู้นั้น โดยซ่อนเร้นหรือโดยช่วยผู้นั้นด้วยประการใดเพื่อไม่ให้ถูกจับกุม

- ความผิดตามมาตรา ๓๖ มีองค์ประกอบความผิดแยกเป็น 2 กรณี

กรณีแรก ช่วยผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องหาว่าการกระทำความผิดเพื่อมิให้ต้องรับโทษ เป็นความผิดต่อเมื่อให้พำนักหรือซ่อนเร้นแก่บุคคลดังกล่าว ซึ่งเป็นกรณีที่ยังไม่มีพฤติการณ์ที่เจ้าพนักงานจับกุม การกระทำความผิดกรณีนี้มีเฉพาะการให้พำนัก หรือซ่อนเร้น เท่านั้น (ไม่รวมถึงการกระทำด้วยประการใดด้วย)

การที่จำเลยให้ผู้กระทำความผิดโดยสารรถออกจากที่เกิดเหตุไปไม่เป็นการให้พำนักซ่อนเร้น ไม่เข้าองค์ประกอบตอนแรก ทั้งยังไม่มีพฤติการณ์ที่ผู้กระทำความผิดจะถูกจับกุม ไม่เป็นการช่วยเพื่อมิให้ถูกจับกุมด้วยประการใด จึงไม่เข้าองค์ประกอบตอนหลัง

กรณีที่สอง ช่วยผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด
ด้วยประการใด**เพื่อไม่ให้ถูกจับกุม โดยมีเจตนาพิเศษเพื่อไม่ให้ต้องรับ**
โทษเช่นเดียวกับกรณีแรกด้วย กรณีนี้แสดงว่าต้องมีพฤติการณ์ที่เจ้า
พนักงานจะเข้าจับกุมบุคคลดังกล่าว หรือมีพฤติการณ์ที่เจ้าพนักงาน
ติดตามจับกุมอยู่ การช่วยด้วยประการใดในกรณีนี้รวมถึงการให้พำนัก
และซ่อนเร้นด้วย

เช่น ตำรวจจะเข้าจับกุมผู้กระทำความผิด **จำเลยร้องบอกว่า**
ตำรวจมา เพื่อให้ผู้กระทำความผิดหลบหนี เป็นการช่วยด้วยประการ
ใด**เพื่อไม่ให้ถูกจับกุม เป็นความผิดมาตรานี้ (ฎ.2448/2521)**

21. ความผิดฐานหลบหนีการคุมขัง

มาตรา 190 ผู้ใดหลบหนีไประหว่างที่ถูกคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานอัยการ ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. หลบหนีไประหว่างที่ถูกคุมขังตามอำนาจของศาล
ของพนักงานอัยการ ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้า
พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

รับโทษหนักขึ้น

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรกได้กระทำโดยแหกที่คุมขัง โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือโดยขู่เจิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือ โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืน หรือวัตถุระเบิด ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในสองวรรคก่อนถึงหนึ่ง

- ข้อสังเกต

1. หลบหนีออกจากห้องขังของสถานี่ตำรวจ แม้ยังไม่พ้นจากตัว
อาคารก็ถูกจับได้ก่อน ก็เป็นความผิดฐานหลบหนีจากที่คุมขังสำเร็จ
แล้ว (ฎ.4915/2537)
2. ขณะหลบหนี ไม่มีการควบคุม ไม่เป็นความผิด (ฎ.293/2507)
3. ตำรวจบอกจำเลยให้ไปสถานี่ตำรวจโดยลำพังเพราะจำเลย
รู้จักดี ถือว่ายังไม่ถูกจับและควบคุม (ฎ.1761/2522)

22. ความผิดฐานช่วยให้ผู้ถูกคุมขังหลบหนี

มาตรา 191 ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดให้ผู้ที่ถูกคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานอัยการ ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา หลุดพ้นจากการคุมขังไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำด้วยประการใดให้ผู้ที่ถูกคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานอัยการ ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา หลุดพ้นจากการคุมขังไป

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

รับโทษหนักขึ้น

ถ้าผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังไปนั้นเป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาจากศาลหนึ่งศาลใดให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือมีจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เจิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในสองวรรคก่อนถึงหนึ่ง

23. ความผิดฐานช่วยเหลือผู้ที่หลบหนีจากการคุมขัง

มาตรา 192 ผู้ใดให้พำนัก ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วย
ประการใด ให้ผู้ที่หลบหนีจากการคุมขังตามอำนาจของศาล
ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน
คดีอาญา เพื่อไม่ให้ถูกจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี
หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ให้พนักงาน ช้อนเร้น หรือช่วยด้วยประการใด
3. ผู้ที่หลบหนีจากการคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อไม่ให้ถูกจับกุม

เหตุผลโทษ

มาตรา 193 ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวมาใน
มาตรา 184 มาตรา 189 หรือมาตรา 192 เป็นการกระทำ
เพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามีหรือภริยาของผู้กระทำ
ศาลจะไม่ลงโทษก็ได้

24 ความผิดฐานฝ่าฝืนคำพิพากษาห้ามเข้าเขตกำหนด

มาตรา 194 ผู้ใดต้องคำพิพากษาห้ามเข้าเขต
กำหนดตามมาตรา 45 เข้าไปในเขตกำหนดนั้น ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดต้องคำพิพากษาห้ามเข้าเขตกำหนดตามมาตรา 45
2. เข้าไปในเขตกำหนดนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

25 ความผิดฐานฝ่าฝืนคำสั่งให้คุมตัวไว้ในสถานพยาบาล

มาตรา 195 ผู้ใดหลบหนีจากสถานพยาบาลซึ่งศาลสั่งให้คุมตัวไว้ ตามความในมาตรา 49 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. หลบหนีจากสถานพยาบาลซึ่งศาลสั่งให้คุมตัวไว้

ตามความในมาตรา 49

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)

26. ความผิดฐานฝ่าฝืนคำสั่งห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง

มาตรา 196 ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามของศาลซึ่งได้สั่งไว้ในคำพิพากษา ตามมาตรา 50 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ฝ่าฝืนคำสั่งห้ามของศาลซึ่งได้สั่งไว้ในคำพิพากษา ตาม
มาตรา 50

องค์ประกอบภายใน

เจตนารมณ์ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

27.ความผิดฐานกีดกันหรือขัดขวางการขายทอดตลาด

มาตรา 197 ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ให้ประโยชน์ หรือรับว่าจะให้ประโยชน์ เพื่อกีดกันหรือขัดขวางการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงาน เนื่องจากคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ใช้กำลังประทุษร้าย ชูเจี๊ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ให้ประโยชน์ หรือรับว่าจะให้ประโยชน์

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อกีดกันหรือขัดขวางการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานเนื่องจากคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

28. ความผิดฐานดูหมิ่นศาลในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี
มาตรา 198 ผู้ใดดูหมิ่นศาลหรือผู้พิพากษาในการ
พิจารณาหรือพิพากษาคดี ... ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่ง
ปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่น
บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. คู่มือ...ในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี พิพากษา
3. ศาลหรือผู้พิพากษา

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

29.ความผิดฐานขัดขวางการพิจารณาหรือพิพากษาของศาล

มาตรา 198 ผู้ใด...กระทำการขัดขวางการพิจารณาหรือพิพากษาของศาล ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำการขัดขวางการพิจารณาหรือพิพากษา
3. ศาลหรือผู้พิพากษา

องค์ประกอบภายใน

เจตนารมณ์ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)

30. ความผิดฐานปิดบังการเกิด การตาย หรือเหตุแห่งการตาย

มาตรา 199 ผู้ใดลอบฝัง ซ่อนเร้น ย้ายหรือทำลายศพหรือส่วนของศพ เพื่อปิดบังการเกิด การตายหรือเหตุแห่งการตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ลอบฝัง ซ่อนเร้น ย้ายหรือทำลายหรือส่วนหนึ่ง
3. ศพ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อปิดบังการเกิด การตายหรือเหตุแห่งการตาย

ครั้งที่ 7

บทที่ 9

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

1. ความผิดฐานเจ้าพนักงานยุติธรรมช่วยผู้อื่นไม่ให้ต้องโทษ

มาตรา 200 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่ง

พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงาน
ผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาหรือจัดการให้เป็นไปตามหมาย
อาญา กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่ง
อันเป็นการมิชอบ เพื่อจะช่วยเหลือคนหนึ่งบุคคลใดมิให้
ต้องโทษ หรือให้รับโทษน้อยลง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสน
สี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้านักงานในตำแหน่งพนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวนหรือเจ้านักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาหรือจัดการให้เป็นไปตามหมายอาญา

2. กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่งอันเป็นการมิชอบ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อจะช่วยเหลือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมิให้ต้องโทษ หรือให้รับโทษน้อยลง

2. ความผิดฐานเจ้าพนักงานยุติธรรมเกลี้ยผู้อื่นให้ต้องรับโทษ
มาตรา 200 วรรคสอง ถ้าการกระทำหรือไม่กระทำนั้น
เป็นการเพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดต้องรับโทษ รับ
โทษหนักขึ้น หรือต้องถูกบังคับตามวิธีการเพื่อความปลอดภัย
ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่หนึ่ง
ปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้านักงานในตำแหน่งพนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวนหรือเจ้านักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาหรือจัดการให้เป็นไปตามหมายอาญา

2. กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่งอันเป็นการมิชอบ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดต้องรับโทษ รับโทษหนักขึ้น หรือต้องถูกบังคับตามวิธีการเพื่อความปลอดภัย

3. ความผิดฐานเจ้าพนักงานยุติธรรมเรียก รับ หรือยอมจะรับสินบน

มาตรา 201 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมีชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้านักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน
2. เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมีชอบ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

4. ความผิดฐานเจ้าพนักงานยุติธรรมกระทำการหรือไม่กระทำการโดยเห็นแก่สินบนที่เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อน

มาตรา 202 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน
2. กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือ ย่อมเล็งเห็นผล)

5. ความผิดฐานป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

มาตรา 203 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ปฏิบัติการให้ เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ป้องกันหรือขัดขวางมิ ให้การเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้านักงาน มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล
2. ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผล)

- เจ้าพนักงานทำให้ผู้ถูกคุมขังหลุดพ้นจากการคุมขัง
- มาตรา 204 กระทำโดยเจตนา
- มาตรา 205 กระทำโดยประมาท

6. ความผิดฐานทำให้ผู้ถูกคุมขังหลบหนี

มาตรา 204 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีตำแหน่งหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ที่ต้องคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ที่อยู่ในระหว่างคุมขังนั้นหลุดพ้นจากการคุมขังไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังไปนั้นเป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาลหนึ่งศาลใดให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือมีจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นเจ้านักงาน มีตำแหน่งหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ที่ต้องคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

2. กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ที่อยู่ในระหว่างคุมขังนั้นหลุดพ้นจากการคุมขังไป

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

7. ความผิดฐานทำให้ผู้ถูกคุมขังหลบหนีโดยประมาท

มาตรา 205 ถ้าการกระทำดังกล่าวในมาตรา 204 เป็นการกระทำโดยประมาท ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังไปด้วยการกระทำโดยประมาทนั้น เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาลหนึ่งศาลใดให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือมีจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิด จัดให้ได้ตัวผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังคืนมาภายในสามเดือน ให้งดการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้น

- ข้อสังเกต

เจ้าพนักงานตำรวจที่ควบคุมผู้ต้องหา ได้เปลี่ยนตัวผู้ต้องหาโดยนำบุคคลอื่นเข้ามาแทนแล้วปล่อยตัวผู้ต้องหาที่แท้จริงไป เป็นการทำให้ผู้ที่อยู่ในระหว่างการควบคุมหลุดพ้นจากการคุมขังไป ตามมาตรา 204 ฎ.4677/2544

ครั้งที่ 9

บทที่ 10

ความผิดเกี่ยวกับศาสนา

1. ความผิดฐานเหยียดหยามศาสนา

มาตรา 206 ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ แก่วัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด อันเป็นการเหยียดหยามศาสนานั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำด้วยประการใด ๆ
3. วัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของ

หมู่ชนใด

4. อันเป็นการเหยียดหยามศาสนานั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. ความผิดฐานก่อความวุ่นวายในที่ประชุมศาสนิกชน
มาตรา 207 ผู้ใดก่อให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในที่
ประชุมศาสนิกชนเวลาประชุมกัน นมัสการ หรือกระทำ
พิธีกรรมตามศาสนาใด ๆ โดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ก่อให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในที่ประชุมศาสนิกชนเวลา
ประชุมกัน นมัสการ หรือกระทำพิธีกรรมตามศาสนาใด ๆ โดย
ชอบด้วยกฎหมาย

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

3. ความผิดฐานแต่งกายเป็นนักบวชโดยไม่ชอบ

มาตรา 208 ผู้ใดแต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงว่าเป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวชในศาสนาใดโดยมิชอบ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าเป็นบุคคลเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. แต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงว่าเป็น
ภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวชในศาสนาใดโดย
มิชอบ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมคา

เจตนาพิเศษ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็น
บุคคลเช่นนั้น

บทที่ 11

ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุข
ของประชาชน

1.ความผิดฐานเป็นอั้งยี่

มาตรา 209 ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิด
วิธีดำเนินการและมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วย
กฎหมาย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่ ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นหัวหน้า ผู้จัดการหรือผู้มี
ตำแหน่งหน้าที่ในคณะบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. เป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการ
และมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น
(ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

คำพิพากษาฎีกา 1176/2543

จำเลยเข้าเป็นสมาชิกกองกำลังติดอาวุธใจก่อการร้าย
ขบวนการ บี อาร์ เอ็น กลุ่มนาย อ. มีพฤติการณ์กระทำ
ความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการแบ่งแยกดินแดน เรียกว่า
คุ้มครอง ชุมโจมตีเจ้าหน้าที่รัฐ

มีลักษณะเป็นคณะบุคคลที่ปกปิดวิธีการดำเนินการอัน
มิชอบด้วยกฎหมาย และมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบ
ด้วยกฎหมาย มีความผิดฐานอั้งยี่ ตามมาตรา 209

2. ความผิดฐานเข้าประชุมอั้งยี่

มาตรา 211 ผู้ใดประชุมในที่ประชุมอั้งยี่หรือช่องโจร ผู้
นั้นกระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่หรือช่องโจร เว้นแต่ผู้นั้นจะแสดง
ได้ว่า ได้ประชุมโดยไม่รู้ว่าเป็นการประชุมของอั้งยี่หรือช่องโจร

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ประชุมในที่ประชุมอั้งยี่หรือช่องโจร

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อ
ผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

3. ความผิดฐานเป็นช่องโหว่

มาตรา 210 ผู้ใดสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในภาค 2 นี้ และความผิดนั้นมีกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นช่องโหว่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าเป็นการสมคบเพื่อกระทำความผิด ที่มีระวางโทษถึงประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. สมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในภาค 2 นี้ และความผิดนั้นมีกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- มาตรา 210 วรรคสอง

ถ้าเป็นการสมคบเพื่อกระทำความผิดที่มีระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ต้องระวางโทษสูงขึ้น

ผู้ที่ประชุมในที่ประชุมอั้งยี่หรือซ่องโจรมีความผิดฐานเป็นอั้งยี่หรือซ่องโจร เว้นแต่จะแสดงได้ว่าได้ประชุมโดยไม่รู้ว่าเป็นการประชุมอั้งยี่หรือซ่องโจร (มาตรา 211)

- ผู้ที่

- (1) จัดหาที่ประชุมหรือที่พำนักให้แก่อั้งยี่ หรือช่องโจร
- (2) ชักชวนบุคคลให้เข้าเป็นสมาชิกอั้งยี่หรือพรรคพวกของช่องโจร
- (3) อุปการะอั้งยี่หรือช่องโจรโดยให้ทรัพย์สิน หรือโดยประการอื่น
- (4) ช่วยจำหน่ายทรัพย์สินที่อั้งยี่ หรือช่องโจรได้มาโดยการกระทำความผิด

(มาตรา 212)

ถ้าสมาชิกอั้งยี่หรือพรรคพวกช่องโจรคนหนึ่งคนใด ได้
กระทำความผิดตามมุ่งหมายของอั้งยี่หรือช่องโจรนั้น สมาชิกอั้งยี่
หรือพรรคพวกช่องโจรที่อยู่ด้วยในขณะกระทำความผิดหรืออยู่ด้วย
ในที่ประชุมแต่ไม่ได้คัดค้านในการตกลงให้กระทำความผิดและ
บรรดาหัวหน้า ผู้จัดการหรือผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในอั้งยี่หรือช่องโจร
นั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นทุกคน
(มาตรา 213)

- ข้อสังเกต

1. ความผิดฐานช่องโจร ต้องมีการ**สมคบกันตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป** เพื่อกระทำความผิดตามภาค 2 ซึ่งมีโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป
สังเกตว่าเมื่อได้มีการ**สมคบกันเพื่อกระทำความผิด**ดังกล่าว ก็เป็นความผิดฐานช่องโจรทันที แม้จะยังไม่ได้กระทำตามที่ตกลงกันก็ตาม (ฎ.1913/2546)

แต่การสมคบกระทำผิด**ต้องมีการตกลงกันด้วย** ถ้าเพียงแต่ปรึกษากันเท่านั้นแต่ไม่เป็นที่ตกลงกันว่า จะกระทำความผิดใด ดังนี้ไม่ผิด (ฎ.2829/2526)

2. ถ้ามีการตกลงกันหลายครั้ง และมีการกระทำความผิด
เนื่องจากผลการประชุมครั้งหลัง ผู้ที่ไม่ได้ประชุมครั้งหลังมีความผิด
เพียงความผิดฐานช่องใจรตามที่ได้สมคบกันครั้งแรกเท่านั้น (ฎ.1103-
1104/2496)

3. พฤติการณ์ที่ผู้กระทำผิดตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปไปกระทำความผิด
อย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น มีลักษณะเป็นการวางแผนกันมาก่อนและได้
กระทำความผิดนั้นเป็นขั้นตอน ฟังได้ว่าผู้ร่วมกระทำผิดเหล่านั้นได้มีการ
สมคบกันมาก่อนที่จะกระทำความผิดอื่น เป็นความผิดฐานช่องใจ
ได้ (ฎ.2905/2543)

4. ความผิดฐานเข้าประชุมช่องโจร

มาตรา 211 ผู้ใดประชุมในที่ประชุมอั้งยี่หรือช่องโจร ผู้
นั้นกระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่หรือช่องโจร เว้นแต่ผู้นั้นจะแสดง
ได้ว่า ได้ประชุมโดยไม่รู้ว่าเป็นการประชุมของอั้งยี่หรือช่องโจร
องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ประชุมในที่ประชุมอั้งยี่หรือช่องโจร

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

5. ความผิดฐานช่วยอั้งยี่หรือช่องโจร

มาตรา 212 ผู้ใด

- (1) จัดหาที่ประชุมหรือที่พำนักให้แก่อั้งยี่หรือช่องโจร
- (2) ชักชวนบุคคลให้เข้าเป็นสมาชิกอั้งยี่หรือพรรคพวกช่องโจร
- (3) อุปการะอั้งยี่หรือช่องโจร โดยให้ทรัพย์สินหรือโดยประการอื่น

หรือ

- (4) ช่วยจำหน่ายทรัพย์สินที่อั้งยี่หรือช่องโจร ได้มาโดยการกระทำความผิด

ความผิด

ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่หรือช่องโจรแล้วแต่กรณี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำการ

(1) จัดหาที่ประชุมหรือที่พำนักให้แก่อั้งยี่หรือช่องโจร

(2) ชักชวนบุคคลให้เข้าเป็นสมาชิกอั้งยี่หรือพรรคพวกช่องโจร

(3) อุปการะอั้งยี่หรือช่องโจร โดยให้ทรัพย์สินหรือโดยประการอื่น

หรือ

(4) ช่วยจําหน่ายทรัพย์สินที่อั้งยี่หรือช่องโจร ได้มาโดยการกระทำ

ความผิด

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

6. ความผิดฐานช่วยอาชญากร

มาตรา 214 ผู้ใดประพฤติดิตนเป็นปกติธุระเป็นผู้จัดหาที่พำนัก ที่ซ่อนเร้นหรือที่ประชุมให้บุคคลซึ่งตนรู้ว่าเป็นผู้กระทำความผิดที่บัญญัติไว้ในภาค 2 นี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ประพฤติตนเป็นปกติธุระเป็นผู้จัดหาที่พำนัก ที่
ซ่อนเร้นหรือที่ประชุมให้บุคคลซึ่งตนรู้ว่าเป็นผู้กระทำความ
ผิดที่บัญญัติไว้ในภาค 2 นี้

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความ
ผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

เหตุผลโทษ

ถ้าการกระทำความผิดนั้น เป็นการกระทำเพื่อช่วย
บิดา มารดา บุตร สามีหรือภริยาของผู้กระทำ ศาลจะ
ไม่ลงโทษก็ได้

7. ความผิดฐานมั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป

มาตรา 215 ผู้ใดมั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย ชูเจี๊ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดคนหนึ่งคนใดมีอาวุธ บรรดาผู้ที่กระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นหัวหน้า หรือเป็นผู้มีหน้าที่สั่งการในการกระทำความผิดนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. มั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลัง

ประทุษร้าย ชูเจี๊ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- ข้อสังเกต

1. ความผิดฐานมั่วสุมกันต้องมีผู้มั่วสุม ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมืองตามมาตรา 215 โดยคนตั้งแต่ 10 คนดังกล่าวต้องตกลงกันเพื่อไปกระทำการดังกล่าวด้วย

ถ้าเพียงแต่มีบุคคลเกิน 10 คน วิวาททำร้ายกันไม่เป็นความผิดตามมาตรา 215 (ฎ.698/2462)

2. สำหรับความผิดฐานสั่งให้เลิกมั่วสุมแล้วไม่เลิกตามมาตรา 216 นั้น เป็นกรณีที่เจ้าพนักงานสั่งผู้ที่มีมั่วสุมเพื่อกระทำความผิด มาตรา 215 ให้เลิกแล้วไม่เลิก เป็นกรณีที่มีการมั่วสุมกันโดยมีเจตนา พิเศษเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา 215 แต่ยังไม่มีการใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ยังไม่มีความผิด สำเร็จตามมาตรา 215

แต่ถ้าสั่งให้เลิกแล้วไม่เลิก กลับกระทำต่อไปจนเกิดความผิด สำเร็จ ก็เป็นความผิดทั้งมาตรา 216 และมาตรา 215 โดยถือเป็น ความผิดกรรมเดียว (ฎ.1974/2532)

8. ความผิดฐานไม่เลิกการมั่วสุมตามที่เจ้าพนักงานสั่ง

มาตรา 216 เมื่อเจ้าพนักงานสั่งผู้ที่มั่วสุมเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา 215 ให้เลิกไป ผู้ใดไม่เลิก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. เมื่อเจ้าพนักงานสั่งผู้ที่มั่วสุมเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา 215 ให้เลิกไป ผู้ใดไม่เลิก

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

ครั้งที่ 10

บทที่ 12

ความผิดต่อความปลอดภัยของประชาชน

1. ความผิดฐานวางเพลิงกรณีธรรมดา

มาตรา 217 ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. วางเพลิงเผา
3. ทรัพย์ของผู้อื่น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์

ทรัพย์ที่ถูกวางเพลิงจะต้องเป็นของผู้อื่นเท่านั้น ถ้าวางเพลิงเผาทรัพย์ที่ตนมีกรรมสิทธิ์รวมกับผู้อื่น ก็ไม่เป็นความผิดตามมาตรานี้ (ฎ.5710/2541)

ป.อ. มาตรา 217 ไม่มีข้อความว่า “หรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย” จะตีความคำว่า “ทรัพย์ของผู้อื่น” ให้รวมถึงทรัพย์ที่ผู้อื่นมีส่วนเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยย่อมมิได้ เพราะการตีความกฎหมายที่มีโทษทางอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด

- ข้อสังเกต

1. โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยวางเพลิงเผาทรัพย์สินของผู้เสียหายโดยมิได้ระบุนว่าการกระทำของจำเลยน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคล หรือทรัพย์สินของบุคคลอื่น อันจะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 220 ย่อมเป็นฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิดตาม ป.วิ.อ. มาตรา 158 (5) แม้จำเลยมิได้ลงต่อสู้อย่างไรก็ตามก็ลงโทษจำเลยตามมาตรานี้ไม่ได้ (ฎ.3643/2526)

2. วางเพลิงรถที่อยู่ในโรงเก็บรถ จำเลยยอมลงเห็นว่าเพลิง
อาจลุกลามไปเผาไหม้อาคารได้ เป็นความผิดฐานพยายาม
(ฎ.115/2542)

3. การเตรียมน้ำมันไปเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงในการวางเพลิง
เผาทรัพย์ เป็นขั้นเตรียมกระทำความผิด เป็นความผิดมาตรา 219
(ฎ.557/2474)

4. ถ้าทรัพย์ที่ถูกวางเพลิงยังไม่ลุกติดไฟ เพียงแต่มีรอยไหม้
เกรียม ไม่เป็นความผิดสำเร็จ (ฎ.5544/2531)

โดยสรุป ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์สำเร็จ

ต้องเป็นการเผาทำให้เกิดเพลิงไหม้จนทรัพย์นั้นลุกลามติดไฟด้วย
เพียงแต่ทรัพย์นั้นมีรอยเขม่าดำแต่ไม่ไหม้ไฟ ยังถือไม่ได้ว่าเป็น
ความผิดสำเร็จ เป็นเพียงพยายามวางเพลิงเผาทรัพย์

สำหรับความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์ที่เป็นโรงเรือน ถ้า
ทรัพย์ที่เกิดเพลิงไหม้จนลุกลามติดไฟขึ้นเป็นเพียงของใช้ในโรงเรือนมิใช่
ส่วนหนึ่งของโรงเรือน ไม่เป็นความผิดฐานวางเพลิงเผาโรงเรือนสำเร็จ
(ฎ.6984/2549)

2. ความผิดฐานวางเพลิงเผาโรงเรือนหรือทรัพย์สินสำคัญอื่น

มาตรา 218 ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (1) โรงเรือน เรือ หรือแพที่คนอยู่อาศัย
- (2) โรงเรือน เรือ หรือแพอันเป็นที่เก็บหรือที่ทำสินค้า
- (3) โรงมหรสพหรือสถานที่ประชุม

(4) โรงเรือนอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เป็น
สาธารณสถาน หรือเป็นที่สำหรับประกอบพิธีกรรมตามศาสนา

(5) สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน หรือที่จอดรถหรือเรือสาธารณะ

(6) เรือกลไฟ หรือรถยนต์ อันมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป อากาศยาน หรือรถไฟที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะ

ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. วางเพลิงเผา

3. ทรัพย์สินของผู้อื่น ดังต่อไปนี้

(1) โรงเรือน เรือ หรือแพที่คนอยู่อาศัย

(2) โรงเรือน เรือ หรือแพอันเป็นที่เก็บหรือที่ทำสินค้า

(3) โรงมหรสพหรือสถานที่ประชุม

(4) โรงเรือนอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เป็น
สาธารณสถาน หรือเป็นที่สำหรับประกอบพิธีกรรมตามศาสนา

(5) สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน หรือที่จอดรถหรือเรือ
สาธารณะ

(6) เรือกลไฟ หรือรถยนต์ อันมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป
อากาศยาน หรือรถไฟที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือย่อมนิ่งเห็นผล)

- การเตรียมเพื่อวางเพลิงเผาทรัพย์ผู้อื่น (มาตรา 219)

การเตรียมการวางเพลิงเผาทรัพย์ที่ระบุไว้ในมาตรา 217 และ 218 เป็นความผิด โดยมีระวางโทษเช่นเดียวกับพยายามกระทำความผิดนั้นๆ

อย่างไรก็ตาม ถ้าผู้กระทำไม่มีเจตนาวางเพลิง ก็ไม่เป็นความผิดฐานเตรียมวางเพลิงเผาทรัพย์ผู้อื่น (ฎ.6737/2548)

3. ความผิดฐานเผาวัตถุจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

มาตรา 220 ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใด ๆ แม้เป็นของตนเอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก เป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในมาตรา 218 ผู้กระทำต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 218

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำให้เกิดเพลิงไหม้
3. แก้วตูดใด ๆ แม้เป็นของตนเอง
4. จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของ

ผู้อื่น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- ความผิดฐานกระทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใดๆ แม้จะเป็นของตนเอง จนวน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น (มาตรา 220)

จำเลยทั้งสองจุดไฟเผาไม้ในที่ดินของตนเองจนน่าจะเป็นอันตรายแก่สวนยางพาราของผู้อื่นโดยมิได้เตรียมป้องกันมิให้เพลิงลุกลามไปไหม้สวนยางพาราข้างเคียงเพียงใช้ไม้ตีไฟดับเท่านั้น

ดังนี้ ไม่เป็นการระมัดระวังอย่างเพียงพอ เมื่อดับไฟไม่ได้และไฟได้ลุกลามไปไหม้สวนยางพาราของผู้อื่นเสียหาย เป็นความผิดมาตรา 220 วรรคแรก และ 225 (ฎ.2190/2531)

4. ความผิดฐานทำให้เกิดระเบิดจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

มาตรา 221 ผู้ใดกระทำให้เกิดระเบิดจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น หรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำให้เกิดระเบิด
3. จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น หรือทรัพย์สินของผู้อื่น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- ความผิดฐานทำให้เกิดระเบิดจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น (มาตรา 221)

จำเลยที่ 1 และที่ 3 กับพวกใช้ผ้าปิดปากขวดที่บรรจุน้ำมันและจุดไฟโยนเข้าไปในบริเวณสถานีบริการน้ำมัน จนเกิดระเบิดและน่าจะเกิดความเสียหาย การกระทำของจำเลยที่ 1 และที่ 3 เป็นการกระทำให้เกิดระเบิดจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น เป็นความผิดสำเร็จ มาตรา 221 แล้ว

กฎหมายหาได้บัญญัติว่าต้องกระทำโดยใช้วัตถุระเบิดและต้องเกิดความเสียหายเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่นด้วยไม่ (ฎ.8584/2547)

5. ความผิดฐานทำให้เกิดระเบิดจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

มาตรา 222 ผู้ใดกระทำให้เกิดระเบิดจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ทรัพย์สินดังกล่าวในมาตรา 217 หรือมาตรา 218 ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำให้เกิดระเบิด
3. จนเป็นอันตรายแก่ทรัพย์สินดังกล่าวในมาตรา 217 หรือมาตรา 218

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

เหตุที่ทำให้ผู้วางเพลิงรับโทษน้อยลง

มาตรา 223 ความผิดดังกล่าวในมาตรา 217

มาตรา 218 มาตรา 220 มาตรา 221 หรือมาตรา 222
นั้น ถ้าทรัพย์สินที่เป็นอันตราย หรือที่น่าจะเป็นอันตราย
เป็นทรัพย์สินที่มีราคาน้อย และการกระทำนั้นไม่น่าจะ
เป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น ผู้กระทำความต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

- วางเพลิงเผาทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย (มาตรา 224)
- มาตรา 224 ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา 217 มาตรา 218 มาตรา 221 หรือมาตรา 222 เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

ไม่หมายรวมถึงผู้ที่เข้าไปดับเพลิงถึงแก่ความตายด้วย

ฎ.1412/2504 (ป.)

จำเลยวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่นมีผู้เข้าไปร่วมดับเพลิงเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตายเอง **หาใช่การวางเพลิงของจำเลยเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตายไม่** จำเลยไม่มีความผิดตาม มาตรา 224

6. ความผิดฐานทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของบุคคลอื่นเสียหาย

มาตรา 225 ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท และเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย

องค์ประกอบภายใน โดยประมาท

7. ความผิดฐานทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาทน่าจะเป็นอันตรายแก่ชีวิต ของบุคคล

มาตรา 225 ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท ..น่าจะเป็น
อันตรายแก่ชีวิตของบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับ
ไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท
3. น่าจะเป็นอันตรายแก่ชีวิตของบุคคลอื่น

องค์ประกอบภายใน โดยประมาท

- ทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท (มาตรา 225)

ลูกจ้างของจำเลยจุดไฟเผากองไม้ในที่ดินของจำเลยโดย
จำเลยยื่นอ้างการกำกับการเผาอย่างใกล้ชิด ถือว่าจำเลยร่วมจุดไฟเผา
กองไม้นั้นด้วย เมื่อไม่อาจกันไม่ให้ไฟลุกลามไปติดที่ข้างเคียงได้ เป็น
เหตุให้ไฟลุกลามไหม้ทรัพย์สินของผู้อื่น มีความผิดมาตรา 225
(ฎ.145/2539)

8. ความผิดฐานทำอันตรายสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งปลูกสร้างหรือ สิ่งอย่างอื่น

มาตรา 226 ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ แก่โรงเรียน
อยู่เรือน ที่จอดรถ หรือเรือสาธารณะ ท่อนทอดจอดเรือ สิ่งปลูก
สร้าง เครื่องจักร เครื่องกล สายไฟฟ้าหรือสิ่งที่ทำไว้เพื่อ
ป้องกันอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ จนน่าจะเป็นเหตุให้เกิด
อันตรายแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือ
ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำด้วยประการใด ๆ

3. แก่โรงเรียน อุบัติเหตุ หรือเรือสาธารณะ ทู่นทอด
จอดเรือ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักร เครื่องกล สายไฟฟ้าหรือสิ่งที่ทำ
ไว้เพื่อป้องกันอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์

4. จนน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

9. ความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์แห่งวิชาชีพ

มาตรา 227 ผู้ใดเป็นผู้มีวิชาชีพในการออกแบบ
ควบคุม หรือทำการก่อสร้าง ซ่อมแซมหรือรื้อถอน อาคาร
หรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือ
วิธีการอันพึงกระทำการนั้น ๆ โดยประการที่น่าจะเป็นเหตุ
ให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้า
ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดเป็นผู้มีวิชาชีพในการออกแบบ ควบคุม หรือทำการก่อสร้าง ซ่อมแซมหรือรื้อถอน อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ
2. ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือวิธีการอันพึงกระทำการนั้น ๆ
3. โดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

10 ความผิดฐานทำให้เกิดอุทกภัยหรือขัดข้องแก่การใช้น้ำ

มาตรา 228 ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ เพื่อให้เกิดอุทกภัย หรือเพื่อให้เกิดขัดข้องแก่การใช้น้ำซึ่งเป็นสาธารณูปโภค ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำผิดดังกล่าวในวรรคแรกเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำด้วยประการใด ๆ
3. ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อให้เกิดอุทกภัย หรือเพื่อให้เกิดขัดข้องแก่การใช้น้ำ ซึ่งเป็นสาธารณูปโภค

11. ความผิดฐานก่ออันตรายแก่จราจร

มาตรา 229 ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ ให้ทางสาธารณะ ประตุน้ำ ทำนบ เขื่อน อันเป็นส่วนของทางสาธารณะ หรือที่ขึ้นลง ของอากาศยาน อยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ การจราจร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่ง แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำด้วยประการใด ๆ ให้อยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจร

3. ทางสาธารณะ ประตูนํ้า ทำนบ เขื่อน อันเป็นส่วนของทางสาธารณะ หรือที่ขึ้นลงของอากาศยาน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

12.ความผิดฐานก่ออันตรายแก่การเดินรถไฟหรือรถราง

มาตรา 230 ผู้ใดเอาสิ่งใด ๆ กีดขวางทางรถไฟหรือทางรถราง ทำให้รางรถไฟหรือรางรถรางหลุด หลวมหรือเคลื่อนจากที่ หรือกระทำให้เครื่องสัญญาณจนน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การเดินรถไฟหรือรถราง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. เอาสิ่งใด ๆ กีดขวางทำให้หลุด หลวมหรือเคลื่อนจากที่ (ทางรถไฟหรือทางรถราง) หรือกระทำจนน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การเดินทางรถไฟหรือรถราง(เครื่องสัญญาณ)

3.ทางรถไฟหรือทางรถราง หรือเครื่องสัญญาณ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

13. ความผิดฐานก่ออันตรายต่อความปลอดภัยในการจราจร

มาตรา 231 ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ ให้ประภาคาร ทู่น สัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งจัดไว้เป็นสัญญาณเพื่อความปลอดภัยในการจราจรทางบก การเดินเรือหรือการเดินอากาศ อยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจรทางบก การเดินเรือหรือการเดินอากาศ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ อยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจรทางบก การเดินเรือหรือการเดินอากาศ

3. ประภาคาร ทู่น สัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งจัดไว้เป็นสัญญาณเพื่อความปลอดภัยในการจราจรทางบก การเดินเรือหรือการเดินอากาศ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

14.ความผิดฐานก่ออันตรายแก่ยานพาหนะ

มาตรา 232 ผู้ใดกระทำให้ด้วยประการใด ๆ ให้ยานพาหนะดังต่อไปนี้ อยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคล

- (1) เรือเดินทะเล อากาศยาน รถไฟหรือรถราง
- (2) รถยนต์ที่ใช้สำหรับการขนส่งสาธารณะ หรือ
- (3) เรือกลไฟ หรือรถยนต์อันมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ที่ใช้สำหรับการขนส่งสาธารณะ

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำด้วยประการใด ๆ อยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคล

3. ยานพาหนะดังต่อไปนี้

(1) เรือเดินทะเล อากาศยาน รถไฟหรือรถราง

(2) รถยนต์ที่ใช้สำหรับการขนส่งสาธารณะ หรือ

(3) เรือกลไฟ หรือรถยนต์อันมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ที่ใช้สำหรับการขนส่งสาธารณะ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

15. ความผิดฐานก่ออันตรายในการรับจ้างขนส่งโดยสาร

มาตรา 233 ผู้ใดใช้ยานพาหนะรับจ้างขนส่งคนโดยสาร เมื่อ ยานพาหนะนั้นมีลักษณะหรือมีการบรรทุกจนน่าจะเป็นอันตรายแก่ บุคคลในยานพาหนะนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ ไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ใช้ยานพาหนะรับจ้างขนส่งคนโดยสาร เมื่อ
ยานพาหนะนั้นมีลักษณะหรือมีการบรรทุกจนน่าจะเป็น
อันตรายแก่บุคคลในยานพาหนะนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

16. ความผิดฐานกระทำแก่สิ่งที่ใช้ในการผลิตในการส่งไฟฟ้าหรือน้ำ

มาตรา 234 ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ แก่สิ่งที่ใช้ในการผลิต ในการส่งพลังงานไฟฟ้าหรือในการส่งน้ำ จนเป็นเหตุให้ประชาชนขาดความสะดวก หรือน้ำจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำด้วยประการใด ๆ จนเป็นเหตุให้ประชาชน
ขาดความสะดวก หรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่
ประชาชน

3. แก่สิ่งที่ใช้ในการผลิต ในการส่งพลังงานไฟฟ้าหรือ
ในการส่งน้ำ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น
(ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

17. ความผิดฐานทำให้การสื่อสารสาธารณะขัดข้อง

มาตรา 235 ผู้ใดกระทำการด้วยประการใด ๆ ให้การสื่อสารสาธารณะทางไปรษณีย์ ทางโทรเลข ทางโทรศัพท์ หรือทางวิทยุขัดข้อง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำการด้วยประการใด ๆ ให้การสื่อสารสาธารณะ
ทางไปรษณีย์ ทางโทรเลข ทางโทรศัพท์ หรือทางวิทยุขัดข้อง

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมถึงเห็นผล)

18. ความผิดฐานปลอมปนอาหาร ยาหรือเครื่องอุปโภคบริโภค

มาตรา236 ผู้ใดปลอมปนอาหาร ยาหรือเครื่องอุปโภคบริโภคอื่นใด เพื่อบุคคลอื่นเสพย์หรือใช้ และการปลอมปนนั้น น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ปลอมปนอาหาร ยาหรือเครื่องอุปโภคบริโภคอื่นใด
3. การปลอมปนนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่

สุขภาพ

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อบุคคลอื่นเสียหายหรือใช้

19. ความผิดฐานจำหน่ายหรือเสนอขายอาหาร ยา หรืออุปโภคบริโภคที่ปลอมปน

มาตรา236 ผู้ใด....จำหน่าย หรือเสนอขาย สิ่งเช่นว่านั้นเพื่อบุคคล เสพย์หรือใช้ ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. จำหน่าย หรือเสนอขาย สิ่งเช่นว่านั้น

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)
2. เพื่อบุคคลอื่นเสพย์หรือใช้

20. ความผิดฐานเอาของที่มีพิษเจือลงในอาหารหรือน้ำ

มาตรา 237 ผู้ใดเอาของที่มีพิษหรือสิ่งอื่นที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพเจือลงในอาหาร หรือน้ำซึ่งอยู่ในบ่อ สระ หรือที่ขังน้ำใด ๆ และอาหารหรือน้ำนั้นได้มีอยู่หรือจัดไว้เพื่อประชาชนบริโภค ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. เอาของที่มีพิษหรือสิ่งอื่นที่น่าจะเป็นอันตรายแก่

สุขภาพเจือลง

3. ในอาหาร หรือในน้ำซึ่งอยู่ในบ่อ สระหรือที่ขังน้ำใด ๆ
และอาหารหรือน้ำนั้นได้มีอยู่หรือจัดไว้เพื่อประชาชนบริโภค

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

ครั้งที่ 11

บทที่ 13

ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา

1. ความผิดฐานปลอมเงินตรา

มาตรา 240 ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งเงินตรา ไม่ว่าจะปลอมขึ้นเพื่อให้เป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตรหรือสิ่งอื่นใด ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือทำปลอมขึ้นซึ่งพันธบัตรรัฐบาลหรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ๆ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเงินตรา ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำปลอมขึ้นซึ่งเงินตรา ไม่ว่าจะปลอมขึ้นเพื่อให้เป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตรหรือสิ่งอื่นใด ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือทำปลอมขึ้นซึ่งพันธบัตรรัฐบาลหรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ๆ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเงินตรา

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. ความผิดฐานแปลงเงินตรา

มาตรา 241 ผู้ใดแปลงเงินตรา ไม่ว่าจะเป็นเหรียญ
กระดาษปณั ธนบัตรหรือสิ่งอื่นใด ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้
อำนาจให้ออกใช้ หรือแปลงพันธบัตรรัฐบาล หรือใบสำคัญ
สำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ๆ ให้ผิดไปจากเดิม เพื่อให้ผู้อื่น
เชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานแปลงเงินตรา
ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี
และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. แปลงเงินตรา ไม่ว่าจะเป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตร หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือ แปลงพันธบัตรรัฐบาล หรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตร นั้น ๆ ให้ผิดไปจากเดิม

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อ ผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง

3. ความผิดฐานทำให้เสียหายกระษాปณ์มีน้ำหนัลดลง

มาตรา 242 ผู้ใดกระทำโดยทุจริตให้เสียหายกระษาปณ์ซึ่งรัฐบาลออกใช้มีน้ำหนัลดลง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำให้เหริยญกระษำปณัซึ่งรัฐบำลออกใช้มี
นำหนักลง

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดำ ได้แก ู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. โดยทุจริต

4. ความผิดฐานนำเข้าหรือนำออกใช้ซึ่งเหรียญกระษาปณ์ที่ ถูกทำให้น้ำหนักลดลง

มาตรา 242วรรคสองผู้ใดนำเข้าในราชอาณาจักร นำ
ออกใช้...ซึ่งเหรียญกระษาปณ์ที่มีผู้กระทำโดยทุจริตให้
น้ำหนักลดลงตามความในวรรคแรก ต้องระวางโทษ
เช่นเดียวกัน

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. นำเข้าในราชอาณาจักร นำออกใช้
3. เหยี่ยุทธะษาปณั้ที่มีผู้กระทำโดยทุจริตให้น้ำหนัก

ลดลงตามความในมาตรา 242 วรรคแรก

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ ฐู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น
(ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

5. ความผิดฐานมีไว้เหี้ยมฤกระษాปณ์ที่ถูกทำให้น้ำหนัก ลดลงเพื่อนำออกใช้

มาตรา 242วรรคสองผู้ใด...มีไว้เพื่อนำออกใช้ ซึ่ง
เหี้ยมฤกระษาปณ์ที่มีผู้กระทำโดยทุจริตให้น้ำหนักลดลง
ตามความในวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. มีไว้

3. เหยี่ยุทธศาสตร์ปณิธานที่มีผู้กระทำโดยทุจริตให้น้ำหนัก

ลดลงตามความในมาตรา 242 วรรคแรก

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อนำออกใช้

6.ความผิดฐานนำเข้าซึ่งเงินตราปลอมหรือเงินตราแปลง

มาตรา 243 ผู้ใดนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสิ่งใด ๆ อันเป็นของปลอมตามมาตรา 240 หรือของแปลงตามมาตรา 241 ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. นำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสิ่งใด ๆ อันเป็นของปลอมตามมาตรา 240 หรือของแปลงตามมาตรา 241

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)

7. ความผิดฐานมิไว้เพื่อนำออกใช้ซึ่งเงินตราปลอมหรือเงินตราแปลง
มาตรา 244 ผู้ใดมิไว้เพื่อนำออกใช้ซึ่งสิ่งใด ๆ อันตนได้มา
โดยรู้ว่าเป็นของปลอมตามมาตรา 240 หรือของแปลงตามมาตรา 241
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่น
บาทถึงสามแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. มีไว้

3. สิ่งใด ๆ อันตนได้มาโดยรู้ว่าเป็นของปลอมตาม

มาตรา 240 หรือของแปลงตามมาตรา 241

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อนำออกใช้

8. ความผิดฐานนำออกใช้ซึ่งเงินตราปลอมหรือเงินตราแปลง

มาตรา 245 ผู้ใดได้มาซึ่งสิ่งใด ๆ โดยไม่รู้ว่าเป็นของปลอมตามมาตรา 240 หรือของแปลงตามมาตรา 241 ถ้าต่อมารู้ว่า เป็นของปลอมหรือของแปลงเช่นว่านั้น ยังฉิ้นำออกใช้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดได้มาซึ่งสิ่งใด ๆ โดยไม่รู้ว่าเป็นของปลอมตามมาตรา 240 หรือของแปลงตามมาตรา 241 ถ้าต่อมารู้ว่าเป็นของปลอมหรือของแปลงเช่นนั้น

2. ยังขึ้นนำออกใช้

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมถึงเห็นผล)

9. ความผิดฐานทำเครื่องมือสำหรับปลอมแปลงเงินตรา

มาตรา 246 ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงเงินตราไม่ว่าจะเป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตร หรือสิ่งใด ๆ ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือสำหรับปลอมหรือแปลงพันธบัตรรัฐบาลหรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ๆ ... ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงเงินตรา

ไม่ว่าจะเป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตร หรือสิ่งใด ๆ ซึ่งรัฐบาล
ออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือสำหรับปลอมหรือแปลง
พันธบัตรรัฐบาลหรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ๆ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

10. ความผิดฐานมีเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมแปลงเงินตราเพื่อใช้

มาตรา 246 ผู้ใด..มีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นว่านั้น เพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. มีเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงเงินตรา

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)

2. เพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง

11. ความผิดฐานทำบัตรหรือมีลักษณะและขนาดคล้ายคลึงกับเงินตรา

มาตรา 249 ผู้ใดทำบัตรหรือโลหะธาตุอย่างใด ๆ ให้มีลักษณะและขนาดคล้ายคลึงกับเงินตรา ไม่ว่าจะเป็หนี้ยญกระษาปณ์ ธนบัตรหรือสิ่งใด ๆ ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือพันธบัตรรัฐบาล หรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบียพันธบัตรนั้น ๆ ... ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำบัตรหรือโลหะธาตุอย่างใด ๆ ให้มีลักษณะและขนาดคล้ายคลึงกับเงินตรา ไม่ว่าจะเป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตรหรือสิ่งใด ๆ ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือพันธบัตรรัฐบาล หรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ๆ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

12. ความผิดฐานจำหน่ายบัตรที่มีลักษณะและขนาดคล้ายคลึงกับ เงินตรา

มาตรา 249 ผู้ใด..จำหน่ายบัตรหรือโลหะธาตุเช่นว่านั้น
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการจำหน่ายบัตรหรือโลหะธาตุดังกล่าวในวรรคแรก
เป็นการจำหน่ายโดยการนำออกใช้ดังเช่นสิ่งใด ๆ ที่กล่าวในวรรค
แรก ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน
หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. จำหน่าย

3. บัตรหรือโลหะธาตุที่ถูกทำขึ้น ให้มีลักษณะและขนาด คล้ายคลึงกับเงินตรา ไม่ว่าจะเป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตรหรือสิ่งใด ๆ ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือพันธบัตร รัฐบาล หรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ๆ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

ครั้งที่ 12

บทที่ 14

ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา แสตมป์และตัว

1. ความผิดฐานปลอมดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดิน หรือพระ ปรมาภิไธย

มาตรา 250 ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตราแผ่นดิน รอยตรา
แผ่นดิน หรือพระปรมาภิไธย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึง
ยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดิน หรือ
พระปรมาภิไธย

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

2. ความผิดฐานปลอมดวงตราหรือรอยตราของทบวง การเมือง ขององค์การสาธารณะ หรือของเจ้าพนักงาน

มาตรา 251 ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตราหรือรอย
ตราของทบวงการเมือง ขององค์การสาธารณะ หรือของเจ้า
พนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และ
ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำปละมขึ้นซึ่งควงตราหรือรอยตราของทบวง
การเมือง ขององค์การสาธารณะ หรือของเจ้าพนักงาน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ ฐู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

3. ความผิดฐานใช้ดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดินหรือพระ ปรมาภิไธยปลอม

มาตรา 252 ผู้ใดใช้ดวงตรา รอยตราหรือพระ
ปรมาภิไธยดังกล่าวมาในมาตรา 250 หรือมาตรา 251 อันเป็น
ดวงตรา รอยตราหรือพระปรมาภิไธยที่ทำปลอมขึ้น ต้อง
ระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ใ้

3. ดวงตรา รอยตราหรือพระปรมาภิไธยดังกล่าวมา
ในมาตรา 250 หรือมาตรา 251 อันเป็นดวงตรา รอยตรา
หรือพระปรมาภิไธยที่ทำปลอมขึ้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ ฐู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

4. ความผิดฐานใช้ดวงตราหรือรอยตราอันแท้จริงโดยมิชอบ

มาตรา 253 ผู้ใดได้มาซึ่งดวงตราหรือรอยตราดังกล่าว
ในมาตรา 250 หรือมาตรา 251 ซึ่งเป็นดวงตราหรือรอยตรา
อันแท้จริง และใช้ดวงตราหรือรอยตรานั้น โดยมิชอบใน
ประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวาง
โทษสองในสามส่วนของโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรา 250 หรือ
มาตรา 251 นั้น

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดได้มาซึ่งดวงตราหรือรอยตราดังกล่าวในมาตรา 250 หรือมาตรา 251 ซึ่งเป็นดวงตราหรือรอยตราอันแท้จริง และ
2. ใช้ดวงตราหรือรอยตรานั้นโดยมิชอบ
3. ในประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

5. ความผิดฐานนำเข้าซึ่งดวงตราหรือรอยตราแผ่นดิน พระ
ปรมาภิไธยหรือดวงตราหรือรอยตราทบวงการเมือง องค์การ
สาธารณะหรือเจ้าพนักงานอันเป็นของปลอมหรือของแปลง

มาตรา 255 ผู้ใดนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งดวงตราแผ่นดิน
รอยตราแผ่นดิน พระปรมาภิไธย ดวงตราหรือรอยตราของทบวง
การเมือง ขององค์การสาธารณะ หรือของเจ้าพนักงาน ...ซึ่งระบุไว้
ในมาตรา 250 มาตรา 251 .. อันเป็นของปลอม หรือของแปลง ต้อง
ระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท
ถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. นำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดิน พระปรมาภิไธย ดวงตราหรือรอยตราของทบวงการเมืองขององค์การสาธารณะ หรือของเจ้าพนักงาน ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 250 หรือ มาตรา 251 อันเป็นของปลอม หรือของแปลง

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

6. ความผิดฐานปลอมแสตมป์

มาตรา 254 ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งแสตมป์รัฐบาล ซึ่งใช้สำหรับการไปรษณีย์ การภาษีอากรหรือการเก็บค่าธรรมเนียม เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำปลอมขึ้นซึ่งแสตมป์รัฐบาล ซึ่งใช้สำหรับการไปรษณีย์ การภาษีอากรหรือการเก็บค่าธรรมเนียม

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง

7. ความผิดฐานแปลงเสตมภ์

มาตรา 254 ผู้ใดแปลงเสตมภ์รัฐบาลซึ่งใช้ในการเชื่อนว่านั้นให้ผิดไปจากเดิม เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อนว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. แปลงเสตมปรัฐบาลซึ่งใช้ในการเซ็นว่านั้นให้ผิดไป

จากเดิม

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง

8. ความผิดฐานนำเข้าซึ่งแสตมป์อันเป็นของปลอมหรือของ แปลง

มาตรา 255 ผู้ใดนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่ง...แสตมป์ซึ่ง
ระบุไว้ใน...มาตรา 254 อันเป็นของปลอม หรือของแปลง ต้อง
ระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่น
บาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. นำเข้าในราชอาณาจักรแสตมป์ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 254

อันเป็นของปลอม หรือของแปลง

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือย่อมนឹងเห็นผล)

9. ความผิดฐานลบแสดมภ์เพื่อให้ใช้ได้อีก

มาตรา 256 ผู้ใดลบ ถอนหรือกระทำด้วย
ประการใด ๆ แก่แสดมภ์รัฐบาลซึ่งระบุไว้ในมาตรา 254
และมีเครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใดแสดงว่าใช้
ไม่ได้แล้ว เพื่อให้ใช้ได้อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
สามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ลบ ถอนหรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่เสตมป์
รัฐบาลซึ่งระบุไว้ในมาตรา 254 และมีเครื่องหมายหรือการกระทำ
อย่างใดแสดงว่าใช้ไม่ได้แล้ว

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ใช้ได้อีก

10. ความผิดฐานใช้แสตมป์ปลอมหรือแปลงหรือแสตมป์ที่ใช้แล้ว แล้วที่ทำให้ใช้ได้อีก

มาตรา 257 ผู้ใดใช้ ขาย เสนอขาย แลกเปลี่ยน หรือเสนอ
แลกเปลี่ยนซึ่งแสตมป์อันเกิดจากการกระทำความผิดในมาตรา
254 หรือมาตรา 256 ไม่ว่าการกระทำตามมาตรานั้น ๆ จะได้
กระทำความผิดในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
สามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ใช้ ขาย เสนอขาย แลกเปลี่ยน หรือเสนอแลกเปลี่ยนซึ่ง
แสตมป์อันเกิดจากการกระทำความผิดในมาตรา 254 หรือมาตรา
256 ไม่ว่าการกระทำตามมาตรานั้น ๆ จะได้กระทำภายในหรือ
นอกราชอาณาจักร

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

11. ความผิดฐานทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงทรัพย์

มาตรา 261 ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงสิ่งใด ๆ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 254 ... ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงสิ่งใด ๆ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 254

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

12. ความผิดฐานมีเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงแสตมป์

มาตรา 261 ผู้ใดมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นว่านั้นเพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. มีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นว่านั้น

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)
2. เพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง

13. ความผิดฐานปลอมตัวโดยสาร

มาตรา 258 ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งตัวโดยสารซึ่งใช้ในการขนส่ง
สาธารณะ ... ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่น
บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ทำปลอมขึ้นซึ่งตัวโดยสารซึ่งใช้ในการขนส่งสาธารณะ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอม
เล็งเห็นผล)

14. ความผิดฐานแปลงตัวโดยสาร⁺

มาตรา 258 ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งตัวโดยสารซึ่งใช้ในการขนส่ง
สาธารณะ หรือแปลงตัวโดยสารซึ่งใช้ในการขนส่งสาธารณะให้ผิดไป
จากเดิม เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง หรือลบ ถอน หรือกระทำ
ด้วยประการใด ๆ แก่ตัวเช่นนั้น ซึ่งมีเครื่องหมายหรือการกระทำ
อย่างใด แสดงว่าใช้ไม่ได้แล้วเพื่อให้ใช้ได้ อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่
เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. แปลงตัวโดยสารซึ่งใช้ในการขนส่งสารณะให้ผิดไป

จากเดิม

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง

15. ความผิดฐานลบตัวโดยสารเพื่อให้ใช้ได้อีก

มาตรา 258 ผู้ใด...ลบ ถอน หรือกระทำความด้วยประการใด ๆ แก่ตัวเช่นนั้น ซึ่งมีเครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด แสดงว่า ใช้ไม่ได้แล้วเพื่อให้ใช้ได้ อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ลบ ถอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่ตัวเช่นนั้น
ซึ่งมีเครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด แสดงว่าใช้ไม่ได้แล้ว

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อ
ผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ใช้ได้อีก

16. ความผิดฐานปลอมตัวผ่านประตู⁺

มาตรา 259 ถ้าการกระทำตามมาตรา 258 เป็นการกระทำเกี่ยวกับตัวที่จำหน่ายแก่ประชาชนเพื่อผ่านเข้าสถานที่ใด ๆ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำปละมขึ้นซึ่งตัวที่จำหน้ายแก่ประชาชนเพื่อผ่านเข้า
สถานที่ใด ๆ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ ฐู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

17. ความผิดฐานแปลงตัวผ่านประตู⁺

มาตรา 259 ถ้าการกระทำตามมาตรา 258 เป็นการกระทำเกี่ยวกับตัวที่จำหน่ายแก่ประชาชนเพื่อผ่านเข้าสถานที่ใด ๆ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. แปลงตัวที่จำหน่ายแก่ประชาชนเพื่อผ่านเข้าสถานที่ใด ๆ
ให้ผิดไปจากเดิม

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อ
ผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง

18. ความผิดฐานหลบตัวผ่านประตูเพื่อให้ใช้ได้อีก

มาตรา 259 ถ้าการกระทำตามมาตรา 258 เป็นการกระทำเกี่ยวกับตัวที่จำหน่ายแก่ประชาชนเพื่อผ่านเข้าสถานที่ใด ๆ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ลบ ถอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่ตัวที่
จำหน่ายแก่ประชาชนเพื่อผ่านเข้าสถานที่ใด ๆ ซึ่งมี
เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด แสดงว่าใช้ไม่ได้แล้ว

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิด
นั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ใช้ได้อีก

19. ความผิดฐานใช้ตัวปลอมหรือแปลงหรือตัวที่ใช้แล้วที่ทำให้ ใช้ได้อีก

มาตรา 260 ผู้ใดใช้ ขาย เสนอขาย แลกเปลี่ยนหรือเสนอ
แลกเปลี่ยนซึ่งตัวอันเกิดจากการกระทำความดังกล่าวในมาตรา 258
หรือมาตรา 259 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่
เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ใช้ ขาย เสนอขาย แลกเปลี่ยนหรือเสนอแลกเปลี่ยนซึ่งตัว
อันเกิดจากการกระทำดังกล่าวในมาตรา 258 หรือมาตรา 259

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

20. ความผิดฐานทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมแปลงตัว⁺

มาตรา 261 ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอม
หรือแปลงสิ่งใด ๆ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 254 มาตรา 258 หรือ
มาตรา 259 ...ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่
เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงสิ่งใด ๆ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 254 มาตรา 258 หรือมาตรา 259

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

21. ความผิดฐานมีเครื่องมือหรือวัตถุเพื่อใช้ในการปลอมแปลง ตัว

มาตรา 261 ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงสิ่งใด ๆ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 254 มาตรา 258 หรือมาตรา 259 หรือมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นว่านั้นเพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. มีเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงสิ่งใด ๆ

ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 254 มาตรา 258 หรือมาตรา 259

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง

ครั้งที่ 13 - 14

บทที่ 15

ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร

1. ความผิดฐานปลอมเอกสาร

มาตรา 264 ผู้ใดทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่
ส่วนหนึ่งส่วนใด เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วย
ประการใด ๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอม หรือลง
ลายมือชื่อปลอมในเอกสาร โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหาย
แก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่า
เป็นเอกสารที่แท้จริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเอกสาร
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำ

2.1 ทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด หรือ

2.2 เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือ

2.3 ประทับตราปลอม หรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร

3. โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. ถ้าได้กระทำเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง

2. ความผิดฐานกรอกข้อความในกระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่น

มาตรา 264 วรรคสองผู้ใดกรอกข้อความลงในแผ่นกระดาษหรือวัตถุอื่นใด ซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่น โดยไม่ได้รับความยินยอม หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้อื่นนั้น ถ้าได้กระทำเพื่อนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน ให้ถือว่าผู้นั้นปลอมเอกสาร ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กรอกข้อความโดยไม่ได้รับความยินยอม หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้อื่นนั้น ลงใน
3. แผ่นกระดาษหรือวัตถุอื่นใด ซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่น เพื่อนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน

- **การทำเอกสารปลอม**

ตามมาตรา 264 แบ่งออกเป็น 2 กรณี

1. ทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด การปลอมลักษณะนี้ **อาจจะมีเอกสารที่แท้จริงหรือไม่ก็ได้**
2. ทำเอกสารปลอม โดยการเติม หรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใดๆ **ในเอกสารที่แท้จริง** การปลอมลักษณะนี้ ต้องกระทำต่อเอกสารที่แท้จริง **จึงต้องมีเอกสารที่แท้จริง** มีลักษณะการทำเอกสารที่แท้จริงให้ผิดไปจากเดิม

คำว่า “เอกสาร” ตามมาตรา 1 (7)

หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งทำให้ปรากฏ
ความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผัง หรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็น
โดยวิธีพิมพ์ถ่ายภาพ หรือวิธีอื่นใดอันเป็นหลักฐานแห่ง
ความหมายนั้น

ดังนั้น เอกสารจะมีขึ้นในรูปใดๆ ก็ได้ การปลอมเอกสารจึง
‘ไม่ต้องมีเอกสารที่แท้จริงอยู่ก่อน’ (ฎ.4495/2548)

- ข้อสังเกต

1. การทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใดเป็นการทำเอกสารไม่แท้จริงขึ้นกล่าวคือ เป็นเอกสารซึ่งมีลักษณะเป็นเท็จในตัวเอง โดยเป็นการหลอกลวงในตัวผู้ทำเอกสารจึงไม่จำเป็นต้องมีเอกสารที่แท้จริง (ฎ.4073/2545)

และไม่ต้องทำให้เหมือนเอกสารที่แท้จริงก็เป็นการปลอมเอกสารได้ เช่น ปลอมหนังสือลาออกหรือหนังสือแต่งตั้งของผู้อื่น หรือหลอกลวงว่าตนเป็นอีกคนหนึ่งแล้วทำสัญญาในนามของบุคคลอื่นนั้นเพื่อให้คู่สัญญาเข้าใจว่าตนเป็นบุคคลที่ระบุชื่อ เป็นความผิดฐานปลอมเอกสาร (ฎ.1895/2546)

2. องค์ประกอบความผิดฐานปลอมเอกสาร จะต้องเป็นการปลอมเอกสารของผู้อื่น ดังนี้ ถ้าจำเลยทำเอกสารในนามของจำเลยโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ของจำเลยเอง แม้เอกสารนั้นจะไม่ใช่ความจริง ก็เป็นเพียงแต่เอกสารเท็จ ไม่เป็นความผิดฐานปลอมเอกสาร และใช้เอกสารปลอม (ฎ.6509/2549)

3. แกล้งทำสัญญากู้เงินกันโดยไม่เป็นหนี้กันจริง เพื่อโกง
เจ้าหนี้ ดังนี้ ไม่เป็นการปลอมเอกสารของผู้ใด คงเป็นเอกสารเท็จ ไม่
ผิดฐานปลอมเอกสาร (ฎ.654/2480)

แต่การทำเอกสารขึ้นโดยไม่มีอำนาจกระทำ เป็นความผิดฐาน
ปลอมเอกสาร (ฎ.5599/2541)

แม้ข้อความในเอกสารจะตรงกับความจริง ก็เป็นความผิดฐาน
ปลอมเอกสารได้ (ฎ.795/2518(ป.))

4. จำเลยลงลายมือชื่อของจำเลยเอง เพื่อลงบุคคลอื่นว่า เป็นลายมือชื่อของผู้มีอำนาจกระทำการ เป็นความผิดฐานปลอม เอกสาร (ฎ.2022/2531)

5. เอกสารที่จำเลยทำขึ้นในอำนาจหน้าที่ของจำเลย แม้ ข้อความจะไม่ตรงกับความจริงก็ไม่ใช่เอกสารปลอม แต่อย่างไรก็ตามถ้าเอกสารนั้นได้ทำขึ้นเสร็จสมบูรณ์แล้ว และได้ส่งมอบให้ผู้มีสิทธิไปแล้ว จำเลยย่อมหมดอำนาจที่จะแก้ไขได้ การแก้ไขในภายหลังนี้เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารได้ (ฎ.584/2508)

6. เอกสารที่ทำจนเสร็จสมบูรณ์แล้ว มีการตกเติมแก้ไข
ข้อความในเอกสารนั้นอีก เป็นการปลอมเอกสาร
เช่น บันทึกการจับกุมที่ลงลายมือชื่อเจ้าพนักงานและ
ผู้ต้องหาแล้ว ผู้ที่ทำบันทึกการจับกุมเติมข้อความว่าผู้ต้องหาให้การ
รับสารภาพ เป็นการปลอมโดยการเติมข้อความในเอกสารที่แท้จริง
เป็นความผิดตามมาตรา 161 (ฎ.496-497/2542)

7. การแก้ไขเอกสารที่ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการของ
จำเลย ซึ่งมีอำนาจทำเอกสารนั้นก่อนส่งมอบให้ผู้มีสิทธิไป ไม่เป็น
การปลอมเอกสาร (ฎ.197/2508)

8. จำเลยเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ตรวจสอบ และรวม
คะแนนในการสอบแข่งขันเข้ารับราชการ ได้ช่วยเหลือผู้เข้าสอบ
โดยตั้งโปรแกรมส่งเครื่องคอมพิวเตอร์พิมพ์คะแนนของผู้เข้าสอบ
ให้มีคะแนนสูงขึ้นและผ่านการสอบ มีความผิดฐานปลอมเอกสาร
ตามมาตรา 161 และ 265 (ฎ.265/2543)

9. ปลอมลายมือชื่อของผู้อื่น แม้ผู้นั้นจะไม่มีตัวตนก็เป็น
การปลอมเอกสาร (ฎ.728-729/2501)

10. ลูกหนี้แก้ไขหลักฐานชำระหนี้ที่เจ้าหนี้ออกให้ โดยให้มี
จำนวนมากกว่าจำนวนที่ลูกหนี้ชำระจริง เป็นการปลอมเอกสาร
(ฎ.825/2506)

11. การลบข้อความในเอกสารออกบางส่วนเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใด
หลงเชื่อว่ามีเฉพาะข้อความตามเอกสารที่ยังคงเหลืออยู่เท่านั้น **เป็น**
การตัดทอนหรือแก้ไขด้วยประการใดๆ ในเอกสารที่แท้จริง

เช่น เอกสารมีสัญญากู้เงินและบันทึกการชำระหนี้อยู่ด้วยกัน
การที่จำเลยลบบันทึกการชำระหนี้ออก ทำให้เหลือเฉพาะหลักฐาน
การกู้เงินเท่านั้น เป็นการปลอมเอกสารและทำลายเอกสาร ตาม
มาตรา 264, 188 (ฎ.305/2508(ป.))

12. ถ้าเป็นการ**ลบข้อความทั้งหมด** ไม่มีข้อความเหลืออยู่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ไม่เป็นการปลอมเอกสาร เช่น การขูดลบเครื่องหมายเลขทะเบียนอาวุธปืนออกทั้งหมด เป็นการทำลายเอกสาร ไม่ครบองค์ประกอบความผิดฐานปลอมเอกสาร (ฎ.6266/2545)

13. **การเขียนกากบาทลงในเอกสาร** ไม่ถือว่าเป็นการปลอมเอกสาร (ฎ.255/2507)

14. การที่จำเลยทำสำเนาเอกสารโดยปกปิดข้อเท็จจริง
บางอย่างไว้ แต่ไม่ทำให้เนื้อความในเอกสารนั้นมีความหมายเป็น
อย่างอื่น หรือเพิ่มเติมเนื้อความใหม่ ถือไม่ได้ว่าเป็นการตัดทอน
ข้อความในเอกสาร ไม่มีความผิดฐานปลอมเอกสาร (ฎ.4582/2543)

15. จำเลยนำแผ่นป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีที่แท้จริง
นำไปติดกับรถยนต์คันอื่นที่ไม่ได้เสียภาษี ไม่เป็นความผิดฐานใช้
เอกสารปลอม (ฎ.1347/2541)

แต่การที่จำเลยนำแผ่นป้ายแสดงการเสียภาษีรถยนต์และ
แผ่นป้ายประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถของรถยนต์คันหนึ่งไป
ถ่ายสำเนาเอกสาร ไปติดที่รถยนต์อีกคันหนึ่งที่มีลักษณะให้หลงเชื่อ
ว่าเป็นเอกสารที่แท้จริงซึ่งแสดงว่ารถยนต์คันนั้นได้เสียภาษีและได้ทำ
ประกันภัยแล้ว ดังนี้ แม้จะไม่ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความใดๆ ก็เป็น
การปลอมเอกสารทั้งฉบับแล้ว (ฎ.2463/2548)

16. การแอบอ้างว่าเป็นบุคคลอื่นแล้วมาเบิกความต่อศาล และลงชื่อในคำเบิกความ เป็นความผิดฐานเบิกความเท็จและปลอมเอกสาร (ฎ.561/2508)

17. **ภาพถ่ายไม่ทำให้ปรากฏความหมาย** จึงไม่เป็นเอกสาร ตามคํานิยามมาตรา 1(7) การที่จำเลยเอาภาพถ่ายใบหน้าของจำเลยไปปิดในภาพถ่ายในการรับปริญญาบัตรของผู้อื่น ไม่เป็นความผิดฐานปลอมเอกสาร (ฎ.1530/2522) แต่การเอาภาพถ่ายของตนไปปิดไว้แทนภาพถ่ายของคนอื่นในเอกสารที่ระบุว่าเป็นของผู้อื่น เช่น หนังสือเดินทางหรือบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อให้ผู้ที่พบเห็นเข้าใจว่าเป็นภาพถ่ายของผู้ที่มีชื่อในเอกสารนั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งเพื่อให้เข้าใจว่าตนคือผู้ที่มีชื่อในเอกสารนั้น มีความผิดฐานปลอมเอกสารได้ (ฎ.4766/2538)

18. จำเลยทำบัตรประชาชนปลอมขึ้น แม้จะเป็นเพียงภาพถ่าย เอกสาร(สี) แต่การกระทำของจำเลยมีลักษณะเพื่อการใช้อย่างบัตรประชาชนฉบับที่แท้จริง มีความผิดฐานปลอมเอกสารราชการ

แต่ถ้าเอกสารนั้นเป็นเอกสารของจำเลยเองและมีรูปของจำเลยเองอยู่แล้ว การที่จำเลยนำภาพถ่ายของตนเองมาปิดทับลงในเอกสารดังกล่าว ไม่เป็นการทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ไม่ผิดฐานปลอมเอกสารราชการหรือใช้เอกสารราชการปลอม (ฎ.213/2539)

- โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

องค์ประกอบประการหนึ่งของความผิดฐานปลอมเอกสารคือน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนด้วย ถ้าการกระทำของจำเลยไม่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน จำเลยก็ไม่มีความผิด (ฎ.734/2530)

องค์ประกอบที่ว่า “โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน” ไม่ใช่การกระทำโดยแท้ และไม่ใช่เจตนาพิเศษ เป็นพฤติการณ์ประกอบกรกระทำ ซึ่งอาจยังไม่เกิดความเสียหายขึ้นจริงก็ได้

ส่วนข้อที่ว่า “ได้กระทำเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริงนั้น” เป็นเจตนาพิเศษ แม้จะยังไม่นำเอกสารไปแสดงแก่ผู้ใด ก็ครบองค์ประกอบความผิดแล้ว (ฎ.769/2540)

- ความผิดฐานปลอมเอกสารตามมาตรา 264 วรรคสอง

เป็นการกรอกข้อความลงในแผ่นกระดาษหรือวัตถุอื่นใดที่มีลายมือชื่อของผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอม หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้อื่น และทำเพื่อนำไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น

- ข้อสังเกต

1. การกรอกข้อความในเอกสารที่มีลายมือชื่อของผู้อื่น จะ
เป็นความผิดก็ต่อเมื่อ **ไม่ได้รับความยินยอมหรือฝ่าฝืนคำสั่งของ
เจ้าของลายมือชื่อ**

เช่น มีการกู้เงินกัน 20,000 บาท ผู้กู้ลงลายมือชื่อไว้ใน
แบบฟอร์มสัญญากู้ที่ยังไม่ได้กรอกข้อความ มอบให้ผู้ให้กู้ไปกรอก
ข้อความเอง ถ้าผู้ให้กู้กรอกจำนวนเงินตรงกับที่กู้กันจริง คือ 20,000
บาท ก็ไม่เป็นการปลอมเอกสาร ตามมาตรา 264 วรรคสอง แต่ถ้า
ผู้ให้กู้ไปกรอกว่ากู้เงินกันมากกว่า 20,000 บาท โดยฝ่าฝืนความ
ยินยอมของผู้กู้ เป็นการปลอมเอกสาร ตามมาตรา 264 วรรคสองนี้

2. ถ้าข้อความในเอกสารที่มีลายมือชื่อของผู้อื่นนั้นตรงตามที่ตกลงกัน ไม่อาจเกิดความเสียหายแก่ผู้ใด ไม่ผิด มาตรา 264 วรรคสอง (ฎ.2317/2543)

3. แม้ข้อความที่กรอกจะฝ่าฝืนความยินยอมของเจ้าของลายมือชื่อ แต่ถ้าไม่เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลายมือชื่อหรือผู้อื่น ก็ไม่เป็นความผิด (ฎ.2481/2528)

4. ถ้าผู้มอบอำนาจเพียงแต่ลงชื่อในหนังสือมอบอำนาจ โดยมอบหมายให้ผู้รับมอบอำนาจกรอกข้อความเอง แต่ผู้มอบอำนาจตายเสียก่อนมีการกรอกข้อความ การมอบอำนาจจะจับ ผู้รับมอบอำนาจ ไม่มีสิทธิดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายแล้ว

ดังนั้น ถ้าผู้รับมอบอำนาจกรอกข้อความในหนังสือมอบอำนาจ แม้จะตรงตามความประสงค์ของผู้มอบอำนาจก็เป็นความผิด มาตรา 264 วรรคสอง (ฎ.6898/2539)

3. ความผิดฐานปลอมเอกสารสิทธิหรือเอกสารราชการ

มาตรา 265 ผู้ใดปลอมเอกสารสิทธิ หรือเอกสารราชการ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

“เอกสารสิทธิ” หมายความว่า เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ
เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ

“เอกสารราชการ” หมายความว่า เอกสารซึ่งเจ้าพนักงานได้ทำขึ้น
หรือรับรองในหน้าที่ และให้หมายความรวมถึงสำเนาเอกสารนั้นๆ ที่เจ้า
พนักงานได้รับรองในหน้าที่ด้วย

เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อสิทธิ

1. **เช็ค**เป็นเอกสารอันก่อให้เกิดสิทธิในการรับเงินจากธนาคาร จึงเป็นเอกสารสิทธิตามมาตรา 1 (9) ฎ. 9042 - 9043/2547

2. **ใบถอนเงิน**ที่จำเลยทำปลอมขึ้นและนำไปใช้ถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของผู้เสียหาย เป็นหลักฐานที่ใช้แสดงว่าผู้เสียหายได้ถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารไปแล้ว เป็นเอกสารอันก่อให้เกิดสิทธิในการรับเงินจากธนาคาร จึงเป็นเอกสารสิทธิตามมาตรา 1(9) ฎ.10385/2546

3 **ตัวเครื่องบิน**ที่มีมูลค่าหรือราคาตามที่ปรากฏในตัวที่ผู้มีชื่อในตัวมีสิทธิที่จะใช้โดยสารเครื่องบินจึงเป็นเอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อซึ่งสิทธิตามมาตรา**1(9)**เป็นเอกสารสิทธิ ฎ 508/2538

4 **สมุดคู่ฝากบัญชีเงินฝากพิเศษ**มีข้อความแสดงว่าผู้ฝากได้ฝากเงินไว้ที่ธนาคารย่อมเป็นหลักฐานแห่งการก่อตั้งสิทธิแก่ผู้ฝากที่จะเรียกถอนเงินฝากคืนหาใช่เพียงแต่แสดงรายการการฝากเงินและชื่อผู้ฝากไม่ จึงเป็นเอกสารสิทธิ ฎ. 2599/2534

เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการระงับสิทธิ

1. **ใบเสร็จรับเงิน**ค่าเช่าบ้านเป็นหลักฐานแห่งการระงับซึ่งสิทธิของผู้ให้เช่า
จึงเป็นเอกสารสิทธิตามมาตรา 1(9) ฎ.6154/2540
2. **ใบกำกับภาษี**เป็นหลักฐานแสดงว่าผู้ขายได้เรียกเก็บภาษีจากผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ซื้อเครื่องยนต์แล้ว บริษัท พ. ไม่มีสิทธิเรียกเก็บภาษีจากผู้เสียหาย
อีกจึงเป็นหลักฐานแห่งการระงับไปซึ่งสิทธิ เป็นเอกสารสิทธิ ฎ.10959/2553
3. **สำเนารายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น**ซึ่งทำปลอมขึ้นโดยระบุให้
จำเลยผู้เดียวมีอำนาจลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัทลงชื่อผูกพันบริษัทเป็น
หลักฐานเพื่อระงับสิทธิของโจทก์ร่วม ในการร่วมลงลายมือชื่อผูกพันบริษัท จึงเป็น
เอกสารสิทธิตามมาตรา 1(9) ฎ.394/2544

กรณีที่มีใช้เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือ
ระงับซึ่งสิทธิ จึงมีใช้เอกสารสิทธิ

1. คำรับรองการชี้แนวเขตที่ดินเป็นแบบพิมพ์ของทางราชการ มีไว้สำหรับ
ให้ผู้ครอบครองทำประโยชน์ที่ดินนำไปกรอกข้อความและลงลายมือชื่อแสดงว่าตน
ครอบครองที่ดินมีอาณาเขตเท่าใด และนำไปประกอบเอกสารอื่นเพื่อให้เจ้า
พนักงานกรมส่งเสริมสหกรณ์จัดรูปที่ดินและทำระวางแผนที่ เอกสารดังกล่าวจึง
มีใช้เป็นเอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่ง
สิทธิตามมาตรา 1 (9) ไม่เป็นเอกสารสิทธิ ฎ.21841/2556

2. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1762/2552 ใบสั่งซื้อสินค้าเป็นเพียงคำเสนอ
ที่จะซื้อสินค้าของโจทก์เท่านั้น ใบสั่งซื้อสินค้าจึงมีใช้เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการ
ก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ มีใช้เอกสารสิทธิตามความใน ป.อ.
มาตรา 1 (9)

3. **หนังสือมอบอำนาจ** เป็นเพียงเอกสารซึ่งบุคคลหนึ่งเป็นผู้มอบอำนาจ มอบหมายให้บุคคลอีกคนหนึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจ ให้มีอำนาจจัดการทำนิติกรรมแทน มิได้เป็นเอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ จึงไม่เป็นเอกสารสิทธิตามมาตรา 1 (9) ฎ.3448/2551

4. **ใบบันทึกการขายดังกล่าว** ยังมิได้ลงข้อมูลของร้านค้า จำนวนเงินรหัสอนุมัติ วงเงิน วันที่ทำรายการและหมายเลขหนังสือเดินทาง ยังไม่สามารถนำไปเรียกเก็บเงินได้ จึงมิใช่เอกสารแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ ถือไม่ได้ว่าเป็น เอกสารสิทธิ ฎ.37/2543

5. **คำร้องทุกข์มิใช่เอกสารสิทธิ** ตามความหมายแห่งประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 1(9) ดังนั้นไม่ว่าจำเลยจะมีเจตนาทุจริตหลอกลวงผู้เสียหายให้ถอนคำร้องทุกข์หรือไม่ก็ตาม ก็ไม่อาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 341 ได้ ฎ.2720/2535

4. ความผิดฐานปลอมเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการและเอกสารที่สำคัญอื่น

มาตรา 266 ผู้ใดปลอมเอกสารดังต่อไปนี้

- (1) เอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ
- (2) พินัยกรรม
- (3) ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ หรือใบสำคัญของใบหุ้นหรือใบหุ้นกู้
- (4) ตั๋วเงิน หรือ
- (5) บัตรเงินฝาก

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

เอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 15544/2553 **ใบรับเงินค่านำหมาย**ที่จำเลยปลอมขึ้น และนำไปใช้ขอรับเงินค่านำหมายจากผู้เสียหาย เป็นหลักฐานที่ใช้แสดงว่าจำเลยได้ชำระค่าป่วยการและค่าพาหนะให้แก่เจ้าพนักงานในการนำส่งหมายเรียกพยานโจทก์และหมายเรียกจำเลยที่ 1 ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2502) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พุทธศักราช 2477 ข้อ 5 ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้น จึง**เป็นเอกสารที่เป็นหลักฐานระงับซึ่งสิทธิที่ศาลชั้นต้นจะเรียกเงินค่านำหมายจากผู้เสียหาย จึงเป็นเอกสารสิทธิตาม ป.อ. มาตรา 1 (9) เมื่อเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารของศาลชั้นต้นโดยเจ้าพนักงานศาลเป็นผู้จัดทำขึ้น จึงเป็นเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ**

- ปลอมเอกสารสิทธิ เอกสารราชการหรือเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ (มาตรา 265, 266)

ปลอมเอกสารราชการ

การแก้ไขสำเนาเอกสารที่ถ่ายมาจากต้นฉบับ เพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าสำเนาดังกล่าวมีข้อความตรงกับต้นฉบับเป็นการปลอมเอกสาร แม้ไม่ได้แก้ไขในต้นฉบับเอกสารซึ่งเป็นเอกสารที่แท้จริง ถ้าเป็นเอกสารราชการก็เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารราชการ (ฎ.1572/2549)

“เอกสารราชการ” ตามมาตรา 265

หมายถึง เอกสารของราชการไทยเท่านั้น (ฎ.5466/2533)

แต่อย่างไรก็ตาม การที่จำเลยประทับตราปลอมของด่าน
ตรวจคนเข้าเมืองในหนังสือเดินทางของต่างประเทศ ก็เป็นการ
ปลอมเอกสารราชการของเจ้าพนักงานด่านตรวจคนเข้าเมืองแล้ว
(ฎ.2328/2541)

- ข้อสังเกต

1. การทำเอกสารแบบฟอร์มเอกสารราชการ ถือว่าเป็นการปลอมเอกสารราชการแล้ว แม้ยังไม่กรอกข้อความลงไปก็เป็นการปลอมเอกสารราชการแล้ว (ฎ.2667/2536)

2. ความหมายของ “เอกสารราชการ” เป็นไปตามคำนิยาม มาตรา 1(8) ซึ่งหมายความว่า เอกสารซึ่งเจ้าพนักงานได้ทำขึ้นหรือรับรองในหน้าที่ และให้หมายความรวมถึงสำเนาเอกสารนั้นๆ ที่เจ้าพนักงานได้รับรองในหน้าที่ด้วย (ฎ.5969/2530)

3. แต่ถ้าเป็นเอกสารที่เจ้าพนักงานทำขึ้นเป็นส่วนตัว มิได้ทำในหน้าที่ราชการ ไม่เป็นเอกสารราชการ (ฎ.1112/2507)

4. ป้ายแสดงการประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถยนต์ เป็นเอกสารที่บริษัทประกันภัยออกให้ มิใช่เอกสารที่เจ้าพนักงานทำขึ้นหรือรับรองในหน้าที่ จึงมิใช่เอกสารราชการ (ฎ.22/2542)

หรือใบรับรองตรวจสภาพรถจากสถานตรวจสภาพรถเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งจากกรมขนส่งทางบก ไม่ใช่เอกสารราชการ (ฎ.6288/2545)

5. จำเลยรู้อยู่แล้วว่าอักษรเลขหมายที่พานท้ายป็นเป็นของ
ทำปลอมขึ้น เมื่อเจ้าพนักงานมาขอคืน จำเลยนำป็นดังกล่าว
ออกมาแสดงให้เจ้าพนักงานดูพร้อมใบอนุญาตของจำเลย ถือว่า
จำเลยได้ใช้หรืออ้างเอกสารปลอมตามมาตรา 268

6. แก้วไขสำเนา น.ส. 3 ก. นำมาถ่ายสำเนา แล้วปลอม
ลายมือเจ้าพนักงานว่ามีการรับรองสำเนาถูกต้อง มีความผิดฐาน
ปลอมเอกสารราชการ (ฎ.950/2537)

ปลอมเอกสารสิทธิ เอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ

ความหมายของ “เอกสารสิทธิ” ตามมาตรา 1(9) หมายถึง เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่ง สิทธิ

ข้อสังเกต

1. หนังสือมอบอำนาจให้ทำนิติกรรมแทนไม่เป็นเอกสารสิทธิ ในกรณีมอบอำนาจให้ไปติดต่อกับทางราชการ ก็ไม่เป็นเอกสารราชการ (ฎ.4381/2541)

2. แบบคำขอใช้บริการเงินด่วน (เอ.ที.เอ็ม) ที่จำเลยทำปลอมขึ้นนั้น ยังไม่แน่ว่าธนาคารจะอนุมัติหรือไม่ จึงไม่เป็นเอกสารสิทธิ จำเลยปลอมแบบคำขอใช้บริการและใช้เอกสารนั้น จึงไม่เป็นการปลอมเอกสารสิทธิและใช้เอกสารสิทธิปลอม (ฎ.2227/2547)

3. ส.ค.1 เป็นเอกสารสิทธิที่ผู้ครอบครองที่ดินทำขึ้นตาม ป.ที่ดิน จึงไม่เป็นเอกสารราชการ (ฎ.456/2506)

แต่ถ้าเป็นโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ถือว่าเป็นเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการด้วย (ฎ.1385/2522)

4. จำเลยทำหนังสือรับรองการทำประโยชน์และสัญญาขายฝาก
ปลอมขึ้น แล้วนำไปใช้ฉ้อโกงผู้เสียหายให้มอบเงินแก่จำเลยตามเอกสาร
ปลอมดังกล่าว อันเป็นความผิดตาม มาตรา 266, 268, 341 เป็นการ
กระทำความผิดเดียวผิดกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษบทหนัก ตามมาตรา
268 ประกอบมาตรา 266

5. สลากกินแบ่งของรัฐบาลเป็นเพียงเอกสารสิทธิ ไม่ใช่เอกสาร
สิทธิอันเป็นเอกสารราชการ (ฎ.557/2509)

6. ⁺ตัวเครื่อง⁺บินที่มีมูลค่าหรือราคาตามตัวเลขที่ปรากฏในตัว⁺ เป็น
ตัว⁺ที่ผู้มีชื่อในตัว⁺เท่านั้นที่สามารถใช้โดยสารได้ จึงเป็นเอกสารสิทธิ
(ฎ.1508/2538)

ปลอมเอกสารที่เป็นตัวเงิน

แบบพิมพ์เช็คที่ยังไม่มีการกรอกข้อความยังไม่เป็นเช็คหรือตัวเงินตามกฎหมาย การที่จำเลยกรอกรายการและลงลายมือชื่อจำเลยเป็นผู้ส่งจ่ายเองแล้วนำไปใช้ ไม่เป็นความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารปลอม (ฎ.1507/2514)

แต่การที่จำเลยนำแบบพิมพ์เช็คของผู้อื่นมาเติมข้อความ แล้วลงลายมือชื่อผู้อื่นเป็นผู้ส่งจ่าย เป็นการทำเอกสารปลอมขึ้นบางส่วน เป็นความผิดฐานปลอมตัวเงิน โดยไม่จำเป็นต้องปลอมขึ้นทั้งฉบับ (ฎ.9042-9043/2547)

5. ความผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความเท็จลงในเอกสารมหาชน

มาตรา 267 ผู้ใดแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. แจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน

3. โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

- ข้อสังเกต

1. การยื่นคำขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท โดยยื่นเอกสารการประชุมอันเป็นเท็จประกอบด้วย เป็นเหตุให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนให้ เป็นการแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนแล้ว (ฎ.1430/2537)

2. การเบิกความต่อศาล ไม่ใช่การแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความ ไม่ผิดตามมาตรา 267 (ฎ.561/2508)

3. การแจ้งความเท็จแก่เจ้าพนักงานที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ ไม่เป็นความผิดมาตรานี้ (ฎ.2839/2541)

4. เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ไม่จำเป็นต้องจดข้อความที่แจ้งด้วยตนเอง ก็เป็นความผิด (ฎ.2918/2535)

5. จำเลยไปแจ้งความเท็จว่า น.ส. 3 ของตนสูญหายเพื่อจะนำสำเนาบันทึกรายงานประจำวันไปขอออก น.ส. 3 ก. เป็นความผิดมาตรานี้ (ฎ.950/2537)

6. การแจ้งความเท็จ ต้องเป็นการแจ้งข้อเท็จจริงไม่เกี่ยวกับข้อกฎหมาย (ฎ.5600/2541)

7. คำขอออก น.ส. 3 ของจำเลยที่ยื่นต่อเจ้าพนักงาน เป็นเอกสารของจำเลยเอง มิใช่เอกสารราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน (ฎ.1050/2537)

แต่ภายหลังที่จำเลยยื่นคำขอแล้ว จำเลยได้ให้ถ้อยคำยืนยันตามคำขอนั้นลงในบันทึกของเจ้าพนักงานซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน หากเป็นเท็จ เป็นความผิดตามมาตรา 267 ได้ (ฎ.3978/2539)

8. ไปขอรับมรดกที่ดินโดยแจ้งแก่เจ้าพนักงานที่ดินว่า มี
ทายาทน้อยกว่าเป็นจริงและแจ้งด้วยว่าไม่มีพินัยกรรมอันเป็นเท็จ
เป็นความผิดตามมาตรา 267 **แม้ตามพินัยกรรมที่ดินจะมีได้ตกแก่
ทายาทอื่นนอกจากทายาทที่จำเลยระบุชื่อแก่เจ้าพนักงานก็ตาม**
(ฎ.2056/2514)

แต่ถ้าได้มีการร้องขอให้ศาลตั้งผู้จัดการมรดก โดยระบุว่าไม่มี
พินัยกรรมซึ่งเป็นความเท็จ ศาลเชื่อว่าเป็นความจริง จึงมีคำสั่งตั้ง
เป็นผู้จัดการมรดก ดังนั้นการที่ผู้จัดการมรดกไปขอให้เจ้าพนักงาน
โอนที่ดินให้ในฐานะผู้จัดการมรดก **ถือว่าเป็นการจัดการตามคำสั่ง
ศาล** ไม่เป็นความผิดมาตรา 267 (ฎ.44/2506)

- ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

1. จำเลยได้จดทะเบียนหย่าแล้ว มีผลเช่นเดียวกับไม่มีคู่สมรส ดังนี้ การที่จำเลยแจ้งต่อนายทะเบียนว่าตนเคยสมรสมาแล้วแต่ไม่เคยจดทะเบียนสมรส จึงไม่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ไม่เป็นความผิดตามมาตรา 137, 267 (ฎ.1237/2544)

2. บิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปแจ้งเกิดบุตรโดยใช้สกุลของบิดาเป็นคุณแก่มารดาและบุตร ไม่ทำให้มารดาเสียหาย ไม่เป็นความผิด ตามมาตรา 267 (ฎ.2696/2521)

6. ความผิดฐานใช้หรืออ้างเอกสารปลอมหรือเอกสารมหาชนที่ จดแจ้งเท็จ

มาตรา 268 ผู้ใดใช้หรืออ้างเอกสารอันเกิดจากการ
กระทำความผิดตามมาตรา 264 มาตรา 265 มาตรา 266 หรือ
มาตรา 267 ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือ
ประชาชน ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นผู้ปลอมเอกสาร
นั้น หรือเป็นผู้แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความนั้นเองให้ลงโทษ
ตามมาตรา 267 แต่กระทางเดียว

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ใช้หรืออ้างเอกสารอันเกิดจากการกระทำความผิดตาม
มาตรา 264 มาตรา 265 มาตรา 266 หรือมาตรา 267

3. ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือ
ประชาชน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

หลักเกณฑ์

1. การใช้เอกสารตามมาตรานี้ ต้องเป็นการนำไปใช้อย่างเอกสาร โดยการนำไปยื่นหรือแสดงข้อความในเอกสารนั้น ไม่ใช่ นำเอกสารไปทำอย่างอื่น เช่น ห่อผ้าหรือห่อผลไม้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแสดงข้อความในเอกสารนั้น เช่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1407/2510 นำพินัยกรรมปลอมไปแสดงต่อพนักงานที่ดินอำเภอเพื่อขอรับมรดกและอำเภอได้ประกาศการขอรับมรดกแล้ว แต่ต่อมาจะได้ขอถอนคำขอรับมรดกนั้นเสีย การนำพินัยกรรมปลอมไปแสดงเช่นนั้นก็เป็น การกระทำอันเป็นเหตุที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นแล้ว จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4018/2542 ผู้ถือบัตรเครดิตของธนาคาร ก. ไม่เคยนำบัตรเครดิตของธนาคาร ก. ไปสั่งซื้ออาหารหรือใช้บริการของจำเลย และไม่เคยลงลายมือชื่อในใบบันทึกการขายสินค้าที่ร้านของจำเลย การที่จำเลยนำใบบันทึกการขายสินค้านี้ดังกล่าวที่เป็นเอกสารสิทธิปลอมไปใช้เบิกเงินจากธนาคาร ก.จนได้รับเงินจากธนาคาร ก.แล้ว จึงเป็นความผิดฐานใช้เอกสารสิทธิปลอมและฉ้อโกงธนาคาร ก.

2. การอ้างเอกสารปลอม

การอ้างเอกสารตามมาตรานี้ หมายถึง การอาศัยเอกสารนั้นแสดงข้อเท็จจริงบางประการ ไม่จำเป็นต้องอ้างเป็นพยานต่อศาล (*ศาสตราจารย์ จิตติ ติงศภักดิ์)

การอ้างต่อผู้ใดอาจทำได้โดยให้ผู้นั้นเรียกหรือตรวจดูเอกสารนั้นเองก็ได้ เช่น ขอให้ศาลเรียกเอกสารปลอมมาจากที่หนึ่งที่ใด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 825/2506 จำเลยชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้เพียง 10,000 บาทแล้วจำเลยแก้ไขจำนวนเงินในใบรับเงินที่เจ้าหนี้เซ็นชื่อเป็นผู้รับเงิน โดยแก้ 10,000 บาท เป็น 70,000 บาท ต่อมาจำเลยคัดสำเนาใบรับเงินที่ปลอมนั้นมาแสดงต่อศาลทำให้เจ้าหนี้ได้รับความเสียหายเพราะถ้าศาลหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริงแล้ว เจ้าหนี้จะต้องขาดเงินที่ควรได้รับชำระหนี้ไป 60,000 บาทการปลอมของจำเลยเป็นความผิดตามมาตรา 264 แล้ว และเอกสารนี้เป็นใบรับเงินชำระหนี้แสดงว่าสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ในจำนวนเงินนี้จะรับไปแล้วจำเลยจึงมีความผิดฐานปลอมเอกสารสิทธิตามมาตรา 265 และการที่จำเลยคัดสำเนาเอกสารที่ปลอมแสดงต่อศาลเป็นการอ้างถึงเอกสารที่ปลอม จึงเป็นความผิดตามมาตรา 268 ด้วยต้องลงโทษจำเลยตามมาตรา 268 ตามอัตราโทษในมาตรา 265

3. ต้องเป็นการใช้หรืออ้างเอกสารอันเกิดจากการกระทำความผิดตามมาตรา 264 มาตรา 265 มาตรา 266 หรือมาตรา 267 ไม่ว่าผู้ใช้หรืออ้างจะทำเอกสารปลอมนั้นหรือไม่

4. การใช้หรืออ้างเอกสารดังกล่าวต้องกระทำโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อผู้อื่นหรือประชาชน (พฤติการณ์ประกอบกระทำความ)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1654/2503 จำเลยนำประกาศนียบัตรปลอมของกลางออกแสดงต่อสายของตำรวจดูเป็นตัวอย่างเพื่อให้ผู้ติดต่อขอซื้อเชื่อถือจะได้ตกลงซื้อ เช่นนี้ ถือได้แล้วว่าเป็นการนำเอกสารปลอมมาใช้ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นและประชาชนแล้ว จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268

5. ต้องกระทำโดยมีเจตนา คือ ต้องใช้หรืออ้างโดยที่รู้ว่าเป็นเอกสาร อันเกิดจากการกระทำความผิดตามมาตรา 264 มาตรา 265 มาตรา 266 หรือ มาตรา 267 ด้วยจึงจะมีความผิดฐานใช้เอกสารปลอม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7464/2541 ผู้กระทำจะมีความผิดฐานใช้เอกสารปลอมต่อเมื่อได้รู้ข้อเท็จจริงว่าเอกสารนั้นปลอม เมื่อปรากฏว่าจำเลยมิได้รู้ว่าเอกสารดังกล่าวปลอม การที่จำเลยใช้เอกสารนั้นย่อมขาดเจตนาในการกระทำผิด จึงไม่เป็นความผิดฐานใช้เอกสารปลอม

6. ถ้าผู้ใช้หรืออ้างเอกสารเป็นผู้ปลอมเอกสารนั้น หรือเป็นผู้แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความนั้นเองให้ลงโทษตามมาตรา 268 นี้แต่กระทางเดียว

7. ความผิดฐานทำคำรับรองเป็นเอกสารอันเป็นเท็จ

มาตรา 269 ผู้ใดในการประกอบกิจการงานในวิชา แพทย์ กฎหมาย บัญชีหรือวิชาชีพอื่นใด ทำคำรับรองเป็น เอกสารอันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือ ปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดโดยทุจริตใช้หรืออ้างคำรับรองอันเกิดจากการ กระทำความผิดตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดในการประกอบกิจการงานในวิชาชีพ กฎหมาย บัญชี หรือวิชาชีพอื่นใด
2. ทำคำรับรองเป็นเอกสารอันเป็นเท็จ
3. โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

8. ความผิดฐานใช้หรืออ้างคำรับรองอันเป็นเท็จ

มาตรา 269วรรคสอง ผู้ใด โดยทุจริตใช้หรืออ้างคำรับรองอันเกิดจากการกระทำความผิดตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ใช้หรืออ้างคำรับรองอันเกิดจากการกระทำความผิดตามวรรคแรก

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)
2. โดยทุจริต

บทที่ 16

ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์
และหนังสือเดินทาง

1. ความผิดฐานปลอมบัตรอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา 269/1 ผู้ใดทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอมขึ้นทั้งฉบับ หรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วย ประการใด ๆ ในบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริง โดยประการที่น่าจะ เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำเพื่อให้ผู้ หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริงหรือเพื่อใช้ ประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมบัตร อิเล็กทรอนิกส์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำ

2.1 ทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่ง

ส่วนใด

2.2 เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริง

3. โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน
องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. ถ้าได้กระทำเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริงหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด

“บัตรอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า

(ก) เอกสารหรือวัตถุอื่นใดไม่ว่าจะมีรูปลักษณะใดที่ผู้ออกได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ ซึ่งจะระบุชื่อหรือไม่ก็ตาม โดยบันทึกข้อมูลหรือรหัสไว้ด้วยการประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน ซึ่งรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสงหรือวิธีการทางแม่เหล็กให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข รหัส หมายเลขบัตร หรือสัญลักษณ์อื่นใด ทั้งที่สามารถมองเห็นและมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า

(ข) ข้อมูล รหัส หมายเลขบัญชี หมายเลขชุดทางอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องมือทางตัวเลขใด ๆ ที่ผู้ออกได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ โดยมีได้มีการออกเอกสารหรือวัตถุอื่นใดให้ แต่มีวิธีการใช้ในการทำงานเดียวกับ (ก) หรือ

(ค) สิ่งอื่นใดที่ใช้ประกอบกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของ

2.ความผิดฐานทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงบัตรอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา 269/2 ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลง หรือสำหรับให้ได้ข้อมูลในการปลอมหรือแปลงสิ่งใด ๆ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 269/1 ... ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลง หรือ
สำหรับให้ได้ข้อมูลในการปลอมหรือแปลงสิ่งใด ๆ ซึ่งระบุไว้ใน
มาตรา 269/1

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

3. ความผิดฐานมีเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลง หรือ ให้ได้ข้อมูลในการปลอมหรือแปลงบัตรอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา 269/2 ผู้ใดมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นว่านั้น เพื่อใช้
หรือให้ได้ข้อมูลในการปลอมหรือแปลง ต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. มีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นว่านั้น

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิด
นั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อใช้หรือให้ได้ข้อมูลในการปลอมหรือแปลง

4. ความผิดฐานนำเข้าหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่ง บัตรอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา 269/3 ผู้ใดนำเข้าในหรือส่งออกไปนอก
ราชอาณาจักรซึ่งสิ่งใด ๆ ตามมาตรา 269/1 ...ต้องระวาง
โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาท
ถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. นำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสิ่งใด ๆ

ตามมาตรา 269/1

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อ
ผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

**5. ความผิดฐานนำเข้าหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่ง
ข้อมูลหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงบัตรอิเล็กทรอนิกส์**

**มาตรา 269/3 ผู้ใดนำเข้าในหรือส่งออกไปนอก
ราชอาณาจักรซึ่งสิ่งใด ๆ ตาม...มาตรา 269/2 ต้องระวางโทษ
จำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึง
สองแสนบาท**

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. นำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสิ่งใด ๆ

ตามมาตรา 269/2

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

6. ความผิดฐานใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอม

มาตรา 269/4 ผู้ใดใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งสิ่งใด ๆ ตาม
มาตรา 269/1 อันได้มาโดยรู้ว่าเป็นของที่ทำปลอมหรือแปลงขึ้น
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สอง
หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกหรือวรรคสองเป็นผู้
ปลอมซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 269/1 ให้ลงโทษตาม
มาตรานี้แต่กระหนเดียว

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ใช้หรือมิใช่เพื่อใช้สิ่งใด ๆ ตามมาตรา 269/1 อันได้มาโดยรู้ว่าเป็นของที่ทำปลอมหรือแปลงขึ้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

7. ความผิดฐานจำหน่ายหรือมิไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอม

มาตรา 269/4(วรรคสอง) ผู้ใดจำหน่ายหรือมิไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสิ่งใด ๆ ที่ทำปลอมหรือแปลงขึ้นตามมาตรา 269/1 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกหรือวรรคสองเป็นผู้ปลอมซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 269/1 ให้ลงโทษตามมาตรา 269/1 นี้แต่กระหนเดียว

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. จำหน่ายหรือมิใช่เพื่อจำหน่ายซึ่งสิ่งใด ๆ ที่ทำปลอมหรือแปลงขึ้นตามมาตรา 269/1

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

8. ความผิดฐานใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ

มาตรา 269/5 ผู้ใดใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ใช้โดยมิชอบ
3. บัณฑิตเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่น
4. ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น

หรือประชาชน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)

9. ความผิดฐานมีไว้เพื่อนำออกใช้ซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ

มาตรา 269/6 ผู้ใดมีไว้เพื่อนำออกใช้ซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่น โดยมิชอบตามมาตรา 269/5 ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. มีไว้
3. บัณฑิตเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่น
4. ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อนำออกใช้โดยมิชอบตามมาตรา 269/5

10. ความผิดฐานปลอมหนังสือเดินทาง

มาตรา 269/8 ผู้ใดทำหนังสือเดินทางปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เต็มหรือตัดทอนข้อความหรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในหนังสือเดินทางที่แท้จริงหรือประทับตราปลอมหรือลงลายมือชื่อปลอมในหนังสือเดินทาง โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นหนังสือเดินทางที่แท้จริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมหนังสือเดินทาง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำ

2.1 ทำหนังสือเดินทางปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วน
หนึ่งส่วนใด หรือ

2.2 เต็มหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการ
ใด ๆ ในหนังสือเดินทางที่แท้จริง หรือ

2.3 ประทับตราปลอมหรือลงลายมือชื่อปลอมใน
หนังสือเดินทาง

3. โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

“หนังสือเดินทาง” หมายความว่า

เอกสารสำคัญประจำตัวไม่ว่าจะมีรูปลักษณะใดที่
รัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ
ออกให้แก่บุคคลใด เพื่อใช้แสดงตนในการเดินทางระหว่าง
ประเทศ และให้หมายความรวมถึงเอกสารใช้แทนหนังสือ
เดินทางและแบบหนังสือเดินทางที่ยังไม่ได้กรอกข้อความ
เกี่ยวกับผู้ถือหนังสือเดินทางด้วย

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ ฐข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. ถ้าได้กระทำเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นหนังสือเดินทางที่แท้จริง

11.ความผิดฐานใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งหนังสือเดินทางปลอม

มาตรา 269/9 ผู้ใดใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งหนังสือ
เดินทางปลอมตามมาตรา 269/8 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

12. ความผิดฐานจำหน่ายหรือมิไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งหนังสือเดินทางปลอม

มาตรา 269/9 วรรคสอง ผู้ใดจำหน่ายหรือมิไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งหนังสือเดินทางปลอมตามมาตรา 269/8 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

การมีหนังสือเดินทางปลอมตามมาตรา 269/8 จำนวนตั้งแต่สองฉบับขึ้นไป ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีไว้เพื่อจำหน่าย

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นผู้ปลอมซึ่งหนังสือเดินทาง ตามมาตรา 269/8 ให้ลงโทษตามมาตรานี้แต่กระหนเดียว

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. จำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่าย
3. หนังสือเดินทางปลอมตามมาตรา 269/8

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

13. ความผิดฐานนำเข้าหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่ง หนังสือเดินทางปลอม

มาตรา 269/10 ผู้ใดนำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งหนังสือเดินทางปลอมตามมาตรา 269/8 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. นำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร
3. หนังสือเดินทางปลอมตามมาตรา 269/8

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

เหตุรับโทษหนักขึ้น

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำไปเพื่อ
จำหน่าย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้ง
แต่หกหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

14. ความผิดฐานใช้หนังสือเดินทางของผู้อื่นโดยมิชอบ

มาตรา 269/11 ผู้ใดใช้หนังสือเดินทางของผู้อื่น โดยมิชอบ ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

ผู้ใดจัดหาหนังสือเดินทางให้ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ใช้โดยมิชอบ
3. หนังสือเดินทางของผู้อื่น
4. ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

15. ความผิดฐานทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะดวงตรา

มาตรา 269/12 ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวจลงตราอันใช้ในการตรวจลงตราสำหรับการเดินทางระหว่างประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตราลง
ตราอันใช้ในการตรวจลงตราสำหรับการเดินทางระหว่างประเทศ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

16. ความผิดฐานใช้ดวงตรา รอยตราหรือแผ่นปะตรวจลงตราที่ทำปลอมขึ้น

มาตรา 269/13 ผู้ใดใช้ดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวจลงตราที่ทำปลอมขึ้นตามมาตรา 269/12 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ปลอมซึ่งดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวจลงตราตามมาตรา 269/12 ให้ลงโทษตามมาตรา 269/12 นี้แต่กระหนเดียว

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ใช้ดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวดลงตราที่ทำปลอม
ขึ้นตามมาตรา 269/12

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อ
ผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

17. ความผิดฐานนำเข้าหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวดลงตราปลอม

มาตรา 269/14 ผู้ใดนำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวดลงตราซึ่งระบุไว้ในมาตรา 269/12 อันเป็นของปลอม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. นำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร
3. ควตตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวลงตราซึ่งระบุไว้ใน

มาตรา 269/12 อันเป็นของปลอม

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ ฐู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

18. ความผิดฐานใช้ดวงตรา รอยตราหรือแผ่นปะตรวจลงตราอันแท้จริงโดยมิชอบ

มาตรา 269/15 ผู้ใดใช้ดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวจลงตราอันแท้จริงที่ใช้ในการตรวจลงตราสำหรับการเดินทางระหว่างประเทศโดยมิชอบ ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรา 269/13

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ใช้โดยมิชอบ
3. ควางตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวกลงตราอันแท้จริงที่ใช้ในการตรวจลงตราสำหรับการเดินทางระหว่างประเทศ
4. ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาฉ้อโกง ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเสี่ยงเห็นผล)

ครั้งที่ 15 - 16

บทที่ 17

ความผิดเกี่ยวกับการค้า

1. ความผิดฐานใช้เครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือเครื่องวัด ที่ผิด อัตรา

มาตรา 270 ผู้ใดใช้....เครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือ
เครื่องวัด ที่ผิดอัตราเพื่อเอาเปรียบในการค้า ... ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ใ้
3. เครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือเครื่องวัด ที่ผิดอัตรา

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อเอาเปรียบในการค้า

2. ความผิดฐานมีเครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือเครื่องวัด ที่ผิดอัตราเพื่อใช้

มาตรา 270 ผู้ใด..มีไว้เพื่อใช้ซึ่งเครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือเครื่องวัด ที่ผิดอัตราเพื่อเอาเปรียบในการค้า ... ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. มีไว้ซึ่งเครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือเครื่องวัด ที่ผิด

อัตรา

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อใช้
3. เพื่อเอาเปรียบในการค้า

3. ความผิดฐานมีเครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือเครื่องวัด ที่ผิดอัตราเพื่อขาย

มาตรา 270 ผู้ใด...มีเครื่องชั่งว่านั้นไว้เพื่อขาย ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. มีเครื่องชั่งว่านั้นไว้

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอม
เล็งเห็นผล)
2. เพื่อขาย

4. ความผิดฐานขายสินค้าโดยหลอกลวง

มาตรา 271 ผู้ใดขายของโดยหลอกลวงด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ซื้อหลงเชื่อในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพหรือปริมาณแห่งของนั้นอันเป็นเท็จ ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ขาของโดยหลอกลวงด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ซื้อ
หลงเชื่อในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพหรือปริมาณแห่งของนั้น
อันเป็นเท็จ

3. ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

5. ความผิดฐานใช้ชื่อประกอบการค้าของผู้อื่น

มาตรา 272 ผู้ใด

(1) เอาชื่อ รูป รอยประดิษฐ์หรือข้อความใด ๆ ในการ
ประกอบการค้าของผู้อื่นมาใช้ หรือทำให้ปรากฏที่สินค้า หีบ
ห่อ วัตถุที่ใช้หุ้มห่อ แจ้งความ รายการแสดงราคา จดหมาย
เกี่ยวกับการค้าหรือสิ่งอื่นทำนองเดียวกัน เพื่อให้ประชาชน
หลงเชื่อว่าเป็นสินค้าหรือการค้าของผู้อื่นนั้น

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสอง
หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. เอาชื่อ รูป รอยประดิษฐ์หรือข้อความใด ๆ ในการประกอบ การค้าของผู้อื่นมาใช้ หรือทำให้ปรากฏที่สินค้า หีบ ห่อ วัตถุที่ใช้หุ้มห่อ แจกความ รายการแสดงราคา จดหมายเกี่ยวกับการค้าหรือสิ่งอื่นทำนอง เดียวกัน

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือ ย่อมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นสินค้าหรือการค้าของผู้อื่นนั้น

6. ความผิดฐานเลียนป้ายสถานที่การค้าของผู้อื่น

มาตรา 272 ผู้ใด

(2) เลียนป้าย หรือสิ่งอื่นทำนองเดียวกันจนประชาชนน่าจะหลงเชื่อว่าสถานที่การค้าของตนเป็นสถานที่การค้าของผู้อื่นที่ตั้งอยู่ใกล้เคียง

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. เลียนป้าย หรือสิ่งอื่นทำนองเดียวกัน
3. จนประชาชนน่าจะหลงเชื่อว่าสถานที่การค้าของตน
เป็นสถานที่การค้าของผู้อื่นที่ตั้งอยู่ใกล้เคียง

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

7. ความผิดฐานทำลายชื่อเสียงทางการค้าของผู้อื่น

มาตรา 272 ผู้ใด

(3) ไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความเท็จเพื่อให้เสียความ
เชื่อถือในสถานที่การค้า สินค้า อุตสาหกรรมหรือพาณิชย์การ
ของผู้หนึ่งผู้ใด โดยมุ่งประโยชน์แก่การค้าของตน

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความเท็จ

องค์ประกอบภายใน

- 1.เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อให้เสียความเชื่อถือในสถานที่การค้า สินค้าอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์การของผู้หนึ่งผู้ใด โดยมุ่งประโยชน์แก่การค้าของตน

8. ความผิดฐานปลอมเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น

มาตรา 273 ผู้ใดปลอมเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ซึ่งได้จดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ปลอม

3. เครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ซึ่งได้จดทะเบียนแล้ว ไม่
ว่าจะได้จดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร

องค์ประกอบภายใน

เจตนาฉ้อโกง ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

9. ความผิดฐานเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น

มาตรา 274 ผู้ใดเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นซึ่งได้จดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. เลียน

3. เครื่องหมายการค้าของผู้อื่นซึ่งได้จดทะเบียนแล้ว ไม่ว่า
จะได้จดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของ
ผู้อื่นนั้น

10. ความผิดฐานนำเข้า จำหน่ายหรือเสนอจำหน่ายสินค้าปลอม

มาตรา 275 ผู้ใดนำเข้าในราชอาณาจักร จำหน่ายหรือเสนอจำหน่าย ซึ่งสินค้าอันเป็นสินค้าที่มีชื่อ รูป รอยประดิษฐ์ หรือข้อความใด ๆ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 272 (1) หรือสินค้าอันเป็นสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นตามความในมาตรา 273 หรือมาตรา 274 ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. นำเข้าในราชอาณาจักร จำหน่ายหรือเสนอจำหน่าย

3. ซึ่งสินค้าอันเป็นสินค้าที่มีชื่อ รูป รอยประดิษฐ์หรือ

ข้อความใด ๆ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 272 (1) หรือสินค้าอันเป็น
สินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้า
ของผู้อื่นตามความในมาตรา 273 หรือมาตรา 274

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อ
ผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

บทที่ 18

ความผิดเกี่ยวกับเพศ

1. ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา

มาตรา 276 ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น โดยขู่เจ็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ข่มขืนกระทำชำเราโดย

2.1 ขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ หรือ

2.2 ใช้กำลังประทุษร้าย หรือ

2.3 โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือ

2.4 ทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น

การกระทำชำเราหมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้วัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น

3. ผู้อื่น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรากรณีพิเศษ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดย

1. มีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือ
2. ร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการ
โทรมหญิงหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน

เหตุผลโทษ (มาตรา 276 วรรคท้าย)

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรส และคู่สมรสนั้นยังประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา

ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติดแทนการลงโทษก็ได้

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกและคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาต่อไป และประสงค์จะหย่า ให้คู่สมรสฝ่ายนั้นแจ้งให้ศาลทราบ และให้ศาลแจ้งพนักงานอัยการให้ดำเนินการฟ้องหย่าให้

1. ผู้กระทำความผิด

ใช้คำว่า “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น....” ดังนี้ ผู้กระทำความผิดอาจเป็นชายหรือหญิงก็ได้ เป็นไปตามบทบัญญัติเดิม

2. ผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเรา มีข้อสังเกต 2 ประการ

2.1 ผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเรา อาจเป็นหญิงหรือชายก็ได้ แตกต่างจากบทบัญญัติเดิมซึ่งระบุว่าต้องเป็นหญิงเท่านั้น

ดังนั้น ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา อาจเป็นการกระทำของชายต่อหญิง หรือชายต่อชาย หรือหญิงต่อชาย หรือหญิงต่อหญิงก็ได้

2.2 ผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเรา อาจเป็นภริยาหรือสามี ของผู้กระทำก็ได้

แต่ตามบทบัญญัติเดิม ความผิดฐานข่มขืนกระทำ
ชำเราต้องเป็นการกระทำต่อหญิงอื่นที่มีใช้ภริยาของตน ถ้า
ข่มขืนกระทำชำเราภริยาของตนก็ไม่เป็นความผิด

3. **การกระทำชำเรา** มีความหมายตามมาตรา 276 วรรคสองที่แก้ไขใหม่ คือ

กล่าวคือ การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น การข่มขืนกระทำชำเราตามบทบัญญัติใหม่ จึงมีความหมายครอบคลุมกว้างขวางยิ่งขึ้น กล่าวคือ

3.1 ใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำต่ออวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น

3.2 ใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น

3. ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเด็กไม่เกินสิบห้าปี

มาตรา 277 ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งมีใช้ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำซ้ำเราโดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม.

การกระทำซ้ำเรา หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของ
ผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ
ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับ
อวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น

3. เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

4. ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเด็กอายุไม่เกินสิบสามปี

มาตรา 277 วรรคสามถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำชำเราโดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

การกระทำชำเรา หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น

3. เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ชัดเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

5. ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเด็กกรณีพิเศษ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสามได้กระทำโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการ โทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกันหรือได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ

- ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี (มาตรา 277)
- ข้อสังเกต

ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี ตามมาตรา 277 นี้ มีหลักเกณฑ์ทำนองเดียวกับมาตรา 276 คงมีข้อแตกต่าง

1. อายุ
2. เด็กนั้นต้องมีใช้สามมีหรือภริยาของผู้กระทำ ความผิด
3. เด็กจะยินยอมหรือไม่ก็เป็นความผิด

กรณีกระทำชำเราเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี โดยเด็กเป็นภริยาหรือสามมีของผู้กระทำผิดและเด็กไม่ยินยอม ก็ไม่เป็นความผิดตามมาตรา 277 แต่เมื่อเด็กไม่ยินยอมถือเป็นการข่มขืนกระทำชำเราตามมาตรา 276 ดังนี้ แม้เด็กจะเป็นภริยาของตนก็เป็นความผิดตามมาตรา 276 วรรคหนึ่งได้

- กรณีขายหญิงสมรสกัน ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษ (ม. 277 ว.ท้าย)
- เงื่อนไข ที่ทำให้ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษ
 - 1. ต้องเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา 277 วรรคหนึ่งเท่านั้น
 - 2. ผู้กระทำผิดนั้นต้องมีอายุไม่เกิน 18 ปี ตามบทบัญญัติเดิมไม่จำกัดอายุผู้กระทำผิดไว้
 - 3. กระทำต่อเด็กอายุกว่า 13 ปี แต่ไม่เกิน 15 ปี
 - 4. เป็นกรณีเด็กยินยอม
 - 5. ศาลอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายสมรสกัน โดยอาจสมรสกันระหว่างพิจารณา หรือภายหลังศาลมีคำพิพากษาและผู้กระทำรับโทษ

6. ความผิดฐานกระทำอนาจารบุคคลกว่าสิบห้าปี

มาตรา 278 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีโดย
ขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ใน
ภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตน
เป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสอง
แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำอนาจาร โดย

2.1 ชู่เชิญด้วยประการใด ๆ

2.2 ใช้กำลังประทุษร้าย

2.3 โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือ

2.4 ทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น

3. บุคคลอายุกว่าสิบห้าปี

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด
และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

7. ความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็ก

มาตรา 279 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. กระทำอนาจาร โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม
3. เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล)

8. ความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็กโดยเด็กไม่ยินยอม

มาตรา 279 วรรคสองถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก ผู้กระทำได้กระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลัง ประทุษร้าย โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดย ทำให้เด็กนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบห้าปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. กระทำอนาจาร โดย

2.1 ชูเชิญด้วยประการใด ๆ

2.2 ใช้กำลังประทุษร้าย

2.3 โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

2.4 ทำให้เด็กนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น

3. เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของ
ความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผล
หรือยอมเล็งเห็นผล)

- กระทำอนาจาร (มาตรา 278, 279)

- องค์ประกอบ

1. ผู้ใด

2. กระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า 15 ปี

3. โดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นบุคคลอื่น (มาตรา 278)

กระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกิน 15 ปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม (มาตรา 279)

- **กระทำอนาจาร**

คือ การกระทำที่ไม่สมควรในทางเพศ เช่น การกอด จูบ ลูบ คลำ หรือแตะต้องเนื้อตัวร่างกาย ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องประเวณีหรือเพื่อความใคร่ และรวมถึงทำให้ับอายขายหน้าในทางเพศด้วย ทั้งนี้ โดยไม่จำกัดว่าผู้ถูกกระทำอนาจารนั้นจะเป็นหญิงหรือชาย

เพราะฉะนั้น การจับมือเพื่อสะดวกในการกระทำความผิดอื่น ไม่เป็นอนาจาร (ฎ.2690/2525)

ปัญหาว่าข้อเท็จจริงแค่ไหนเพียงพอ จึงจะถือว่าเป็นการ
กระทำชำเราสำเร็จ หรือพยายามกระทำชำเรา หรือเป็นเพียงกระทำ
อนาจาร

1. ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราสำเร็จ ต้องได้ความว่า
อวัยวะเพศของจำเลยได้ล่วงล้ำเข้าไปในอวัยวะเพศของหญิง ถ้ายัง
ไม่ล่วงล้ำก็เป็นเพียงพยายามข่มขืนกระทำชำเราเท่านั้น

(ฎ.5881/2538)

2. ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยไม่มีเจตนาสอดใส่อวัยวะเพศของจำเลยเข้าไปในอวัยวะเพศของหญิงผู้เสียหาย ถือว่าจำเลยไม่มีเจตนากระทำชำเราผู้เสียหาย ไม่เป็นพยายามกระทำชำเรา คงเป็นความผิดฐานกระทำอนาจารเท่านั้น (ฎ.1839/2538)

3. จำเลยมีเจตนากระทำชำเราผู้เสียหาย แต่การกระทำของจำเลยยังไม่ถึงขั้นพยายามกระทำชำเรา กล่าวคือยังไม่ใกล้ชิดจนสำเร็จ โดยจำเลยเพียงแต่กอดปล้ำ การกระทำดังกล่าวผิดฐานกระทำอนาจาร (ฎ.1357/2545)

- กรณีความผิดตามมาตรา 276 วรรคแรก และ 278 เป็นความผิด
อันยอมความได้

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคแรก และ
มาตรา 278 มิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับ
อันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้กระทำต่อบุคคลตาม
มาตรา 285 เป็นความผิดอันยอมความได้ ตามมาตรา 281

- **กระทำต่อธารกำนัล**

คือ การกระทำในลักษณะที่เปิดเผยให้บุคคลอื่นสามารถเห็นการกระทำของตนได้ แม้ในขณะที่เกิดเหตุจะไม่มีผู้ใดเห็นก็ตาม (ฎ.4836/2547)

ดังนั้น การกระทำต่อหน้าผู้ร่วมกระทำผิด ไม่ใช่การกระทำต่อหน้าธารกำนัล (ฎ.932/2529)

9. ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาซึ่งบุคคลเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

มาตรา 282 ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจาร
3. ซึ่งชายหรือหญิง แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

10. ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาซึ่งบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

มาตรา 282วรรคสอง ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่ หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจาร
3. ซึ่งบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

11. ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาเด็กเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

มาตรา 282วรรคสามถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจาร
3. ซึ่งเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีแม้เด็กนั้นจะยินยอมก็ตาม

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

12. ความผิดฐานรับตัวบุคคลซึ่งถูกจัดหาเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

มาตรา 282วรรคสี่ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นรับตัวบุคคลซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. รับตัวบุคคลซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตาม
วรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนใน
การกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติ
ไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือย้อมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

13. ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาบุคคลเพื่อสนองความใคร่ ของผู้อื่นโดยบุคคลไม่ยินยอม

มาตรา 283 ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง โดยใช้อุบายหลอกลวง ชู้เชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจาร โดย
 - 2.1 ใช้อุบายหลอกลวง
 - 2.2 ชู่เชิญ
 - 2.3 ใช้กำลังประทุษร้าย
 - 2.4 ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือ
 - 2.5 ใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด
3. ชู้ชายหรือหญิง

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)
2. เพื่อสนองความใคร่ของผู้⁵⁵อื่น

14. ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาบุคคลอายุไม่เกินสิบห้าปี เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นโดยบุคคลไม่ยินยอม

มาตรา 283วรรคสองถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาทหรือจำคุกตลอดชีวิต

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจาร โดย
 - 2.1 ใช้อุบายหลอกลวง
 - 2.2 ชูเชื้อ
 - 2.3 ใช้กำลังประทุษร้าย
 - 2.4 ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือ
 - 2.5 ใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด
3. ซึ่งบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)
2. เพื่อสนองความใคร่ของผู้⁵⁷อื่น

15. ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาเด็กเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นโดยเด็กไม่ยินยอม

มาตรา 283วรรคสามถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจาร โดย
 - 2.1 ใช้อุบายหลอกลวง
 - 2.2 ชูเชื้อ
 - 2.3 ใช้กำลังประทุษร้าย
 - 2.4 ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือ
 - 2.5 ใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด
3. เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล)
2. เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

16. ความผิดฐานรับตัวบุคคลซึ่งถูกจัดหาเพื่อสนองความ ใคร่ของผู้อื่นโดยบุคคลไม่ยินยอม

มาตรา 283วรรคสี่ ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น รับ
ตัวบุคคลซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง
หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้อง
ระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม
แล้วแต่กรณี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. รับตัวบุคคลซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตาม
วรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการ
กระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ใน
วรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือย้อมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

- เป็นธุระจัดหาเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น (มาตรา 282, 283)
- กรณียาขหรือหญิงยินยอม (มาตรา 282)
- กรณียาขหรือหญิงไม่ยินยอม (มาตรา 283)

- มีการแก้ไข โดยแก้ไขหลักเกณฑ์ที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. ตามบทบัญญัติเดิม ต้องเป็นการกระทำเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่นจึงจะเป็นความผิด ตามบทบัญญัติใหม่แก้ไขเป็นกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

ความหมายของคำว่า เพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่นมีลักษณะเป็นการพาไปเพื่อให้ผู้อื่นร่วมประเวณีด้วย ส่วนความหมายคำว่า เพื่อสนองความใคร่ผู้อื่น ไม่จำเป็นต้องเป็นการร่วมประเวณีก็เป็นความผิด

เช่น พาชายหรือหญิงไปให้ผู้อื่นสัมผัส เนื้อตัวร่างกาย กอดจูบ ลูบคลำ อันเป็นการสนองความพอใจในทางเพศ ก็เป็นความผิดแล้ว

2. ตามบทบัญญัติเดิม ผู้ถูกกระทำต้องเป็นหญิงเท่านั้น แต่
ตามบทบัญญัติใหม่ ผู้ถูกกระทำอาจเป็นชายหรือหญิงก็ได้

กล่าวคือความผิดตามมาตรา 282 หรือ 283 นี้ มีลักษณะเป็น
คนกลางจัดหาชายหรือหญิงไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นนั่นเอง

แต่ถ้าทำไปเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้กระทำหรือผู้ร่วมกระทำ
ด้วยกันเองแล้ว ก็ไม่เป็นความผิดมาตรานี้ (ฎ.4749/2534)

17. ความผิดฐานพาบุคคลไปเพื่อการอนาจาร

มาตรา 283 ทวิ ผู้ใดพาบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเพื่อการอนาจาร แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. พา

3. บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไป

แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อการอนาจาร

18. ความผิดฐานพาเด็กไปเพื่อการอนาจาร

มาตรา 283 ทวิวรรคสองถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. พา

3. เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปแม่เด็กนั้นจะยินยอมก็ตาม

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อการอนาจาร

19. ความผิดฐานซ่อนเร้นบุคคลหรือเด็กที่ถูกพาไปเพื่อ การอนาจาร

มาตรา 283 ทวิวรรคสามผู้ใดซ่อนเร้นบุคคลซึ่งถูกพาไปตามวรรคแรกหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติในวรรคแรกหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ชื่อนเรน

3. บุคคลซึ่งถูกพาไปตามวรรคแรกหรือวรรค

สอง ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติในวรรคแรกหรือวรรค

สอง แล้วแต่กรณี

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ

ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

20. ความผิดฐานพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจารโดยบุคคลไม่ยินยอม

มาตรา 284 ผู้ใดพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร โดยใช้อุบาย

หลอกลวง ชูเบ็ดขู่ ใช้กำลัง ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ผู้ใดข่มขืนบุคคลซึ่งถูกพาไปตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พาไปนั้น

ความผิดตามมาตรานี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. พาไปโดย

2.1 ใช้อุบายหลอกลวงขู่เจ็ญ

2.2 ใช้กำลังประทุษร้าย

2.3 ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือ

2.4 ใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด

3. ผู้อื่น

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิด
นั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อการอนาจาร

21. ความผิดฐานซ่อนเร้นบุคคลที่ถูกพาไปเพื่อการ อนาจารโดยบุคคลไม่ยินยอม

มาตรา 284วรรคสอง ผู้ใดซ่อนเร้นบุคคลซึ่ง
ถูกพาไปตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้
พาไปนั้น

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ซ่อนเร้น
3. บุคคลซึ่งถูกพาไปเพื่อการอนาจาร โดยบุคคล

ไม่ยินยอม

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น

องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- พาผู้^เไปเพื่อการอนาจาร (มาตรา 283 ทวิ, 284)

- ความผิดตามมาตรา 283 ทวิ

- องค์ประกอบ

1. ผู้ใด

2. พาบุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปี ไป

3. เพื่อการอนาจาร

4. แม้ผู้^เนั้นจะยินยอมก็ตาม

ถ้าเป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกิน 15 ปี ต้องระวางโทษตาม
มาตรา 283 ทวิวรรคสอง

ผู้ที่ซ่อนเร้นบุคคลที่ถูกพาไปตามวรรคแรกหรือวรรค
สอง ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรกหรือวรรคสอง
(มาตรา 283 ทวิ วรรคสาม)

ความผิดตามวรรคแรกและวรรคสาม เฉพาะกรณีที่
กระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี เป็นความผิดอันยอมความได้
(มาตรา 283 ทวิ วรรคสี่)

- ความผิดตามมาตรา 284

- องค์ประกอบ

1. ผู้ใด

2. พาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร

3. โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชื้อญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด (มาตรา 284 วรรคแรก)

ผู้ที่ชวนเร้นบุคคลที่ถูกพาไป ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พาไป (มาตรา 284 วรรคสอง)

ความผิดตามมาตรา^๒นี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

- ข้อสังเกต

ความผิดตามมาตรา 283 ทวิ และมาตรา 284 ที่แก้ไขใหม่ เป็นการพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร ความผิดตามมาตรา 284 เดิม บัญญัติเฉพาะกรณีพาหญิงไปเพื่อการอนาจารเท่านั้น

ดังนั้น ตามบทบัญญัติที่แก้ไขใหม่ ผู้ที่ถูกพาไปเพื่อการอนาจารอาจเป็นชายหรือหญิงก็ได้

- เหตุที่ทำให้ต้องรับโทษหนักขึ้น (มาตรา 285)

ถ้าการกระทำความผิด ตามมาตรา 276, 277, 277 ทวิ, 277 ตี, 278, 279, 280, 282 หรือ 283 เป็นการกระทำต่อผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการหรือ ผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือความอนุบาล ผู้กระทำต้องรับโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ หนึ่งในสาม

- ผู้สืบสันดาน

ความหมายตามมาตรา^๙นี้ ถือทางสายโลหิตโดยแท้จริง
เท่านั้น^๙ ดังนั้น แม้ผู้ถูกกระทำจะมีไต่บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของ
จำเลย ก็ต้องรับโทษหนักขึ้นตามมาตรา^๙นี้ด้วย (ฎ.2993/2530)

เพราะฉะนั้น ช่มชู้นกระทำชำเราลูกเลี้ยง ไม่ถือว่าเป็นการ
กระทำต่อผู้^๙อยู่ในความปกครอง (ฎ.6811/2538)

22. ความผิดฐานดำรงชีพอยู่ด้วยรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี

มาตรา 286 ผู้ใดอายุกว่าสิบหกปีดำรงชีพอยู่แม้เพียงบางส่วนจากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดไม่มีปัจจัยอย่างอื่นอันปรากฏสำหรับดำรงชีพ หรือไม่มีปัจจัยอันพอเพียงสำหรับดำรงชีพ และมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้นั้นดำรงชีพอยู่จากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจได้ว่ามิได้เป็นเช่นนั้น

- (1) อยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค่าประเวณี หรือสมาคมกับผู้ซึ่งค่าประเวณีคนเดียวหรือหลายคนเป็นอาจฉ
- (2) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่น โดยผู้ซึ่งค่าประเวณีเป็นผู้จัดให้
- (3) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยผู้ซึ่งค่าประเวณีในการทะเลาะวิวาทกับผู้ใดกับค่ากับผู้ซึ่งค่าประเวณีนั้น

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับค่าเลี้ยงดูจากผู้ซึ่งค่าประเวณีซึ่งพึงให้ค่าเลี้ยงดูนั้นตามกฎหมายหรือตามธรรมเนียม

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใดอายุกว่าสิบหกปี

2. ดำรงชีพอยู่แม้เพียงบางส่วนจากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี

ผู้ใดไม่มีปัจจัยอย่างอื่นอันปรากฏสำหรับดำรงชีพ หรือไม่มีปัจจัยอันพอเพียงสำหรับดำรงชีพ และมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้นั้นดำรงชีพอยู่จากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจได้ว่ามิได้เป็นเช่นนั้น

(1) อยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค่าประเวณี หรือสมาคมกับผู้ซึ่งค่าประเวณีคนเดียว หรือหลายคนเป็นอาจณ

(2) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่น โดยผู้ซึ่งค่าประเวณีเป็นผู้จัดให้

(3) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยผู้ซึ่งค่าประเวณีในการทะเลาะวิวาทกับผู้ที่คบค้ากับผู้ซึ่งค่าประเวณีนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

- ดำรงชีพจากรายได้ของผู้ซึ่งค้าประเวณี (มาตรา 286)
- องค์ประกอบ
 1. ผู้ใด
 2. มีอายุกว่า 16 ปี
 3. ดำรงชีพอยู่แม้เพียงบางส่วนจากรายได้ของผู้ซึ่งค้าประเวณี (มาตรา 286 วรรคหนึ่ง)

กรณี que ถือว่าดำรงชีพอยู่จากรายได้ของผู้ซึ่งค้าประเวณี ต้อง
เป็นผู้ที่ไม่มีปัจจัยอื่นหรือไม่มีปัจจัยอันเพียงพอสำหรับดำรงชีพ และ

(1) อยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค้าประเวณี หรือสมาคมกับผู้ซึ่ง
ค้าประเวณีคนเดียวหรือหลายคนเป็นอาจัน หรือ

(2) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่นโดยผู้
ซึ่งค้าประเวณีเป็นผู้จัดให้ หรือ

(3) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยผู้ซึ่งค้าประเวณีในการทะเลาะ
วิวาทกับ ผู้ที่คบค้ากับผู้ซึ่งค้าประเวณีนั้น (มาตรา 286 วรรคสอง)

- ข้อสังเกต

มาตราแก้ไขล่าสุด

สาระสำคัญที่แก้ไข คือ แก้จากหญิงซึ่งค้าประเวณี เป็น
ผู้ซึ่งค้าประเวณี ซึ่งอาจเป็นหญิงหรือชายก็ได้

23. ความผิดฐานแพร่สิ่งอันลามก

มาตรา 287 ผู้ใด

(1) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดอันลามก

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออก หรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ

3. ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดอันลามก

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน

24. ความผิดฐานค้าสิ่งอันลามก

มาตรา 287 ผู้ใด

(2) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องใน
การค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวนั้นแล้ว จำเเจก
หรือแสดงอวดแก่ประชาชน หรือให้เช่าวัตถุหรือสิ่งของเช่น
ว่านั้น

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน
หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องใน
การค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าไปแล้ว จำย
แจกหรือแสดงอวดแก่ประชาชน หรือให้เช่าวัตถุหรือ
สิ่งของเช่นนั้น

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

25. ความผิดฐานโฆษณาหรือไขข่าวเกี่ยวกับสิ่งอันลามก

มาตรา 287 ผู้ใด

(3) เพื่อจะช่วยการทำให้แพร่หลาย หรือการค้าวัตถุ หรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว โฆษณาหรือไขข่าวโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา นี้ หรือโฆษณาหรือไขข่าวว่าวัตถุ หรือสิ่งของลามกดังกล่าว แล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหก หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. โฆษณาหรือไขข่าวโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา^๙นี้ หรือโฆษณาหรือไขข่าวว่าวัตถุ หรือสิ่งของลามกดังกล่าว^๙แล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อจะช่วยการทำให้แพร่หลาย หรือการค้า วัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว

26. ความผิดฐานครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็ก

มาตรา 287/1 ผู้ใดครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อ
แสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ครอบครอง
3. สื่อลามกอนาจารเด็ก

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)
2. เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น

27. ความผิดฐานทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือส่งออก หรือพาไปหรือ ทำให้แพร่หลายซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็ก

มาตรา 287/2 ผู้ใด

(1) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็ก

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร
ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้
พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ

3. ซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็ก

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบ
ของความผิด และมีความต้องการกระทำความผิดนั้น (ประสงค์
ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือ โดยการค้า เพื่อการ
แจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน

28. ความผิดฐานค้า แจกจ่าย แสดงอวดหรือให้เช่าสื่อลามก อนาจารเด็ก

มาตรา 287/2 ผู้ใด

(2) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องใน
การค้าเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก จำหน่ายหรือแสดงอวด
แก่ประชาชนหรือให้เช่าสื่อลามกอนาจารเด็ก

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และ
ปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องใน
การค้าเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก จำหน่ายหรือแสดงอวด
แก่ประชาชนหรือให้เช่าสื่อลามกอนาจารเด็ก

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

29. ความผิดฐานช่วยทำให้แพร่หลายหรือค้าสื่อลามกอนาจาร
เด็ก แล้วโฆษณาหรือโฆษณาว่าสื่อลามกอนาจารเด็กจะหาได้จาก
บุคคลใดหรือโดยวิธีใด

มาตรา 287/2 ผู้ใด

(3) เพื่อจะช่วยการทำให้แพร่หลาย หรือการค้าสื่อลามก
อนาจารเด็กแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามี
บุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรานี้ หรือโฆษณาหรือ
โฆษณาว่าสื่อลามกอนาจารเด็กดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด
หรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่
หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด

2. โฆษณาหรือไขข่าวโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคล
กระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา... หรือโฆษณาหรือไข
ข่าวว่าสื่อลามกอนาจารเด็กดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด
หรือโดยวิธีใด

องค์ประกอบภายใน

1. เจตนาธรรมดา ได้แก่ รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบของความผิด และมีความต้องการกระทำ
ความผิดนั้น (ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล)

2. เพื่อจะช่วยการทำให้แพร่หลาย หรือการค้าสื่อลามก
อนาจารเด็กแล้ว